„Totul e simplu, atât de simplu, încât / devine de neînțeles“ Nichita Stănescu

Redactor şef: Gheorghe Dobre

HELIS

www.revistahelis.ro

Editor: Asociația Culturală HELIS

REVISTĂ DE CULTURĂ - ISSN 1584-5672 • ANUL XII, nr. 12 (140), decembrie 2014 • Apare lunar la SLOBOZIA • 1,0 LEI

Costel Bunoaica

Patimi. Împărăţie de lacrimi

Nu mă revoltă, nici mă înspaimă ce este vechi și demodat,
ci, de o vreme, mi-e rușine că nu am mai trecut prin sat!
Năzuiam să mă-mbejenii, îmi doream asta nespus!
Dar o pată de-întuneric mi-a lăsat pe creier scris:
cum să pot eu - renegatul,
un intrus,
și un pervers -
să îi dau pornirii ghes? Lumea ar vorbi aiurea, foarte mulți
m-ar dușmăni, c-am venit să vând ograda, ce-n sudoare
și-n primejdii
au zidit-o mama, tata…
Sigur, spun un adevăr: este trist să trădezi viața
celor care
nici prin moarte nu mai mor!

De-atâta dor și netrimise vești, se-aprind a purpuriu
scaieții în curtea casei părintești. Că-i singură și părăsită.
Și tata e plecat demult
să-mpărățească în abis nepovestite mori de vânt.
Nici mama nu mai e pe-aici. S-a dus în vizită la el,
să-i coasă boala pe la margini, să mai tăinească puțintel.
De-aceea,
azi, cu inima cât bobul crud de grâu
și ca un biet nenorocit sărman, m-am furișat sfios
în satul meu natal. Să îi sărut pe umbre,
să-mbrățișez himere – c-am înțeles, când nu mai sunt,
că viața lor a fost neprețuita mea avere.
Și am bătut din poartă-n poartă cu suflet trist,
cu neîmplinită soartă. Primeam ocara câinilor printre uluci
și, vinovat, scrâșneam din dinți că n-am știut,
cât au trăit, să-i bucur și să-i mângâi pe părinți.
Sătenii mă priveau ca pe-un netot oprit la margine de pod,
rătăcitor prin buruieni… Eram străinul lor. Eram stingher!
Când mă vedeau,
ferestrele se-ntunecau, cărările se-ncolăceau pe vânt, și,
de rușine, cerul se prăvălea-n pământ.

Preabună mamă, bunule meu tată -
iertați-mă încă o dată ! -, eu, vânătorul de iluzii și plăceri,
nu v-am găsit pe nicăieri! Dar nu renunț. Investighez
și cer, și ape, și păduri. Mă jur: vă caut până obosesc!
Iar dacă n-am să vă-întâlnesc nici prin viscolul de vise,
am să las mai larg deschise porțile de la ninsori,
ca, din 'Naltul nesupus, să-i dați binecuvântare
vieții cât mai am de dus.

Marian ȘTEFAN

Acuarele

Aceeași pădure, aceeași cărare,
Umbra mea – o întâmplare;
În stropul ei de răcoare
Te legănai ca o iolă în larguri de mare.

*

Călcai nepăsătoare iarba moale
Și păpădii fragile se lepădau de puf.
Sub abajurul cerului imens,
Călătoreai prin verdele intens
Precum Iisus Hristos călătorea pe mare,
Lăsând în urmă liniști siderale.

*

Uneori trăiesc întâmplări imaginare.
Ancorasem în golful secret
Al dorințelor tale...
Tocmai ieșiseși goală din mare.
Trupul tău, mirosind a mosc și portocale,
Se prăbușise inert
Peste nisipul fierbinte și moale...
Apoi, atâta mai știu:
În vechiul iatac se făcuse târziu ˆi răcoare;
Egal în tic-tac,
Ceasornicul măcina clipe mărunte
Peste iubirile noastre cărunte...

La mulți ani!

Sărbători fericite!

Dan Elias

Pentru cine bat clopoţeii, Mitică?

Noul președinte, nou din toate punctele de vedere, își va lua postul în primire în acele zile când în Laponia („Mult îndărătnic menestrel/ Un cântec larg tot mai încearcă,/ Zi-mi de lapona Enigel/ Și Crypto, regele-ciupearcă!” – dar asta-i din alt film…) Moș Crăciun cel veșnic vesel și ferice („moșule”, ce tânăr ești!) pune în saci, în cutii de carton sau direct în buzunarele largi ale pantalonilor daruri pentru copii, neveste și amante, căci el, credul din fire, nu prea face deosebire.

Grea sarcină pentru un președinte viu să concureze cu un personaj de reclamă comercială, și mort pe deasupra, adică desenat de mult și „bine”! (Ca să vedeți cum acest adverb la bază, ce se poate transforma și în adjectiv sau interjecție, a făcut istorie! Din faimosul îndemn ironico-bășcălios „să trăiți bine”, el s-a transformat în biblicul „bine făcut” .. și legat cu sârmă; aș adăuga eu, pesimist din fire, dar un pesimist în sens absolut țuțealian!)

Este foarte posibil ca această coincidență să nu fie ceea ce îi spune numele de fată (o coincidență; două coincidențe!), ci mult mai mult. Se prea poate ca metafizica nației să fi reușit după lupte de mii de ani (ce au durat .. o sută și un pic!), să aducă pe scaunul voievodal primul președinte modificat genetic, în sensul binecunoscutului personaj de desene animate amintit mai sus. Ar fi, după știința mea, primul caz din istoria modernă în care un „prezidente” (mă rog, sau rege!) vine, face cadouri și pleacă cu buzunarele goale. Vi-l imaginați pe Moș Crăciun intrând pe horn sau prin centrala termică, lăsând lângă brad bomboane, mașinuțe și păpuși, și plecând cu mobila, televizorul sau laptopul? Acum, și dacă ar vrea să păstreze tradiția, cred că știe deja și el că pădurile s-au dus, castelele s-au dat, tablouri și tăblițe nu mai sunt, căci nu mai pictează nimeni, iar feudele le-au luat boierii înapoi. Veți spune că „înapoi” nici nu mai erau boieri, dar trebuie să vă contrazic; boierii se fac („se face” era corect gramatical în acest mileniu trei) peste noapte!

Nu am scris niciodată nici o scrisoare lui Moș Crăciun! În primul rând eram conștient de faptul că nu putea fi poliglot în sens absolut! În al doilea rând, mi s-a părut mereu ca fiind impudic să-ți lași dorințele și speranțele pe mâna necunoscuților; iar în al treilea rând, dar nu cel de pe urmă, am fost mereu îngrijorat de soarta renilor de la trăsură! Cine îi hrănește, cine îi adapă și unde se adăpostesc atunci când viforul devine stăpânul cerului și al pământului!?

Nici de această dată nu voi face o excepție. Dacă ar fi după cât de cuminți am fost, ar trebui să ne aducă doar nuielușe și coji de nucă. Nici măcar bomboane, praline sau acadele nu mai merită să ne pună în jurul bradului. Nu numai că ne strică dinții, dar bănuiesc că știe și el că nici cu „zăhărelul” nu mai merge cum mergea!

La fel de bine se prea poate ca tot acest scenariu să fie dat peste cap de realitatea crudă (poate chiar bronzată) a unui „moș crăciun” în slip și cu ochelari de soare, abia picat din Florida, cântând sileziana „o tanen bau, o tanen bau!” la două paie și-o umbreluță. Nu că va termina cântecul undeva în mijlocul verii mă tem eu, ci de orchestra reunită a suflătorilor, scripcarilor și țambalagiilor, care îi stă în spate și trage clopotele.

După ce Tăriceanu se va întoarce din Ibitza, unde bănuiesc că va merge să se .. refacă și el, conform unei deducții logice pe filiera Dubai-Florida, abia atunci ne putem întreba de ce nu ține Crăciunul măcar vreo doi-trei ani, și; pentru cine bat clopoțeii, Mitică!?

„Totul e simplu, atât de simplu, încât / devine de neînțeles“ Nichita Stănescu — Redactor șef: Gheorghe Dobre

HELIS

Editori: Asociația Culturală HELIS, Biblioteca Județeană Ștefan BĂNULESCU Ialomița

REVISTĂ DE CULTURĂ - ISSN 1584-5672 • ANUL XII, nr. 10-11 (138-139), octombrie - noiembrie 2014 • Apare lunar la SLOBOZIA • 1,0 LEI

Concursul de creație literară „Dor fără sațiu”

Sâmbătă, 8 noiembrie 2014, în foaierul Centrului Cultural Municipal din Urziceni s-au desfășurat faza finală și festivitatea de premiere ale Concursului Județean de Creație Literară “Dor fără sațiu” ediția a XXIII-a. Organizat de Biblioteca Municipală *Constantin Țoiu* și Casa Municipală de Cultură din Urziceni, concursul, deschis liceenilor ialomițeni, a înscris la cele două secțiuni ale sale - poezie și proză scurtă -, 23 de participanți: de la Colegiul Național *Mihai Viteazul (10)*, Colegiul Național *Grigore Moisil (3)*, Liceul Teoretic *Carol I (5)*, Liceul pedagogic *Matei Basarab (1)*, Liceul de Arte *Ionel Perlea (1)*, Liceul Tehnologic *Al.I.Cuza (2)* și Liceul Tehnologic *Sf.Ecaterina (1)*.

Faza finală a Concursului a constat într-o discuție cu tema *„Talent, lectură și îndrumare în creația literară adolescentină”*. În centrul atenției s-a aflat experiența din ultimii ani a Cercului de lectură al Colegiului Național *„Mihai Viteazul”* din Slobozia, activitatea lui fiind prezentată de doamna profesoară Loredana Stan și de cei șapte elevi laureați ai Concursului *„Dor fără sațiu”* din acest an. La dezbatere au participat și scriitorii ialomițeni membri ai Societății Culturale *„Helis”* prezenți la manifestare: Ion Văduva, Titi Damian, Gheorghe Dobre, Lili Balcan și Alexandru Bulandra - moderatorul întâlnirii.

Juriul, format din profesorul de literatură, poetul și publicistul Ion Văduva, președinte, poetul, publicistul și editorul Gheorghe Dobre, poeta Lucia Ștefanovici, scriitorul Alexandru Bulandra și artistul plastic Nicolae Petrache, a acordat următoarele premii și mențiuni:

Marele Premiu „CONSTANTIN ȚOIU”: Andrei FĂȘIE, cls. XI-a G, Colegiul Național “Mihai Viteazul” Slobozia.

Premiul „ANATOL PAVLOVSCHI”: Maria P. ENACHE, cls. XII-a C, Colegiul Național “Mihai Viteazul” Slobozia.

Premiul „INCULEȚ BĂLAN”: Ana Maria STAN, cls. XI-a A, Colegiul Național “Grigore Moisil” Urziceni.

SECȚIUNEA POEZIE

Premiul I: Emilia Mădălina NECULAI, cls. X-a, Liceul Teoretic “Carol I” Fetești.

Premiul II: Daiana-Eliza MIHAI, cls. XI-a G, Colegiul Național “Mihai Viteazul” Slobozia; Laura-Miruna PETRE, cls. IX-a G, Colegiul Național “Grigore Moisil” Urziceni.

Premiul III: Adriana Alexandra TOMA, cls. XII-a E, Liceul Tehnologic „Al.Ioan Cuza” Slobozia.

Premii speciale: Geanina VAIDA, cls. XII-a, Liceul Teoretic “Carol I” Fetești; Adriana CREȚU, cls. IX-a D, Liceul Teoretic “Carol I” Fetești.

Mențiuni: Lucia Ștefania POPESCU, cls. X-a A, Liceul Teoretic “Carol I” Fetești; Marian CONSTANTIN, cls. XII-a A, Liceul Tehnologic “Al.Ioan Cuza” Slobozia.

B. SECȚIUNEA PROZĂ

Premiul I: Andreea-Lorena TUICAN, cls. XII-a A, Colegiul Național “Mihai Viteazul” Slobozia.

Premiul II: Teodora Ioana STOICA, cls. XI-a E, Liceul de Arte „Ionel Perlea” Slobozia.

Premiul III: Alexandra Daniela PETRE, cls. XI-a, Colegiul Național “Mihai Viteazul” Slobozia; Alina-Gabriela ENE, cls. XI-a D, Liceul Tehnologic „Sf.Ecaterina” Urziceni.

Premii speciale: Oana-Miruna MĂCHIȚĂ, cls. XI-a F, Colegiul Național “Mihai Viteazul” Slobozia; Jeny CĂCIULĂ, cls. XI-a F, Colegiul Național “Mihai Viteazul” Slobozia.

Mențiuni: Camelia DIMA, cls. XII-a F, Colegiul Național “Mihai Viteazul” Slobozia; Raluca BUCNARU, cls. X-a A, Colegiul Național “Mihai Viteazul” Slobozia; Mihaela VASILE, cls. IX-a F, Colegiul Național “Grigore Moisil” Urziceni.

Alexandru BULEANDRĂ
director, Biblioteca Municipală “*Constantin Țoiu*”

Gheorghe DOBRE

Cum am rămas fără noapte

Un câine, care se ocupa cu săpatul, s-a trezit cu noaptea-n cap și a pornit la câmp. Repet: cu noaptea-n cap și sapa pe umăr. Noaptea, trezindu-se ea în capul câinelui, s-a speriat și a vrut să fugă, dar văzând sapa și-a zis că e mai cuminte să rămână unde e. Câinele ar fi lungit-o la pământ din două mișcări, dar rămânând în capul acestuia va avea ocazia să vadă, în sfârșit, cum arată acea faimoasă iubită a soarelui, adică ziua și, plus de asta îi vor apărea mai clare lucrurile pe care ea nu le cunoștea prea bine.

A rezistat și a fost curioasă până pe la amiază când, nemaisuportând (unii au dat vina și pe insolație), a sărit din capul câinelui încercând să fugă. Dar acesta, câinele, a observat la timp tentativa de evadare și i-a aplicat bietei nopți câteva lovituri zdravene de sapă, așa de zdravene încât a omorât-o ca pe-un iepure prins la umbra butucului de viță-de-vie. Câinele a jupuit-o, a înșilat cu ață de tutun un fel de căciulă (noaptea e răcoroasă oricând) și și-a pus-o pe cap.

Se făcuseră de ja orele 19,00, era obosit și aștepta cu nerăbdare venirea serii.

Dar seara n-a mai venit și el, furios, a început să sape. Sapă și acum, dacă nu s-o fi reprofilat sau dacă nu i s-a tocit sapa.

Din acele momente, pământul a fost bătut de soare din toate părțile deodată, tot timpul și nimeni nu știa de ce. Atunci lumea a fost nevoită să descopere umbrelele de soare, minele, peșterile și vacanțele la mare.

Apropos, sunteți de acord să mergem câteva zile la mare?

O lectură profană a *Evangheliei după Matei din Noul Testament* — ALEXANDRU BULANDRA — ISUS ȘI PROIECTUL ASALTUL CERULUI — paideia

ION BUDAI-DELEANU — Johann von Buday — ȚIGANIADA — poem recitit în proză de Șerban Codrin — TIPO MOLDOVA

GHEORGHE DOBRE — ȘI AU TRĂIT ANI MULȚI, FERICIȚI — - microroman - — Editura Helis, 2014

Dan Elias — Groapa cu var — Editura HELIS

HELIS – Octombrie-noiembrie 2014

Gheorghe Dobre, p. 1 – În literatura orală a lumii sunt multe povești care au personalizat noaptea; a fost furată, claustrată, măritată, dar nu ucisă... Modul dumneavoastră de a trata subiectul este foarte original și ... filozofic. Mulțumesc pentru carte. Sunt convins că de acum încolo veți face spectacol în literatura română, dar nu așa de repede. Scriitorii nu sunt artiști de cinema, opera lor se consolidează în liniște, se asimilează, iar consacrarea vine cât mai firesc posibil. Negrul mat al coperții impune prestanță iar în bibliotecă se observă foarte ușor. Felicitări!

Oana Dumitrescu, p. 2 –Dacă, elevă fiind, a reușit să publice un volum de versuri este o mare realizare personală. Poeziile sunt bune, dar în continuare va trebui să-și mențină spontaneitatea și candoarea și mai ales să nu se grăbească.

Georgian Ghiță, p. 2 – Frumoase versuri !

N. Teoharie, p. 3 – CARTEA SECRETELOR de-abia mi-a parvenit și nu am apucat s-o citesc, dar cred că aprecierile dumneavoastră sunt obiective.

Daniel Săuca, p. 3 - Ce carte frumoasă ar ieși cu astfel de mini-stampe!

Dan Elias, p. 4 – Nu cunosc autorul. Dacă un scriitor de talia dumneavoastră vorbește așa entuziast despre alt scriitor, o face fiindcă acel scriitor este într-adevăr bun.

Titi Damian, p. 5 - Cunosc poezia Florinei Isache. Aveți dreptate.

Șerban Codrin, p. 6-7 - Faptul că ȚIGANIADA a intrat în circuitul editorial foarte târziu a pierdut în primul rând percepția imediată la cititor. Dintr-un motiv simplu: evoluția limbii române. Lectura este greoaie, trebuie să recunoaștem, iar cel care parcurg textul mai că are nevoie de un dicționar de arhaisme. Nu cunosc varianta dumneavoastră în proză, dar repovestirea sigur este altceva, este mai mult Șerban Codrin și mai puțin Ion Budai-Deleanu, din motive tehnice în primul rând. Dacă privim din perspectiva istoriei literare, valoarea ȚIGANIADEI este evidentă, incontestabilă. Insistența dumneavoastră asupra subiectului este lăudabilă. Dacă îmi permiteți o glumă, ați putea fi reîncarnarea lui Budai-Deleanu, care-și desăvârșește prin dumneavoastră setea imensă de poezie.

C. T. Ciubotaru, p. 7 – MANUAL DE FENOMENOLOGIE este o carte mare, am vorbit despre ea. Faptul că v-ați bucurat de atmosfera acelei stâni mitice, pe care prietenii mei parizieni o cred neverosimilă, înseamnă că veți reveni și altă dată. Helisiștii au nevoie de prieteni, cum probabil aveți nevoie și dumneavoastră. Să vedeți când o să-i cunoașteți pe toți!

Lili Balcan, p. 8 - Continuați.

Grigore Spermezan, p. 8-9 – Unirea până acum a fost imposibilă din două motive: 1. Armata 14 și 2. Faptul că majoritatea liderilor basarabeni erau pe statul de plăți al K. G . B.- ului. Pe ai noștri îi cunoaștem. În viitor, unirea se va face de facto în cadrul UE, fără granițe, cu legislație unificată, etc.

Ion Roșioru, p.9 – Asemănarea cu elidele lui Dan Elias este doar în formă. În fond, sunteți total diferit, unic, extravagant, strălucitor.

Viorel Mureșan, Marcel Lucaciu, Viorel Tăutan, Ion Pițoiu-Dragomir, Alice Valeria Micu, p. 14 - Foarte reușită selecția. Aștept texte la fel de bune în continuare.

Marian Ștefan, p. 16-17 – Unii activiști comuniști chiar credeau în misiunea lor marxistă, alții, marea majoritate, erau oportuniști. În anii 90 am fost deseori în Basarabia și sunt convins că populația ar fi impus unirea dacă economia românească trepida la nivelul Germaniei.

Augustin Mocanu, p. 20 – Mulțumesc pentru cărți. Vorbind despre jurnalul lui I. Datcu, realizați cel mai bine valoarea consemnării evenimentelor cotidiene. Un scriitor simte altfel realitatea. AMALGAM ÎN PRAG DE SEARĂ creionează pe viu portretul omului Augustin Mocanu, al scriitorului Augustin Mocanu în această perioadă incomodă a vieții, relația sa cu societatea în secolul nebun pe care îl trăim. NEGRU ALB NEGRU este opera unui scriitor marcant, care lucrează fără efort în registre diferite. Înseamnă că Bărăganul este benefic pentru vitalitatea dumneavoastră creativă și sper că ne veți face surprize plăcute chiar și la o sută de ani. Succes!

Ionel Cristian Tătaru, p. 12 - Cum am mai spus, un material interesant și instructiv.

P. I. Crețu, p. 12 – Un poet care consolidează fără drept de apel statutul valoric al helisiștilor.

G. Apostoiu, p. 13 - Indiferent de animozități, fără UE nimeni nu poate rezista singur în actualul context social – economic mondial. În cel mult treizeci de ani chiar și Rusia va deveni membră, forțată în primul rând de renunțarea semnificativă a omenirii la energia pe bază de hidrocarburi și presiunea economică a Asiei.

F . M. Ciocea, Adrian Bucurescu, p. 15 - O joacă inteligentă și profesionistă pe care cei doi o pot comite oricând.

Alexandru Bulandra, p. 18 – Mulțumesc pentru carte. O să vă odihniți scriind ceva de altă factură?

Dorina Șișu, p. 20 – Câteodată lucrurile forțate ies bine. Continuați în același ritm.

Titi Damian, p. 21 – Uneori am impresia că scriitorii din țară se distrează cam des, sau transformă oportunitățile într-o distracție elevată. Merită.

I. Neșu, p. 22 – Vă admir. Este o artă să pui în discuție atâtea opinii și să nu se repete.

Marin Ifrim, p. 22 - Domnul Roșioru poate fi oricând surprinzător, ca toți scriitorii veritabili.

Diana Buzescu, p. 22 – Nu cunosc cărțile domnului Vișoiu, dar faptul că vă opriți asupra uneia, că încercați o evaluare critică, dovedește că citiți și vă selectați cu atenție lecturile.

g.alex, p. 23 – Același lucru se întâmplă în majoritatea țărilor din est.

Margareta, p. 23 – Aveți talent. Redacția Helis vă așteaptă cu vinul la sediu.

C. Bunoaica, p. 24 – Felicitări pentru premiu.

22.11.2014
Vatican
Dan Simionescu

Dan Elias

ANOTIMPURILE

Toamnă

Chiar nu ți-e toamnă când te-ating?
Cu umbra mea copacii-i sting

De verdele prea orbitor
Din geamul tău; să-adormi ușor.

Poate-i aprind când te-oi trezi,
Cazărmi pe front de ciocârlii

Cu mine-n frunte; mii de oști
Strigându-ți să mă recunoști!

Iarnă

Aproape nor, cu coatele mă-mpinge
Un altul în apus; și eu aș ninge

În părul tău dat peste tâmple!
Mă rog de-un viscol să mă-ntâmple

Deasupra ta, cât nu mai mușcă gerul,
Să-mi tremurați în brațe, tu și cerul,

Cuprins și necuprins, zbor și risipă,
Atât cât să v-atingeți pentru-o clipă.

Primăvară

Tu crezi că Dumnezeu cel fără de dorințe
A pus cândva din buzunar semințe

De ierburile moi și-atât de calde
Cu viața lor și gleznele să-ți scalde?

Nici vorbă! De sub tine, din trecut,
Doar eu arunc cu verde prin rănile din lut,

De se întoarce câmpul să știe el, cuminte,
În miile de fire ce pași să țină minte.

Vară

Torn umbrele-n lingouri și vorbele-n tăceri
Când arșița se-nfruptă cu suflete de meri,

Topindu-le foșnitul și corbii-n creuzete,
Să mă-amăgesc o vreme cu-o prefăcută sete.

Tu nu mai ieși din casă, eu bântui prin pustiu,
Scrisori cu ploi de vară de peste tot să-ți scriu

Răcoarea să te scalde, în claruri să te-afunzi
Și dacă totu-i bine, nu-i musai să-mi răspunzi.

TITANIC VALS

Desene de Iulian Lalu - Laly

TOAMNA BOBOCILOR

cyan magenta yellow black

Nicolae TEOHARIE

mâna metafizică

mă duc eu la cafenea, într-o nepăsare de toamnă și tot
vorbind noi despre poezie, odată aflăm că lumea nu mai e.

stau la fereastră, cu bărbia sprijinită în brațul drept.
o vreme mă îndeletnicesc cu singurătatea. când mă deștept
unii se și realizaseră, unii susțineau chiar că peste puțin
timp vom primi whisky cu gheață. și, deodată, privind
în gol toată tevatura, veni un grămătic să îmi noteze gura.

eu stau doar în imagine, iar nu în îngânare și nici în fire,
mâna îmi crescuse fără oprire, trecuse prin bărbie și ieșise
pe dedesubt, tremurătoare, oprindu-se-n lumea următoare,
pe o foaie albă de hârtie, și scrie ce va să fie, carne și sânge
în fața mea stă grigore și lângă el se frânge isadora. nu se știe
cam cât să fi fost ora, dar afară soarele cădea ca un cocor
răpus. isadora avea pe ea carnea aceea grea, amănunțită de zei,
și mai sus de năsuc doi ochișori din lemn de nuc și, cu mâna
lui grigore între picioarele ei, cu necesitate
adevărul se educă pe un singur sens de viață.

privind pe fereastră l-am văzut pe tata cu un sac în spate,
în dreptul soarelui în declin, alături de un străin. mergeau
la vale. cârciuma le venea cam până la șale, dar îmi întorc
repede privirile în sală, așa că uite-o și pe isadora goală,
cum se suie pe masă in nomine domini și binecuvântează casa lui abraham grigore cu un dans oriental. estimp tremurătoare și vie
mâna scrie, scrie în lumea ce este să fie:

„la început a fost omul. și omul era netocmit și gol. în prima
zi omul a făcut apele și uscatul și-o vie. și în om s-au fost
seară și dimineață. prima beție. a doua zi omul
s-a sculat mahmur și a făcut pomii, varza murată, păsările
călătoare și străzile. din a treia beție omul s-a trezit
și mai greu. iată ce scrie mâna: și atunci omul a făcut
caii, whisky cu gheață și femeile. și a privit omul toate câte
le-a făcut, și iată că bune erau foarte. și a fost douăsprezece
din noapte când omul s-a trezit în mijlocul anxietății”.
nu mai recunoștea nicio încăpere a inimii și-i era rușine
să ceară un sfat. influența frigului asupra copilăriei lui încete
este un subiect inflamabil pentru iubitorii de comete și, după
un chil de țuică, cu sângele dezacordat de-o păsăruică, am trecut
cu toții la catolicism. și în a cincea zi când să intrăm în biserică
omul uitase cheia în viața unui neamț. s-a zis atunci
că asta e paranoia, dar când s-a aflat că neamțului îi luase
viața un lunetist sovietic, noi ca niște trestii fumegânde
în jurul altui chil de țuică, ’tiind că vorba devine adevăr
când se pierde în folosul celui ce o scrie am ademenit
depărtarea să punem de un alt real. și isadora a frecat
bucata aia de orizont atât de senzual,
încât omul a zis: să facem lumea cealaltă. și în ziua
a nouăsprezecea a făcut omul seringa și drogurile și alte femei
și teoria corzilor. și asta e bine. că dacă dai de o coardă
de vreo treizeci de ani te cordești simultan în lumea asta vie
și și în lumea ce este să fie, ca și cum ai întemeia un regat
al iepurilor, adică dacă te f..i în august pe o stivă de lemne
sigur te mai f..i o dată pe o stivă de lemne și în augustul
celeilalte lumi. și asta e bine, e bine de tot cu teoria.

dar în aceeași zi omul a dat chix cu fabrica de postav și fix
în ziua a douăzeci și doua era bolnav și, în aceeași zi,
după mai multe trădări, curiozități și drame, omul se trezi
cu două mame și deveni salariat la stat. de aceea s-a aflat o zi,
două, încruntat și în trezire. nu pricepu nimic din devenire
și cu amar în a douăzeci și cincea zi omul bugetar hotărî
că pentru un pumn de țechini femeia de lângă el,
cu ochii căprui ca frunza-n rugini va pune nume,
își va face căutare în om și în general se va ocupa
de excursii prin lume și prin atom.

femeia a întrebat colegii de birou: unde sunt elfii? oamenii
de pe stradă i-a întrebat despre inorogi și centauri. colegii
au zâmbit stânjeniți, oamenii au dat din umeri. a intrat
și în cafenea și dacă ai trece pe-acolo ai pricepe din semne
că mulți dintre noi nu știau ce este aceea o stivă de lemne.

Mărturisire

Într-o zi, când vom fi sătui
De umbrele noastre lumești,
Am să te fur și am să te duc undeva,
Pe un munte,
Unde o să ți se pară pustiu de atâta
Frumusețe.

Singuri într-o cabană,
Mângâiați de căldura focului
Arzând visele cine știe cărui copac,
O să-mi trec mâinile peste trupul tău
Ca peste niște clape tremurătoare.
Privirea ta fi-va cea mai frumoasă melodie.

Chiar de nu va ninge,
Noi ne vom scutura de pe inimi
Zăpada adunată de atâtea anotimpuri
Peste frigul copacilor goi.
Iar de vei fi ațipit – nici un păcat –
Am să te învelesc puțin cu dragostea mea.

Eu o să aștept venirea zorilor pentru a le spune
Să pășească ușor,
Fiindcă iubirea încă doarme.

Căutare

Pentru că m-am născut căutând,
Am căutat peșteri în palmele acestor munți
Și am dat peste sufletul tău.
Strigându-te, ecourile glasului
S-au îmbrățișat cu întunericul,
Dispărând printre florile de piatră.

Am căutat marmura înviată de mâinile
Unui artist nebun
Și am dat peste stâncile nepăsării.
Am vrut să le mângâi și mi-am julit mâinile,
Ca un copil împiedicat în zbor.

Au curs câteva picături de sânge,
M-am oblojit cu o bucată de cer
Furată din rochia lunii.
Rănile mi-au trecut, dar semnele au rămas.
Și au rămas și macii răsăriți din semințele
Amurgului picurat în banalul meu sânge.

Acum, nu mai caut nimic!
Dacă vrea cineva să mă găsească,
Sunt peste tot, oricând,
Mai puțin iarna, când din obsedante motive,
Plec să caut infinitul.

Mara Dumitru
Clasa a VIII-a D
Școala Gimnazială *Sf.Andrei* Slobozia

Viorica Gheorghe

Pe tâmpla neliniştii

Tu poți să-mi dai timpul vindecător de înstrăinare.

Înțelepciunea uitării,
spuneai,
e mai puternică decât trădarea.

Privește!
La răsăritul lunii,
pe tâmpla neliniștii,
mirarea umbrelor scutură clipele incendiate
în țipătul pietrelor false.

Cu înfrângerile făcute ghem,
timpul coboară vâsla unor noi înțelesuri
chiar și în frunze.

De vorbă cu tine

Peste singurătatea mea vine singurătatea lunii.
Fără tine nu sunt nimic, nu am nimic,
doar iluzia că te pot cuprinde în gândurile încercănate,
când ochii topesc întunericul și nervii trădați de furtună.

Nu mă cunosc, nu mă știu îndeajuns.
Tremurând în insula privirii tale, sufletul refuză
metamorfoza.

Poate sunt mai puțin decât un atom,
poate sunt o moleculă bizară sau mai mult decât o larvă.
Un vultur.
Peste singurătatea mea vine singurătatea luminii.
Clipele sunt mai lungi decât îndoiala că n-am să te găsesc.

Cu un strop de nebunie plec să te caut…

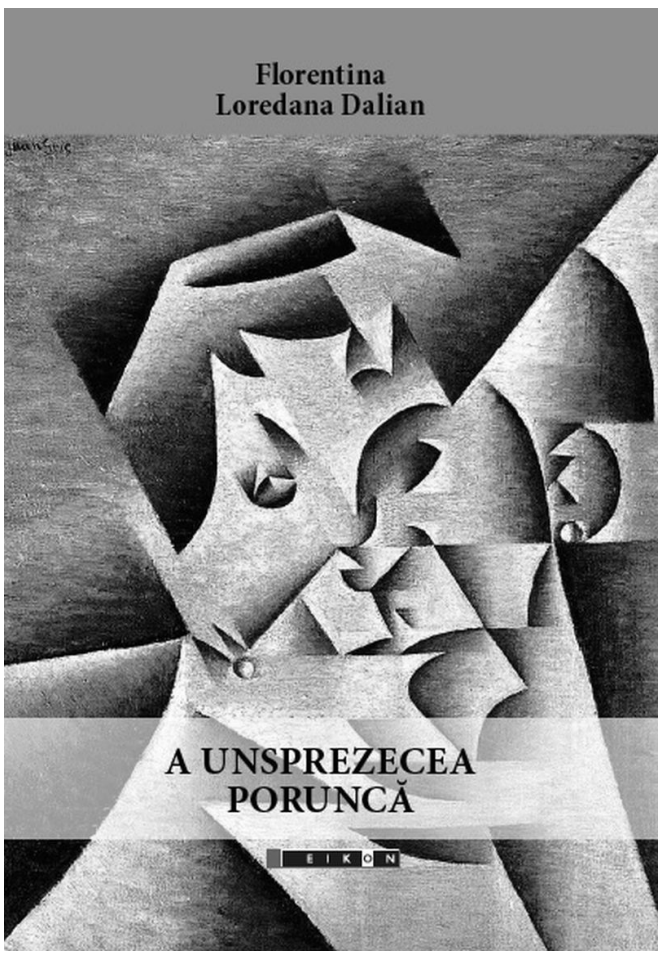

Din Fondul documentar al Bibliotecii Municipale *„Constantin Țoiu”*

Fondul Constantin Țoiu

Jurnal intim (VIII)

(continuare din numărul trecut)

*

Progresul nostru adevărat ar fi să rămânem pe loc.

*

Un tip fantastic (poate însuși Agronomul) care nu are necesități fiziologice, nu doarme, nu mănâncă, (sau mănâncă, dar nu doarme)... care nu se p... nu se c... nu are relații sexuale.

*

Agronomul: tip cristic, benign, aduce bine tuturor, el fiind un om fără cusur. Cei benigni își risipesc binefăcător energia și vitalitatea lor fizică și intelectuală asupra semenilor (Vezi Cristian Popișteanu). (*Cristian Popișteanu, 1932-1999, istoric, diplomat, publicist, președinte fondator al Fundației Culturale Magazin istoric* - n.n. A.B.)

*

Iubești ce îți este diferit.

*

Urăști totdeauna ceea ce seamănă sau este identic cu tine și iubești contrariul, ceea ce nu-ți seamănă și te atrage, deci, și nu vei fi niciodată – asta explică deajuns pasiunile mari făcute din acest șir al contrariilor.

*

Tinerii iubesc moartea, bătrânii nu. Ei o iubesc, fiindcă ea este contrariul lor; bătrânii o urăsc, fiindcă încep să semene, să se identifice cu Moartea.

*

1976 Sunt un fricos - de-aia nici nu urăsc.

*

Un om, indiferent de gradul său de dezvoltare, face nu mai mult, ci infinit mai mult decât o instituție, și chiar decât un stat, - cel puțin în principiu...

*

- Dom’le (Lică Balcan, medicul psihiatru) dacă ți se ivește ocazia, poți să ți-o iei și la l... important e să depășești punctul mort.

*

Primarul frumos, tânăr, pilit și lăudăros din Miloșești, care a făcut Ștefan Gheorghiu, academia, și care regizează pentru televizie munca „de spectacol” a femeilor în lan de floarea soarelui. Le băgăm în lan, le filmăm așa... face cu mâinile ca un operator T.V.

*

Sunt două specii umane. Asta a început să devină vizibil de pe acum...

*

oct. 1976

Fascinația produsă de evenimentele din China (încă feudală) asupra Europei individualiste, sceptice și democratice. Europa fascinată de succesiunea Mao Tze Dun, Feudalitatea. Plăcerea oricui când descoperă jocul feudal din oameni și din relațiile... Fascinația pe care o simt oamenii din țările democrate în fața relațiilor feudale... Feudalitatea – senior-vasal, profund ancorată în noi. Europa își redescoperă gustul ei vechi pentru feudalitate – pompa vieții feudale – care acum i-a devenit imposibilă. Nostalgia regimului feudal, poate cel mai apropiat de firea omului neevoluat...

*

Iordan Chimet: un auto-tiran cu ochii umezi de elita sensibilitate și omenie. *(Iordan Chimet, scriitor, 1924-2006* – n.n. A.B.) Vezi povestea rusească, cu peștoaica ce crede că are o perlă sub aripioară și care își respinge rivalii până la adânci bătrânești, când ea descoperă că acolo are un Neg.

*

Cuplul ironic și disident Dana și Manolescu. (*Dana Dumitriu, scriitoare, 1943-1987; Nicolae Manolescu, critic și istoric literar* – n.n. A.B.)

*

Alianța lui N.Manolescu, cu Paul Georgescu – mazochismul intelectual. (*Paul Georgescu, scriitor, critic literar, 1923-1989* – n.n. A.B.)

*

Cu cât urăști mai mult un om, cu atât devii sclavul lui.

*

lucru știut, bătrânii se leagă de obiecte

*

Un om care este confuz în general când vorbește, – mult - dar care când e rău, devine deodată clar și concis (Nicorovici). (*Vasile Nicorovici, poet, prozator, 1924-1992* – n.n. A.B.)

*

SAGATELIAN (un nume)

*

După ce că muncesc atâta, să mai fac și gimnastică ?!...

*

O tipă care răspunde exasperată și aiurea la telefon (o nebună; orice i-ai spune, face o pauză scurtă, apoi țipă cuvinte nedeslușite)

*

Decebal Hogea, funcționar la Protocol minister Externe, băiat tânăr, elegant, simpatic, corect, serviabil – influențând fără să vrea, doar prin prezența lui tăcută și excesiv de atentă și de serviabilă, discuția de la masă, la care cuvântul, cel mai des, îl avea Gogu Rădulescu. (*Gogu Rădulescu, politician comunist,* 1914-1991 – n.n. A.B.)

- Ești de la M.A.I. ? - întreabă Dorina, voi toți ăștia de la externe parcă sunteți...

Decebal zâmbește, nu se supără, toarnă vin, (se ridică în picioare) apoi iar se așează, atent.

*

Discuție iarna pe bulevard.

- la brazi din plastic... Ăia naturali merge la export...

*

F. important

La Agronom și la ceilalți eroi – în loc de fleșbecuri – proiecții în viitor – răsturnarea planului. Tehnică de prospecție. Înlocuirea tendinței de a te întoarce, povestind, în trecut – ceea ce duce la neputință epică, și la un clișeu deja învechit în proza modernă, - cu prospecția în viitor... într-un viitor care nici nu va avea loc, poate, în mod real, - dar care trebuie acceptat ca o ipoteză a narației și ficțiunii.

*

Refrenul Agronomului în timpul acțiunii când e pe cale să comită un păcat:

- Ne bate partidul, punând în acest Ne și un personaj necunoscut, locuind în el, și despre care un om mai naiv sau cu un fond poetic și imagistic – imagerie populară – ar fi putut spune că e Conștiința, care, ea n-ar fi fost bătută de partid, ea fiind pură, dar folosind ca acest plural comod sau liniștitor, pentru ca adevăratul păcătos, purtătorul acelei Conștiințe, să se simtă însoțit, sprijinit, asistat de cineva. Acel Ne era o formulă de liniștire doar, nu de implicare – Conștiința juca aici rolul unui ins care participă la o faptă, dar care este dinainte absolvit de urmările ei, - fiind în afara acțiunii propriu zise.

*

O cățelușă scundă, vioaie, fidelă, cu ochi umezi... (platinată) recunoscătoare și capabilă să muște oricând pe furiș, mai mult de frică, teamă decât din agresivitate.

*

Foarte important

Oameni fără trecut- tinerii – care își aruncă umbrele înainte numai, ca și cum acest trecut al lor, absent, ar fi un soare tânăr, mereu tânăr, care le luminează lor trupurile și a cărui sursă egală și puternică de lumină și de energie întâlnind în calea ei corpurile lor tinere, le proiectează înainte sub formă de umbre, - viitorul lor fiind, de pe acum niște umbre gata făcute, invers decât în cazul bătrânilor al căror soare stă în față, în viitor, trecutul fiind locul unde ei își lasă, lungindu-le, umbrele... (În cazul tinerilor tehnica narației va fi un fleșbec îndreptat spre anii lor următori, posibili.)

*

Baltica este o mare malefică (vezi evenimentele din Polonia și răscoala de la Petrograd)

*

Atenție! Însoțitorul – Necunoscutul care îl acompaniază pe Agronom are când înfățișarea doctorului provincial Lică Balcan – moale, vicios, afemeiat, abraș doar în câștiguri materiale, - când aspectul unui demon șchiop – vezi Paul Georgescu lipsit de curaj, incapabil să treacă de o anumită limită a lui, pe care el o crede un crez ideologic, consecvența acestui crez sau fidelitate ideologică – dar care incapacitate este de fapt o „lașitate funciară” fundamentală care l-a desfigurat sau paralizat pe viață. Lică Balcan, doctorul versatil, pervers, caracter moale și aprig la onorarii este Psihiatrul (coleg de liceu) Agronomului. El îl împinge spre infidelitate conjugală, ca să-l vindece de o inhibiție sexuală. Paul Georgescu este cel de al doilea demon, al ideologiei (vezi Reciclare, Academia Șt.Gheorghiu) el îl atrage spre o „agricultură a ierburilor perene” de tip stalinist - năvălitori asiatici. Aceste două personaje, Lică Balcan și Paul Georgescu – două fațete ale existenței – Erosul și Politica îl vor lua rând pe rând în primire.

*

Un impotent sexual ca Agronomul, care se gândește melancolic: - Omului sărac i se scoală (trezește) acel lucru (acea chestie) și în biserică. Asta la vederea unei femei grase, tânără, rubensiană, pe care o chema Pasionaria...

*

- Fac ravagii, ra-va-gii !! - automatism de vorbire al unui personaj... (tip I. Bănuță). *(Ion Bănuță, poet, 1914-1986* – n.n. A.B.)

*

Nimic nu durează mai puțin decât ceea ce continuă... (maximă proprie)

*

Agronomul care aude atât de bine, de fin, încât are impresia unui surd – din cauza intensității auzului (solicitării maxime a senzațiilor auditive)

*

Prea puțin noroc pentru atâția amatori – (observație a unui cinic care a reușit în viață)

*

Lică, însoțitorul (doctor) Agronomului. Cu rânjetul său dulce, enigmatic, transigent și înțelept...

*

La el (sau ea) Alice Botez – cuvintele nu erau făcute pentru a vorbi numai ci pentru a spune, a transmite ceva. (*Alice Botez, prozatoare, 1914-1985* – n.n. A.B.)

*

Nego (*Ion Negoițescu* - n.n. A.B.) arătând stiloul de aur... cu o falsă naivitate.

*

Femeile cu nas mare, când îmbătrânesc, capătă caracter (din cauza nasului mare) ce le făcea urâte în tinerețe, capătă acum nu știu ce noblețe de matroane distinse, trufașe. Nasul mare intră astfel în alcătuirea, compoziția fizionomiei aristocratice.

*

Bătrânii, cum mănâncă ei, rar, cu ochii în gol... mișcând încet din fălci, și privindu-i, îți dai seama, poate prea târziu pentru ei, de rostul fălcilor, de a zdrobi ceva, și care acum, la bătrânețe nu mai slujesc la mare lucru...

*

Palatul zâmbetelor false

*

Dec. 1976 Convorbire între Costică și Mitică auzită pe stradă.

- Ar trebui să schimbăm regimul, nu merge treaba...
- Cine ?
- Cum cine ?
- Cine să schimbe, noi ?
- A, nu, cum noi, ăia !...
- Și ce dracu punem în loc ?
- Asta e, că n-ai ce pune. Tot așa-i mai bine.
- Dar tu spuneai că nu merge...
- Spuneam, ei și ce !?...
- Păi dacă nu merge... Nu-i mai bine să schimbăm ?...
- A, nu, ce naiba să pui în loc ?...

*

Titlul (eventual)

Sfârșit de săptămână (Weekend)

*

Judecata de apoi, sub chipul unui contabil jerpelit și jegos care ține un registru sub braț pe care notează mereu crispat câte ceva. Contabilul vorbește într-un jargon turcit – feudal – mucarer etc. - aluzie la birocrație.

*

(*dreptunghi de hârtie albă lipit pe coperta trei, cu litere bătute la mașina de scris* - n.n. A.B.) Il n’est pas necessaire d’esperer pour entreprendre, ni de reussir pour perseverer”. Wilhelm de Orania, zis Taciturnul

(*Scris de mână, în chenar* - n.n. A.B.) We few, we very few

We bande of brothers

La Westminster – Londra

aviatorii R.A.F.

(urmare în numărul viitor)

cyan magenta yellow black

Ion Roșioru

Oare unde-s, Doamne, anii

Fiind nori, în noaptea asta n-o să cadă nicio stea:
Oare unde-s, Doamne, nucii zdraveni din grădina mea?

Soarele o să rămână zile-ntregi ascuns de nori:
Oare unde-s, Doamne, mândri ochii tăi strălucitori?

Clandestină, luna plină drumu-ascuns și-l va urma:
Oare unde-s, Doamne,-n toamnă pașii și cărarea ta?

Tainică sau nu, iubirea nu s-abate din destin:
Oare unde-s, Doamne, anii când sperai c-o să revin?

Anii iubirii noastre limpezi

E Brumărel și vara încă-și persistă verdele-n grădini:
Anii iubirii noastre repezi chiar dacă-s mulți sunt prea puțini!

E Brumărel și nu dau semne cocorii c-ar porni la drum:
Iubirea noastră se-ndârjește să nu străbată căi de fum!

E Brumărel și umbra deasă de nuc s-așterne peste masă:
De-am vrea să evadăm din mreaja iubirii soarta nu ne lasă!

E Brumărel și-ntreaga fire se-nchide-n estivalu-i rost:
Anii iubirii noastre limpezi sunt toți ca unul, dacă-au fost!

II

E Brumărel și încă urcă fasolea grasă pe araci:
Nădejdii că va fi mai bine în soarta noastră loc îi faci!

E Brumărel și gardul casei miroase-avan a in topit:
Un lung efluviu de lavandă e părul tău ce m-a vrăjit!

E Brumărel și calea morții se frânge când să intre-n sat:
Privirea ta rămâne veșnic precum argintul descântat!

E Brumărel și dau în floare salcâmii pentru-a treia oară:
Cu primăvara-i fără margini iubirea încă ne-mpresoară!

Gardul Lelei Magdalena

Gardul Lelei Magdalena era țanțoș și-n putere:
De n-ar fi atât de șubred l-aș sări și azi la mere!

Gardul Lelei Licsăndrina avea parii de stejar:
De n-ar sta de tot să cadă l-aș sări să fur mărar!

Gardul Lelei Zenaida avea țambre lungi de brad:
De n-ar fi mâncat de carii l-aș sări să fur răsad!

Gardul Lelei Paraschiva avea lanții de arțar:
De n-ar clămpăni în cuie n-aș mai prididi să-l sar!

Brânduşele de toamnă

Brândușele de toamnă au împânzit grădina:
Din ochii lor străмoșii ne întregesc lumina!

Își întețesc surâsul brândușele de toamnă:
Un gând să stau cu tine la tainic sfat mă-ndeamnă!

Cer răsturnat e câmpul bătut cu stele mov:
Îți caut printre ele privirea de istov!

Jind violet e roua ce-n soare proaspăt moare:
Vom fi la rândul nostru brândușe foșnitoare!

Aştept să se întâmple drumul

Cu toate că pe gardul șleampăt cocoșul tace în neștire,
Aștept cu-nfrigurare oarbă să se întâmple o venire!

Deși cad nucile jillave lovindu-se de crengi uscate,
Aștept să se întâmple vara nevinovatelor păcate!

În ciuda faptului că-i stinsă de tot lumina prin gutui,
Aștept la flacăra din suflet să se întâmple voia Lui!

De-a pururi în pofida celor ce-n cartea soartei ni s-au scris,
Aștept să se întâmple drumul parcurs în cel din urmă vis!

Spre dulcele nicicând mă duci

Tot alte frunze-n noaptea asta își iau adio de la pruni:
Neliniștită ca și ele-n nesomnul dorului m-aduni!

Tot alte frunze-n noaptea asta își iau adio de la fagi:
Nerăbdătoare ca și ele-n cădere liberă m-atragi!

Tot alte frunze-n noaptea asta își iau adio de la meri:
Înfricoșată ca și ele să te-nsoțesc pe drumuri speri!

Tot alte frunze-n noaptea asta își iau adio de la nuci:
Dezmoștenită ca și ele spre dulcele nicicând mă duci!

Rămân ca Lică Sămădăul

Nu se revoltă niciodată umbra captivă sub obroc:
Rămân ca Lică Sămădăul să beau la *Moara cu Noroc*!

În soartă plouă cu găleata și când nu picură deloc:
Rămân ca Lică Sămădăul să joc la *Moara cu Noroc*!

Își pierde Demonul răbdarea cu Îngerul să facă troc:
Rămân ca Lică Sămădăul să dorm la *Moara cu Noroc*!

Îi scapă porumbiței albe smiceaua de măslin din cioc:
Rămân ca Lică Sămădăul să mor la *Moara cu Noroc*!

Iubirii noastre doar trecutul

Prin curpenii jilavi bostanii par conectați la aparate:
Un licăr galben de iubire-n fereastra sufletelor bate!

O floare galbenă se stinge în iarba rourat-brumată:
De-atâta sens iubirea noastră a sucombat subit odată.

Cu netrucată resemnare bostanii zăbovesc la soare:
Am încetat să-i dăm speranțe iubirii noastre viitoare!

Bostanii-și simt deja aroma iscată de cuptor la clacă:
Iubirii noastre doar trecutul mai face de urât să-i treacă!

Dacă toamna asta trece

Se-nmoinează. Păcănește moara de la Valea Seacă:
Îmi doresc întâia oară toamna ta să nu mai treacă!

Se-nserează. Mai aproape-i toaca de la vechiul schit:
Îi aduc în șoaptă slavă clipei când ne-am întâlnit!

Miez de noapte-i. Roata lunii se horțește către sud:
La fereastra mea albastră mi se pare că te-aud!

Zori de ziuă. Nucul vește lăcrimează stropi de rouă:
Dacă toamna asta trece, dă-ne, Doamne, alta nouă!

Nu te-am căutat defel

S-a coclit de tot fanfara ce-a cântat la iarmaroc:
Pașii tăi bat alte drumuri. Am ieșit învins din joc!

Azi e Sfânta Parascheva și cătunu-i și mai gol:
Ai pornit pe căi străine. Mi-am ieșit demult din rol!

Clopotarul bea cu popa vinul roșu din potir:
Ai schimbat macazul soartei. Am uitat să mă mai mir!

Un vecin tembel insistă să-mi tai nucii dinspre el:
Ai fugit în ziua nunții. Nu te-am căutat defel!

Andreea-Lorena Țuican

Când viaţa se întâlneşte cu ficţiunea

- dedicată scriitorului Mihai Vișoiu și memoriei unchiului meu

Sunt obosită. Am obosit să îmi ascult respirația. Gândurile. Privesc pe geam, dar nu observ nimic. Mă pierd printre strigătele colegei mele care mă anunță că ora a început. Banal, nu? Știu ce gândiți cu toții: oricine poate scrie asta. Dar nu oricine poate simți ce simt eu!

- E pentru tine, poftim! Când am primit-o, m-am gândit la tine! zise un chip binevoitor.

O carte grea. Îi simțeam greutatea până în umăr. Nu știam nimic despre ea, dar cunoșteam autorul: "un om al viitorului", spunea bunicul meu, cu ani în urmă. (În fiecare joi, îmi culcam capul pe umărul bunicului Tiberiu P. El cugeta. Își povestea viața. Bunicul? Privit ieri, un fabulist. Privit azi, un realist.)

Ochii mei obosiți frunzăreau cartea. Degetele mele mângâiau pagina158. Titlul mai mult decât sugestiv îmi crea senzații: firele de păr aspru de pe brațe erau asemeni unui lan de grâu, un grâu uscat, lovit de arșiță. Ochii mei anunțau o ploaie existențială. Soarele își pierduse efectul, devenise lună. Privirea se sfărâma în bucăți de sticlă. Simbolismul își pierduse simbolurile. Bacovia își pierduse "Plumbul". Greutatea apăsătoare mi-o pasase mie. Nu mai aveam nevoie de muzicalitatea aceea creatoare - note vibrau sub piele. În stomac, se dădea un concert rock. Tocmai se întorseseră cei din turneu și se gândiseră să mă viziteze.

Refrenul? Cel al morții vibra în rândurile acelea. Iubirea nevrotică se transformase în nevroză. Eu devenisem obiect. Obiectul suprem. Metamorfozat.

Căutam răspunsul, îmi răspunsese blândețea - glorificare a morților! Asta a vrut autorul de la unchiul meu, Ioan?! De ce Ioan C. Și nu Ioan P,? Ce rol avea ploaia? De ce se privea în oglindă? El nu mânca ouă și nu purta niște cizme oarecare! Aș vrea să zic "la naiba", dar aș ști că m-ar privi de Sus, încruntându-se, certându-mă, lovindu-mă în glumă.

Autoritatea lui o simt încă. Tare aș fi vrut să îi citesc aceste rânduri - cu siguranță i-ar plăcea să se analizeze, analizându-și prietenul, autorul. Să-l certe că-i pune viața pe tavă, că o arată celorlalți. Apoi, să-l așeze la un pahar de vin, la masa mică din bucătăria de la, apropo, etajul doi. Să uite de timp și să ne spună cum a fost pe Sus, cum îngerii l-au primit și cum a renunțat să boxeze, cum a renunțat la autoritate și glume. Cum și-a revăzut mama. Cum maica-sa încă îl aștepta cu masa pusă. Tatăl. Cum își schimba din când în când pălăria - știi cât de mult îi plăceau pălăriile. Să își revadă câinele care, în ziua morții sale, a urlat fără încetare și care a făcut atâtea drumuri de la capelă și înapoi. Să își reia viața, să se ridice de pe gresia din baie, ca de pe ring și să boxeze cu imaginarul - croșeu de stânga. Să își șteargă singur sângele și să-l confunde cu vinul. Să își părăsească spațiul endotermic și să mângâie mâinile băiatului care și le pune în cap acum, a durere și neputință. Să șteargă lacrimile oamenilor care se înecau în ele. Să își așeze mâinile sub cap și nu pe piept. Să îi certe pe cei care se roagă să-i ierte: "- Ridicați-vă-n muma' voastră de jos și nu mă mai jeliți că eu nu voi muri niciodată, eu dăinui în medalii!"

Corpul e inundat de sensibilitate. Fărâma asta din carte e, de fapt, o substanță. O substanță a amintirii și a melancoliei. "Iartă-ne, Ioane" a devenit un amalgam de senzații, amintiri, gânduri - încă mă gândesc de ce. Aș avea de spus doar: "Pomenire, Ion Pamblică!"

NICOLAI TĂICUȚU
ARIPI DE PLOAIE

Este un poet neconvențional al câmpiei, câmpia fiind universul pe care nu îl descrie, dar îl pune în relație directă cu oamenii, cu trăirile lor. Universul acesta este fabulos dacă știi să-i descifrezi efectele și pentru a-l umaniza poetul inventează un mic zeu sau semizeu, botezat Ioanid, care echilibrează trecerea de la spiritualitatea diafană la teluricul pur.

Volumul este structurat în trei cicluri, la fel de echilibrate și vă asigur că se citește ca un roman de acțiune. Nicolai Tăicuțu spune altceva în fiecare poem și o spune frumos.

Dacă găsiți cartea, citiți-o! Veți descoperi un poet remarcabil.

Paris -03.12.2014
Dan Simionescu

Nicolai TĂICUȚU

Boare
sub arșiță
acest poem a venit
ca o adiere de vânt
peste masa de scris
și eu l-am luat
ca pe o ploaie curată de vară
ce-mi va lăsa peste coala de hârtie
dumnezeiasca mireasmă
a câmpiei răcorite

primăvară
în dimineața aceasta
salcâmii despuiați aleargă ordonat
(tineri acoperiți doar de coaja subțire)

ca la ora de educație fizică aleargă
în spațiile delimitate de profesorul
de agricultură (oră primită
în completarea catedrei de sport)

unul dintre spații este înlăuntrul meu
delimitat de canale mici
neredate pojghiței de gheață-
prin el trec salcâmii, ca la ei
acasă, rănindu-mă din iubire
cu ghimpii ascuțiți de crivățul iernii

levitație
ioanid, cel care acum
levitează peste nisipurile seci
nu a navigat decât pe râuri subterane
o spune fata care, între timp, se născuse
ca fiică a paznicului de far

și nu s-ar fi întâmplat asta
nașterea mea nu ar fi prins
dimensiune și sens,dacă
ioanid n-ar fi urcat pe mal
într-o dimineață de primăvară
să rupă o floare din grădina tatălui meu
pentru a și-o prinde la piept
- numai așa credea el
Că se putea integra noului peisaj -

și, fericit, indus de lumină
s-a înecat într-un bob de rouă
că nu știa să înoate în spații mici
sferoidale oricum

salcâm
pe strada mea
a înflorit salcâmul lui mirel

în oraș, vizavi de casa mea
a înflorit salcâmul lui mirel

un salcâm bătrân
poate la ultima lui înflorire
e orbitoare lumina în fața salcâmului
precum e orbitor întunericul
în fața morții.

O chestie politică
în zori
deși nu se prevestea ceva deosebit
dimineața s-a trezit
cu ea însăși între dinți

și nu în rânjet încorsetată
ci în zâmbet destins

ca efect al prelungirii nopții orientale
peste zi – mi-am zis

poem aseptic
aseptică este dorita ploaie de vară
care spală subțirele drum al câmpiei

aseptică este apa ne-ncepută
de la fântână
cu care-mi spăl fața dimineața

rănile mele sunt și rănile câmpiei

cu știința sau fără știința mea
câmpia își vindecă rănile prin mine
eu mi le vindec prin câmpie

douămiism
sfântul petru se plimba pe aleile purgatoriului
cu o floare de salcâm în păr, semn că
în raiul vecin salcâmii erau veșnic în floare, și
dădea indicații enoriașilor, răspundea la întrebări
cu zâmbetul pe buze, să vadă și aceștia că
purificarea-i floare la ureche

tot așa trecea și bulă al nostru
de la căminul cultural al bisericii
la bodega satului de lângă cimitir
sforțându-se să cânte armonios
cântece presărate cu versuri obscene
arătând astfel lumii că-i floare la ureche
să scremi ceva din minte, când nu știi
notele muzicale
despre pustiire
ăștia nu mai știu nimic despre mine
îi spun lui ioanid, de parcă
nici nu aș fi fost pe acolo
zău, ioanide, ce fel de om îmi sunt
de m-au uitat în așa hal

e drept, la cutia poștală nu mai e
acel du-te-vino al scrisorilor, urma pașilor
s-a șters de mult, s-a uitat pe sine
cutia poștală, a deschis-o rugina
la ambele capete
să treacă vântul prin ea
și câte o pasăre pe timp de ploaie

(selecție din volumul *ARIPI DE PLOAIE*)

F. M. Ciocea

A TREIA NOAPTE A LUI SINBAD

- Alo, Deniel, mă aud spunând.
- Salut prietene! Ce mai faci?
- Am promis că te bat la cap până faci operația aia banală.

După un oftat prelung aud iarăși în telefon vocea prietenului meu:

- O s-o fac până la urmă, dar mi-e o frică de mor...
- Cum ți-am mai spus, este o banalitate: chirurgul incizează pielea de la șold la genunchi, apoi cu delicatețe dezgolește osul de mușchi și grăsime, așa cum facem noi cu fripturile de miel, os care se înlătură cu ajutorul unui flex special, în rest, treaba e simplă; fixează un pivot de titan în șold, iar de el tija metalică flexibilă ... o nimica toată, ai înțeles? Alo, alo!
-Domnu Florin, mă auziți?
- Da.
- Sunt fiica. Tata a leșinat.
- Vai de mine ! Are cumva tensiune, glicemie mare?
- Nu.
- Atunci aruncă-i niște apă pe față să se trezească, fiindcă mai am câteva detalii de explicat...

Nu mai știu urmarea, deoarece am revenit în bazinul meu.

Cine erau cei doi oameni care discutau printr-un obiect numit telefon? Despre ce operație era vorba?

Probabil nu voi afla niciodată... Dar aștept cu emoție noaptea următoare.

A PATRA NOAPTE A LUI SINBAD

- Pe mine mă distrează proștii, spun.
- Și pe mine mă distrează la nebunie, răspunde celălalt, care de fapt sunt tot eu.
- La vârsta mea am impresia că toată viața am stat închis într-un cocon de senzații, din care am ieșit de câțiva ani și de atunci timpul, efectiv, trece pe lângă mine, fără să spun ce trebuie să spun.

Am scris și rescris o trilogie, cărți de călătorii, critică, antologii și parcă sunt tot la început.

- Să fie efectul vârstei? Simt la fel, cu toate că, istoric fiind, percep diferit timpul. Dar cum spuneam, oricât aș scrie, oricât aș vorbi,tot atât de multe idei rămân nedezvăluite.

Câteodată prietenii mai tineri se plictisesc, dar mă suportă, unul dintre ei sugerându-mi chiar să înregistrez pe stick orice îmi trece prin minte și să îi fac cadou înregistrarea.

-De ce, l-am întrebat?

-Păi, atunci când n-o să mai fiți, ori de câte ori mi se face, sau ni se face dor de dumneavoastră, ascultăm înregistrarea și ne trece.

Să știți că are dreptate! Tot el spunea odată că, atât timp cât îți poți expune o idee ești viu, când nu o mai faci, chiar dacă te miști, ai intrat deja în categoria sucombaților.

- Deci să scriem și să ne înregistrăm?
- Asta-i soluția !

Când mi-a revenit conștiința în micul bazin, am rămas acolo o vreme meditând:

- Și eu, Sinbad, sunt bătrân de acum. Să scrii știu ce înseamnă, dar ce o fi oare înregistrarea pe stick?

08.12.2014

Gheorghe DOBRE

fragmente

• Frica de necunoscut. Curiozitatea omenească vine din această frică. Trebuie să știm cât mai mult, dacă se poate tot, ca să ne simțim în siguranță, ca să putem trăi normal, într-un spațiu care nu ne poate produce surprize. Nu ne plac surprizele. Paradoxal, frica aceasta e motorul evoluției umane.

• Fiți fericiți că sunteți vii. Încă. Unii nici nu știu că sunt vii. Dar ar putea afla, au șansa aceasta. Pe alții nu-i interesează. Cei care știu, sunt puțini. Același mesaj îl conține și formularea: fiți fericiți că nu sunteți morți. Încă.

• Legile sunt *făcute* și apoi *folosite* de către cei care le au la îndemână, ele nu sunt *aplicate*.. Dreptatea, nu-i așa, e doar un amărât de cuvânt.

• Abator de cuvinte.

• Viața e frumoasă pentru că e. Nu observi asta decât dacă ești viu.

• Dascălii noștri îi învață pe copii să fie corecți și cinstiți. Adică îi pregătesc pentru sărăcie și umilință.

• Zdrențe autohtone care se cred steagul Americii.

• Nu am altă soluție decât să vă iubesc pe toți.

La mulți ani!

cyan magenta yellow black

Petre Ioan Crețu

BESTIARUL ŞI SĂPTĂMÂNA APOCALIPTICĂ

Luni, începutul apocalipsei
Mielul

abia de mă trezesc sunt tot durere cruntă în oasele moi
tocmai a început apocalipsa, e luni, ca o revoluție roșie de pluș
pe tâmpla mea de cretă stă înfipt un corb cu ochii scurși
din umeri îmi cresc aripi grele negre sunt doar un demon
Dumnezeu aruncă în stele cu tigve de cai sau de arhangheli
din inutul Magdala până în câmpia mea doar fum
pământul ca o rană putredă în care colcăie viermi și puroi
din nori e tot o zbatere de pleoape și moarte în ochii căprui
un cârd năuc de popi cu bărbi și cruci din lemn de nuc
se năpustesc peste fetele virgine răstignite în altare de fier
atât de pure jertfe de carne și de sânge cu părul bălai
prin roșii burlane se scurge noroiul din cer până în râurile verzi
în urma mea încă se preling picioare lichide și unghii
sună din trompete îngeri imberbi mă înalț peste case și cânt

este știut mântuirea noastră stă în mielul jertfit
e singurul care poate deschide pecețile cerului iar sângele lui scurs
pe frunțile noastre mieii lui arde spune sfântul Andrei
"Fericiți cei care prin durerile vremelnice și-au agonisit odihna veșnică"
dar fiara îi seamănă mielului coarnele ei sunt asemenea aveți grijă

din Sionul cel vechi mirosind a tămâie și smirnă coboară în câmpie Mielul
și-n slava lui va fi înconjurat de o sută patruzeci și patru de mii de țărani bătrâni
ca de arhangheli
în sufletelor lor e toată fecioria lăuntrică și bărbăția de străjeri
a neamului ce va crea ordinea veșnică a lumii
- pe tâmpla câmpie e scris cu foc numele Lui și al tatălui duh

din biserica ridicată din carnea câmpiei și din sângele meu
undeva în pântecul cerului pereții trosneau picurând sfinți din zugrăveli
peste noi răstigniri și învieri jertfelnice spre drumul golgotei
între oamenii Mielului țăranii și omenii fiarei apocalipsei sădiți adânc în noi
e lupta războiul acela înspăimântător spre iubirea veșnică
urmează-l pe Miel se aude o voce stinsă din sânge
mesajul scris într-un timp la începuturi

- din pământ s-a ridicat Antihristul în pământ îl vom stinge
sub brazdă să încolțească lanul

și a trecut o zi prima zi și se face marți și se face moarte

Marți
Puricele ucigaș

și s-a deschis cerul pentru cel adevărat o armată de inorogi
a întunecat zarea iar cel credincios îmbrăcat cu zale
peste cămașa morții înmuiată în sânge cu ochii ca focul
cu vorba măciucă ce trosnea capetele celor ce ridicau privirea
din colb spre lumina de dincolo de supunere
cel ce călărea inorogul alb cu numele scrijelit pe frunte
și a cărui limbă ca un paloș e scris să desprindă visul
dintr-o lovitură de lumescul din mine - mi se mai întâmpla să înfloresc
cum mi se mai întâmpla și să mor de fiecare dată când reușeam
să clădesc dintr-o brăzdă și câteva boabe câmpia
îi frământam cu dragoste țărâna până când îi dădea lacrimile
pământului meu sufletul meu

pe acoperișuri ropotesc ploi de foc de smoală topită
am văzut un înger în soare îndemnând toate păsările din înalt
la ospățul cel mare să mănânce carnea
ce ni se desprindea de pe oase într-un târziu

și am văzut aruncați din ceruri peste noi puricii ucigași
născuți din cenușa năpârcii aruncată de Noe în foc
poate sunt doar lacrimile de ciudă ale celui din adâncuri
din ochii lui izvora și întunericul și moartea pe furiș
caii dracilor din războiul cel mare puricii veniți să ne stoarcă
de sânge și vlagă să ne așeze în genunchi aliniați
de-a lungul câmpiei de la sud la est
a mai trecut o zi și se face miercuri și moarte se mai face

Miercuri
Liliacul angelic

mă rezemam cu ochii de tăria cerului
ochii bestiei sângerau în întuneric era îmbrăcată în aur
bolboroseam în pumni vorbe neînțelese
și lumea se destrăma în fire de laur
cu capetele căzute în praf cu nunțile legate în cer
tot rătăceam în câmpie printre lanuri de scrum și miriști în vrie
și cei doi sori răsăriți unul deasupra celuilalt
abia de se vedeau pe cerul întunecat a noapte
merg pe jos până în pământ să dorm să uit
le vorbeam păsărilor și ele loveau năprasnic aerul
cu aripile arse de vânt ca niște cioturi
deodată calea ferată veche se năpustea în câmpie
cu șinele lucind cu pietrele în urmă
deasupra plutea liliacul angelic agățat de lună
cea mai întunecată plăsmuire vopsită psihedelic
când deodată totul se scufundă în moarte
în întuneric e și câmpia stearpă părăsită de oameni
nicio lumânare în ferestre nicio lumină nu poate licări
în casele joase din lut frământat în sufletele noastre
privirile mele scotocesc în întuneric scotocesc
până când liliecii vin să zgârie ceara peceții Cărții Răscumpărării
ei beau vânt și sparg țeste de îngeri cu colții de lup
până la al șaptelea înger, mesager picat din cer

omul promis Ilie, cel care ar trebui să vină
mai întâi au fost umbrele mâniei
dâra de foc carul hurducăind cerul vârtos
învăluit de nori deasupra lui curcubeul
se va sfârșii taina alte lumi și noroade se vor proroci

scufundat în lumina grea de candelă întoarsă
întins pe miriștea moale adormeam un somn
între două luni atârnate deasupra ierbii mele

a mai trecut o zi și se face joi și se face moarte

Joi
Grifonul

suntem cumva blestemați
trecutul s-a dezlănțuit crâncen ca o fiară peste noi
până la ultima firimitură de viață
până la ultima îndreptare semeață
pentru fiecare greșeală ni se fărâmă câte șapte oscioare
nici nu-mi puteam închipui cât de multe oase
sunt zidite în noi ca într-o cetate

bucăți de câmpie în tranzit purtate pe aripi de vânt
Vântul din Sud cu corpul de leu și capul pasăre
Grifonul e Fiarei stăpânul Bestiarului în ziua a patra
ziua de soldă, unde sunt soldații mei? rap rap bocancii în cer
cu craniul de vultur în stânca de cretă adică
cu greu a fost scos la lumina umbrită ca o închisoare
cu ziduri de lanțuri cu pecetea pe frunte
aici stă prins întunericul
și în fiecare zi păstrăm noaptea întreagă
și facem cu mâna celui ce s-a stins

dezvelindu-și ochii de pleoape
rătăciți printre rotocoale de fum și ierburi uscate
cu pieptul costeliv prins ca între furci
sprijinindu-și brațul în coasă
sprijinindu-se de vidul parșiv curgător printre pietre
de bolțile din piatră cenușie - moartea!
îmbrăcată într-o rochie de in
înflorată

de după duzii pitici arzând ca niște torțe,
Hale-Bopp renăscută,
Copacul vieții, Cunoașterea și alte minuni,
vin demoni înlănțuiți cu arimaspianii
cântând cântece lor
vestind îndrăcirea lumii
iar soarele este străpuns de întuneric - tatăl minciunii -
cu suliți de gheață
cele nouă planete s-au aliniat într-o armată de grifoni
iar spaima a înghițit deja câmpia
cu miriști brăzdate cu lanuri și sate

în noi se prăbușesc biserici ca pun
dar vorbele îmi sunt pecetluite de buze
nici nu mai știm de ce să ne sprijinim nădejdea
iar întunericul ne cuprinde pe toți
cu atâta putere
încât trosnim striviți
pe străzi în câmpie în lume

Hristos și-a uitat armata după dealuri
un înger vestește turbat lumina

a mai trecut o zi și se face ziua de vineri ziua de moarte

Vineri
Balaurul

s-a deschis tot răul de sub cer

spirit solitar îmbătat de sânge
născut din fântâni
cotropitor al cărnii prin timp călător
din viață spre moarte
tu cel aruncat din lumină
te invoc pe tine în câmpia mea
să vii
trupul meu gazdă să-ți fie și cruce
stâlp de foc înalt până la cer
fum nestins
cel văzut cel nevăzut
ispititorule
ție începător al tuturor răutăților
ție urzitorul vicleniei
îți poruncesc să vii
acum

***

și s-a auzit din ceruri un glas
către cei șapte îngeri demonici
"Duceți-vă si vărsații pe pământ
cele șapte cupe ale mâniei lui Dumnezeu!"

îngerul dintâi a vărsat pe tot pământul
de sus bube cu chipul de fiară
pe trup ni s-au întins
tot puroiul fărădelegilor în noi s-a scurs

al doilea înger și-a vărsat mânia
în apa sărată de pe pământ
apa în sânge otrăvit s-au făcut
și viața din mare a murit

al treilea înger în restul apelor
și-a deșertat cupa primită
și apele tot sânge s-au făcut
și nicio fărâmitură de viață
în ape nu a mai încăput

temeți-vă de al patrulea înger
cel ce și-a vărsat cupa în soare
căci lui i s-a încredințat focul și porunca
să ne dogoare
și noi am ars cu mare arșiță
și fără pocăință

al cincilea înger a trezit fiara din noi
și tot pământul deodată s-a întunecat
iar oamenii își mușcă limbile până la durere
și nu ne-am pocăit

al șaselea înger în râul cel mare
și-a înecat furia și râul a secat
și s-a făcut din pietre drum mare gătit
pentru împărații de la soare - răsare
din gura balaurului a fiarei și din a mea
am văzut ieșind trei duhuri rele
făcătoare de semne
și noi păcătoșii ne-am adunat
pe câmpiile Armageddonului
în oastea răzvrătită
de bărbați și duhuri
și nu ne-am pocăit

al șaptelea înger și-a vărsat cupa în văzduh
și din crug de la tronul cerului s-a auzit o bubuitură
și un glas a rostit "S-a făcut!"
și grindină mare s-a prăvălit
și fulgere și tunete și vuete
și un cutremur mare cum nu s-a mai văzut
a rupt pământul și am murit
fără pocăință

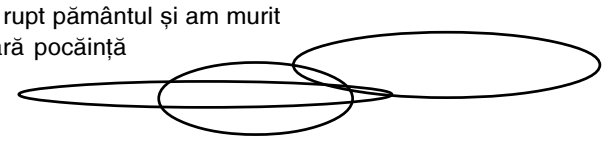

Lili BALCAN

Momente din viaţa oamenilor simpli de provincie de ieri şi de azi (II)

(continuare din numărul trecut)

VIS DE PATRIMONIU

Privesc o fotografie veche, din anul 1967, și încerc să redescopăr timpul din urmă cu aproape o jumătate de secol. Pe atunci doar câțiva aveau televizor și mașină mică, doar câțiva aveau radio sau pick-up ori bicicletă, iar de confortul casnic să nu mai vorbim, căci majoritatea femeilor spălau manual, rare fiind casele cu baie, mașină de spălat și aspirator.

Cam totul era la început în urbea noastră, chiar și cei 14 tineri ce zâmbesc încrezători din fotografie...

Ei reprezintă cam prima generație de studenți ai orașului, căci până atunci și aceștia, ca și televizoarele, erau destul de rari, dar mai reprezintă și prima echipă de fotbal constituită ad-hoc din tineri studenți.

Aflați în vacanță la părinți, dar privați de evadările pe care ți le oferă astăzi internetul și facebookul, își petreceau timpul povestindu-și din câte mai știau și auzeau, dar mai ales imaginându-și... iar cu imaginația ajungeau până hăt... departe... pe platforma Bucegilor, la "*Babele*" !

Zilnic aveau ca loc de întâlnire Cofetăria "*Trandafirul*" din centrul vechi al orașului, vis-a-vis de *Monumentul Eroilor*, pe locul unde mai târziu și-a înălțat casă Iancu Caramitru.

Dimineața, își beau cafeaua strânși în jurul unor măsuțe din interior și comentau frenetic ultimele știri, la prânz se risipeau fiecare pe la casa lui pentru ca la ora două după amiază să se întâlnească iar, de astă dată lângă bara din fața cofetăriei, bară ce delimita trotuarul, de unde priveliștea largă, dată de intersecția străzilor *Buzăului* cu *Scânteia* și *30 Decembrie* (azi *Regele Ferdinand, Calea București* și *1918*), le permitea efectuarea unor introspecții și statistici, mai mult sau mai puțin clare și obiective, asupra *frumuseților* târgului.

Seara se întorceau acasă lăsându-și iar imaginația să zboare din paginile vreunei cărți, căci toți citeau pe vremea aceea "*Călătorie în Congo*" a lui Andre Gide sau "*România Pitorească*" a lui Alexandru Vlahuță ori "*Adio bumerang*" de Lucian Wolanowschi sau câte alte cărți pe care și le împrumutau unul altuia.

În încercările lor de a se distra, aproape tot timpul eșuate, mai reușeau câteodată să organizeze așa numitele "*ceaiuri*". *Ceaiurile* se dădeau sâmbătă seara, în curtea prietenilor care aveau pick- up sau chiar magnetofon și acolo se dansa. Dansul în vogă la acea vreme era *twist-tougen* și pentru asta fiecare exersa acasă făcând serioase eforturi de a se mișca în ritmul impus de un prosop frecat de fund.

Organizau astfel de *"ceaiuri*" Gigi și Dodu Pamfil, Sandu Limona, George Peanci, Marieta Georgescu zisă "a lu` Doinepotriviți", toți din *Centrul Vechi,* și Victorel Popa (fiul lui Nae și Angela Popa) ce locuia în spatele Pieței, pe actuala stradă a *Transilvaniei*.

Printre invitați se numărau Jana Vâlcu, viitorul contabil șef al stațiunii Olănești, căsătorită cu fratele Marianei Târcă, campioana mondială la handbal, și Marieta Ranete, fiica lui Cuța Popescu, șefa Cofetăriei "*Trandafirul*". Mai animau atmosfera Fana Dragomir, Vera Axente, Lenuța Constantinov, soția lui Sandu Florea, Geuța Daniel, Costel Dănilă, Vasilică Dolganiov, Geta Stan zisă "Rândunica ", Miti Sima, Bebiță Ghiță zis "al lui Lumânăraru", tatăl lui Sebastian Ghiță, patronul actualului post de televiziune *România TV*.

În mijlocul lor, din când în când își făcea apariția și Bebe Antonescu Pompeius zis "Șveik", supranumit apoi "prințul de lapte" de către poetul Andrian Păunescu, într-o poveste cu o delapidare care l-a constat pe "prinț" 18 ani de libertate.

Nu se lăsau rugați nici Nicu Iatan, Jipa Haidei, Paul Condruț, Mihai Bizdrigheanu, Stelică Bizdrigheanu, Marian Buzoianu.

Rar apărea și Costel Balcan, fratele meu, căruia tata, Gigi Balcan, de bucurie că a intrat la liceu, îi construise, cu mâna lui, o barcă, cu care Costel, împreună cu bunul său prieten Petrică Ciudoiu, plănuise să navigheze pe Ialomița până la vărsarea în Dunăre și mai departe... dar nu a ajuns decât pe baltă la Irimescu, pe fundul căruia barca zace și în ziua de azi, înecată în nămolul timpului și al viselor neîmplinite...

...Zilele treceau destul de monoton în târgul nostru de provincie din margine de Bărăgan, spălat de ploi și măturat de vânt.

Energia și tinerețea lor, în acea vacanță de vară a anului 1967, nu făceau casă bună nici cu lungile șederi la *cofetăria lui tanti Cuța* nici cu așa zisele *ceaiuri* unde de plictiseală începuseră să se perfecționeze în arta pantomimei, din care cel mai reușit număr era acela când imitau cimpanzeii. Astfel că au hotărât să înființeze o nouă echipă de fotbal, alături de consacrata echipă a orașului "*Unirea Urziceni ",* antrenată de domnul Andrei Constantin.

Echipa va purta numele de "*Tineretul Urziceni* " și va avea ca antrenor pe nimeni altul decât pe simpaticul profesor de sport Stan Popescu, cunoscut tuturor sub numele de "Popică ".

Fotografia lor de început îmi este călăuză în această povestire și vi-i voi prezenta de la stânga la dreapta; sus:

Gogu Costică, zis Vână – portar;

George Ionescu (Necu) - student Marina Comercială - fundaș dreapta;

Stan Popescu - antrenor;

Mihai Bizdrigheanu - student TCM București - centru atacant;

Nicu Iatan - student Facultatea de Mecanică Fină București - extremă stânga;

Jipa Haidei -student Facultatea de Construcții București - extremă dreapta;

Puiu Alexandrescu - student Academia Militară – stoper;

Paul Matei – simpatizant al echipei, student, din Câmpina, venit în vacanță la sora sa Nineta Rădulescu.

Pe rândul de jos: un simpatizant al echipei, încă neidentificat după nume, viitor angajat al Fabricii de Ferite Urziceni pe probleme de sport;

Mișu Tamango - boxeur și sportiv emblematic al orașului – stoper;

Stelică Bizdrigheanu - student Mecanică Agricolă București - mijlocaș inter stânga;

Cola Bizdrigheanu - student Politehnica București – portar;

Bebe Antonescu (Șveik) - viitor administrator stațiunea Amara - mijlocaș inter dreapta;

Nelu Teoharie (Veul) - student Agronomie Iași - fundaș stânga.

Ziua de 5 august a fost fixată ca dată a meciului cu *Unirea Urziceni*, așa că începură antrenamentele cât se poate de serios.

Pe toată perioada antrenamentelor, Titel Oancea, pe vremea aceea student la Facultatea de Geografie București, reușea să-i incite în fiecare după-amiază cu descrieri amănunțite despre munți cu poteci abrupte, despre grote și peșteri, povești la care ținea isonulși Mihai Bizdrigheanu ce văzuse munții cu prilejul practicii studențești efectuată la Fabrica de Mecanică Fină din Sinaia.

Meciul se jucă în ziua planificată și scorul a fost la egalitate, un onorabil 0-0.

Bucuria le-a fost așa de mare încât au hotărât pe dată să mai facă o demonstrație a forței lor, și anume aceea de a ajunge pe mult visata platformă a Bucegilor, descrisă de Titel Oancea și Mihai Bizdrigheanu, folosind doar propriile biciclete și propriile puteri...

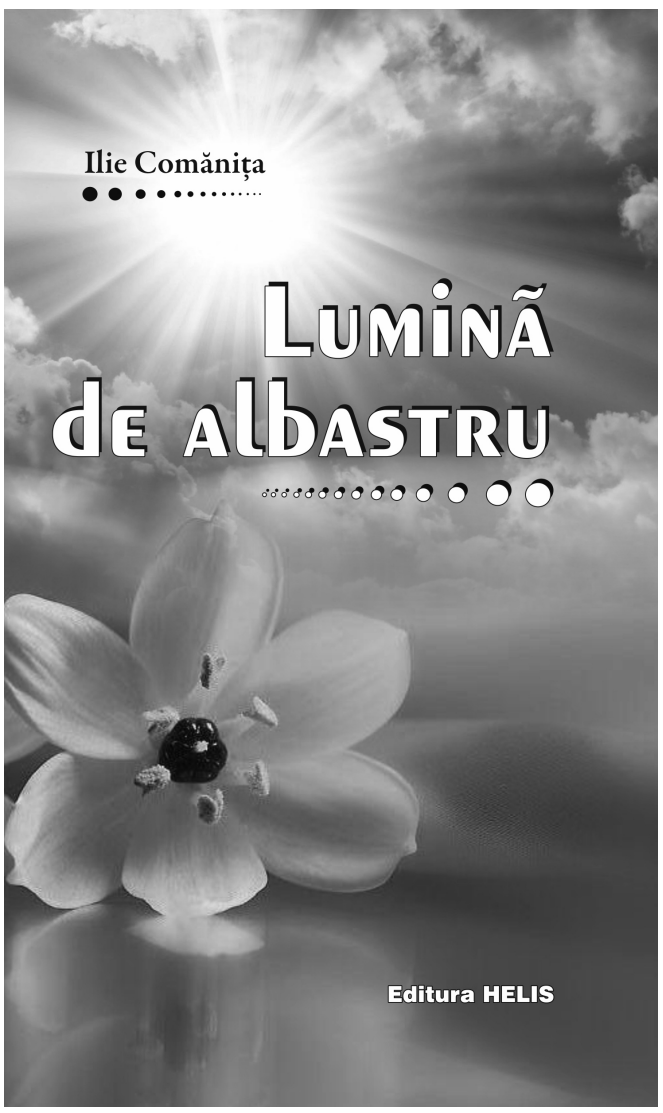

Balerina

Dragă Mădălina,

Te rog să te oprești câteva clipe din orice vei fi făcând atunci când scrisoarea mea te va surprinde acolo, departe, unde ai ales să mergi, și să citești rândurile obosite ale bătrânei tale profesoare de română. Fă aceasta măcar în schimbul supliciului la care m-ai supus în cei aproape patru ani de liceu, când ți-am citit lungile texte de proză, uneori cu încântare, alteori cu ciudă (pentru că eu nu fusesem niciodată în stare să scriu atât de frumos) și care m-au lăsat adeseori cu întrebări fără răspuns, pe mine, cea care se presupunea că te învăț. Nu ți-am spus niciodată, dar am avut mereu sentimentul că eu sunt cea care învață de la tine. Încadrează această afirmație la "enigme nedezlegate" și să trecem mai departe. Căci nu de aceasta îți scriu. Înainte de a intra în subiect, te rog ca, citind această epistolă, să nu mă imaginezi la catedră. N-am suportat niciodată obiectul acela interpus între profesor și elevi, nu l-am suportat ca elevă, dar mai ales ca profesoară (de altfel, poate ai remarcat că nu mă așezam niciodată pe scaun, sau atunci când eram nevoită s-o fac, preferam să stau în vreo bancă liberă). Dacă n-ar fi trebuit să respectăm anumite convenții, de la care știi bine că scorțosul director nu ne permitea să facem rabat, eu v-aș fi dus tot în locuri neconvenționale să ne desfășurăm orele: în parc, la muzeu, la bibliotecă etc. Așadar, imaginează-ți că stăm amândouă pe o bancă, în parc și ascultă-mă pentru ultima dată. Nu-ți voi vorbi de literatură. Îți voi vorbi despre viață. Despre viața așa cum e ea, necosmetizată stilistic și nemăsluită în cuvinte frumoase.

Am aflat de la colegi, în cancelarie, că ai ales să iei drumul Canadei. Doar tu știi de ce ai simțit nevoia să pleci la capătul lumii. Însă pe-aici se cunoaște următoarea variantă: ai dorit să dai admitere la Teatru, dar părinții ți-au interzis, profesorii te-au descurajat, colegii și prietenii au râs. Și tu? Pe cine crezi că pedepsești? Mai devreme sau mai târziu, părinții se vor obișnui cu ideea că ești acolo unde ești și, pentru a scăpa de remușcări, se vor iluziona cu gândul că ai nimerit-o chiar bine (vei fi având vreo casă mare, o meserie rentabilă, poate și vreun bărbat bogat, nu contează dacă va fi fiind bătrân, șchiop sau prost); profesorii te vor uita, iar colegii și prietenii vor râde în continuare, cu exuberanța specifică tinereții. Nu va lăcrima nimeni, înafară de tine. Știu că acum zâmbești superior și că îmi vei spune că lacrimile nu sunt specialitatea ta și că nu ești o smiorcăită. Știu asta. Dar, dacă vei fugi de menirea ce ți-a fost hărăzită, doar pentru că alții nu cred în ea, toată viața sufletul îți va fi o baltă de lacrimi, chiar dacă nu le vei da drumul să curgă, înăbușindu-le în tine.

Nu, n-am de gând să-ți țin teorii. Cum vă spuneam și la școală, teoria nu face doi bani, dacă nu e susținută de practică. Îți voi spune însă o poveste. Ascultă! Și crede-mă: aceasta nu este literatură!

Am fost un copil sărac, flămând și murdar, cea mai mare într-o familie cu șapte copii. M-am născut la scurtă vreme după război (al doilea mondial) și am trăit într-un sat amărât din Insula Mare a Brăilei. Cu siguranță știi din literatură, ori din istorie, cum se trăia pe atunci, dar e un fel de a zice că știi. Eu am *cunoscut* această realitate cruntă și nu, n-am văzut-o dincolo de geam. Mergeam desculță prin colb, umblam zdrențuită, așteptam să se umfle apele Dunării pentru a intra cu ciurul (știi ce-i ăla?) să adunăm pești - hrana noastră zilnică. O dată pe lună, așteptam vaporul să ne aducă pâine. Nu știu, poate vaporul ăla mai aducea și altceva, dar noi nu ne-am permis niciodată să cumpărăm altceva decât pâine. Știi, și astăzi îmi place să privesc vapoarele; o fac ori de câte ori am ocazia, și simpla lor vedere îmi aduce în suflet starea de sărbătoare. Vaporul copilăriei mele, apropiindu-se lent de mal a fost în anii aceia singura sărbătoare pentru mine. O dată pentru că, două zile după venirea lui, mâncam pâine, înlocuind singurele două feluri pe care ni le permiteam: peștele și mămăliga. Ai să râzi, dar pentru mine, nici astăzi nu există prăjitură mai bună decât pâinea. Și a doua oară, pentru că vasul căra după sine o aură nedeslușită, o nostalgie a depărtărilor, ceva indefinit care mă stăpânea și parcă mă chema.

Aveam vreo 10-11 ani când, pentru prima dată, s-a frânt în mine lumea. Până atunci, "universul" în care trăiam, mărginit de coliba noastră, la un capăt, și apa Dunării, la celălalt, mi se păra absolut firesc. Așa cum firească mi se părea existența în satul nostru a unei case mari (căreia îi spuneam chiar așa, Casa, cu majusculă), din piatră, puternic contrastantă cu amărâtele de căscioare din jur. Era împrejumuită de un gard înalt, prin care nu se putea vedea nimic, spre ciuda noastră, a veșnic curioșilor copii. Știam că în casa aceea locuia o femeie, pe care o numeam Doamna. Dar ea nu ieșea niciodată din Casă. Doar servitorii ei cărau lăzi grele de la vapor și, uneori, o trăsură oprea la poartă. Din ea cobora un domn îmbrăcat în negru, care intra fulgerător, dispărând înainte ca cineva să apuce să-i vadă fața. Trăsura zăbovea o vreme, apoi domnul ieșea la fel de iute cum intrase, urca în trăsură și aceasta dispărea sub privirile noastre curioase. Despre Doamna nu se știa mai nimic, erau numai presupuneri care mai de care mai fanteziste. Una dintre acestea era că Doamna fusese alungată de tatăl său de la București, pentru că îl dezonorase prin legătura pe care o avea cu un bărbat însurat. Nu pricepeam, la vremea aceea, ce-i aia dezonoare, nici ce era greșit în ce făcuse Doamna (dacă făcuse), dar prezența aceasta nevăzută mă fascina pe zi ce trece mai mult. Într-o zi, mama m-a trimis până la Casă. Nu știu în ce împrejurări, Doamna ne ajutase cu niște produse (de fapt, îi vedeai adeseori servitorii cu câte un pachet în mână, bătând la diferite porți). Iar mama era o femeie demnă, accepta să primească pomană, dar se străduia să ofere și ea ceva, cât de neînsemnat - în schimb. Se pricepea să brodeze și m-a trimis cu un mileu făcut de ea. Îmi atrăsese atenția să îl înmânez unui servitor, nu cumva s-o deranjez pe Doamna. Dar eu, scăpată pe lângă cel care deschisese poarta, m-am înfipt cu nu știu ce tupeu până în ușa Casei și, spre surprinderea mea, am fost invitată înăuntru, astfel că mi-am introdus figura năclăită (dar avusesem grijă să-mi "greblez" părul cu mâna) pe covoarele plușate ale Doamnei. Nu știu să descriu tot ce-am trăit atunci, vocabularul e prea sărac. În primul rând, m-a năucit ființa care-mi stătea în față. Nu știu de ce, mi-o imaginasem ca pe o hoașcă îmbrăcată în maro, așa cum mi-o închipuiam pe muma pădurii din poveștile pentru copii. În loc de asta, vedeam o femeie tânără (poate la 30 de ani?), într-o rochie roșie sclipitoare, cu o figură angelică și uluitor de frumoasă. Pe deasupra, răspândea un parfum delicat care te făcea să simți nevoia să-o adulmeci. În universul meu de oameni murdari, cu fețele brăzdate înainte de vreme, de soare și vânt, cu mâini crăpate și veșnic mirosind a pește, această apariție mi s-a părut ca un soare mult prea orbitor luminând peste o mocirlă neagră. Și, la fel ca în fața soarelui, când te orbește cu strălucirea lui, am simțit nevoia să închid ochii. Era ceva ca un gest de respingere, încercam să mă conving că așa ceva nu există, că poate am avut o halucinație. Când, în sfârșit, am deschis ochii, ea încă stătea dreaptă și frumoasă în fața mea, privindu-mă cu ochii mari, căprui, parcă un pic neliniștiți, ușor umezi, parcă răspândind milă. Mila aceasta mi-a făcut și mai rău și am simțit brusc impulsul de-a întoarce capul. Privirea mi-a picat pe un perete, hipnotizată de imaginea dintr-un tablou. Am stat așa multă vreme, neînțelegând ce se petrece, simțindu-mă parcă evadată din mine și cocoțată în tabloul acela. Dar tot eu eram și cea care privea încremenită imaginea care mă hipnotiza și mă atrăgea prin fire nevăzute. Uitasem de Doamna, până când ea s-a apropiat de mine și m-a întrebat:

- Îți place?

Îmi dispăruse graiul, am dat afirmativ din cap.

- De ce îți place?

Am ridicat din umeri.

- Știi ce este?

Am clătinat capul.

- O balerină.

Mi-am adus aminte că am glas și am întrebat timid:

- Ce-i aia o balerină?

- O dansatoare instruită, artistă, care dansează pe muzică de balet.

Ce frumos vorbea Doamna! Dar atât de diferit și pe neînțelesul meu! Îmi venea să plâng de ciudă!

- Ce-i aia muzică de balet?

A zâmbit și... mi-a făcut un semn:

- Așteaptă!

S-a așezat pe un taburet și a început să cânte la pian (evident că nu știam nici ce-i ăla!). Iar eu nu înțelegeam de ce clapele pe care apăsa nu sunau la fel de strident precum cele pe care le apăsa tata când zăvora câte-o ușă și cum se făcea că sunetele pe care le scoteau adunaseră în mine, laolaltă, toată fericirea și toată amărăciunea lumii. O ascultam cu aceeași încremenire cu care privisem balerina. Și aveam sentimentul că vreau să zbor, să plutesc la nesfârșit în ritmul acelei muzici magnifice. Când Doamna s-a oprit (și cât aș fi vrut să nu se oprească!), mi-a spus sec:

- Aceasta e muzică de balet.

N-am avut nevoie de mai multe explicații. În clipa aceea, am știut că vreau să fiu balerină. De-ar fi fost să trebuiască să trec Dunărea înot, de-ar fi fost să trebuiască să număr toți peștii care zburdau prin ea, de-ar fi fost să...

Nu-mi mai amintesc drumul înapoi până la poarta Casei, nu-mi amintesc nici dacă și ce mi-a mai spus Doamna. Știu doar că dincolo de poartă, lumea s-a frânt în mine ca o creangă putredă, sub propria-i povară. Cât stătusem în fața Doamnei, pentru prima dată am avut sentimentul de rușine. Pentru prima dată, mi-a fost rușine de noroiul pe care-l căram pe picioare, de zdrențele de pe mine, de unghiile înnegrite pe dedesubt, pe care mi le ascunsesem la spate, de părul meu nespălat și de vocabularul sărac. Paradoxal însă, când am trecut dincolo de poartă, am avut un sentiment de superioritate în fața mizeriei, a noroiului și a oamenilor care-l călcau. Brusc, am simțit că lumea aceea nu-mi mai aparținea și că eu nu-i mai aparțineam ei, că nu mai aveam una alteia ce să ne spunem. Poate doar "adio". Simțeam într-un mod nedefinit, dar ferm, că eu nu aparțineam acelui univers pe care până mai devreme îl consideram cât se poate de firesc, ci unuia populat de imaginea sclipitoare a Doamnei, de balerina din tablou, de sunetul muzicii care mă învăluise. Eu nu mai eram eu și totuși parcă mă regăsisem. Am zăcut, cu ființa divizată. Refuzam să mă mai joc cu ceilalți copii, jocurile lor nu mă mai distrau, refuzam să mai pescuiesc, să mai fac treburile la care eram pusă. Totodată, refuzam să dau vreo explicație de care oricum nimeni n-avea nevoie. Pentru că, totodată, revelația pe care-o avusesem îmi evidențiase clar și un alt lucru: că între mine și oamenii printre care trăiam, toate punțile de comunicare fuseseră rupte. Eu nu-i mai înțelegeam pe ei, iar ei nu m-ar fi înțeles niciodată pe mine. Preferam să primesc palme și castane decât să explic un lucru pe care, până la urmă, nici eu nu-l înțelegeam. Dar îl simțeam și asta era de ajuns.

După vreun an, într-o seară, trăsura a oprit la poarta Casei, dar domnul n-a mai coborât din ea. L-am zărit, în schimb, când m-am apropiat, intrigată de această schimbare a unui obicei ce părea imuabil. La scurtă vreme, pe poartă a ieșit Doamna, înveșmântată într-o pelerină lungă, cu glugă, cu pas grăbit, pregătită să urce în trăsură. Înainte de asta, m-a văzut, mi-a făcut semn să m-apropii, mi-a pus în palmă un lănțișor de aur pe care și l-a scos de la gât și mi-a șoptit, abia perceptibil: "Fetițo, pleacă de-aici!" Ce ciudat! E pentru prima oară, acum, când scriu, când mă gândesc la faptul că acel îndemn rostit ar fi putut însemna o alungare a mea de lângă trăsură. Dar atunci, ca de altfel întreaga viață, am crezut, convinsă mai ales de tonul conspirativ în care mi s-a adresat, că acel "Fetițo, pleacă de-aici!" a însemnat, de fapt, îndemnul de a pleca de acolo, din lumea noroaielor și a mirosului de pește. Și evident că mi-a dat frisoane, amețeli și insomnii, nemaiavând liniște până ce nu l-am îndeplinit. S-a urcat apoi în trăsură, ajutată de domnul pe care l-am auzit spunându-i: "În sfârșit, iubirea mea, totul s-a terminat. Sunt al tău, doar al tău..." și au dispărut în noapte la fel de misterios precum apăruseră în acel sătuc amărât de pescari. Am știut atunci că nu se va mai întoarce niciodată. Am rămas în drum ascultând zgomotul roților până ce s-au pierdut de tot în noapte, plângând ca la moartea cuiva. N-o mai văzusem niciodată pe Doamna de-atunci, de când îmi cântase la pian, dar gândul că se afla acolo mă mai ținea legată de lumea aceea în care nu-mi plăcea să trăiesc, dar devenise suportabilă știind că ea cântă la pian undeva dincolo de ziduri. Acolo, în lumina lunii, l-am urât pe domnul care o luase doar pentru el; dar m-am și bucurat știind că nu mai e singură, amăgindu-și tristețea cu pianul, între două scurte și clandestine întâlniri. Dar, odată cu Doamna, "plecasem" și eu, cea care mă descoperisem în tablou. Iar eu, cea desculță din drum, nu mai aveam niciun rost pe acolo. Și vorbele ei - "Fetițo, pleacă de-aici!" - mi-au răsunat în urechi până în clipa când m-am furișat pe vapor.

Trec peste amănuntele devenirii mele, căci nu acestea sunt importante. Am fugit din Balta Brăilei și m-am oprit în oceanul marelui oraș. Nu știu ce ați învățat voi la geografie, dar eu știu că oceanul e tot o baltă mai mare. Dar care înghite oameni și corăbii, cu vise cu tot. Nu m-am făcut balerină, așa cum visam, am ajuns profesoară de română. Nu spun că profesia mea nu mi-a plăcut, însă toată viața m-am simțit ca un vultur fără o aripă, având în zestrea lui genetică dorul înălțimilor, dar fiind nevoit să trăiască pe sol. Iată, așadar, că am ajuns în punctul în care voiam să ajung. Dragă Mădălina, dacă nu vrei să fii și tu o pasăre dezaripată, întoarce-te, cât nu e prea târziu, și urmează-ți destinul. Nu spun mai mult, ești inteligentă și sunt sigură că ai înțeles. Fă așa încât să nu regreți nimic în "această prea singură viață" (ai recunoscut, Nichita, da?) și mai ales nu uita că "dacă dragoste nu e, nimic nu e" (scuză-mă, nu mă pot abține să dau citate, deformație profesională).

În final, mai vreau să te rog ca plicul sigilat, cu Post-scriptum, pe care l-ai găsit în scrisoare să-l deschizi numai după ce te vei fi hotărât să te întorci și să-ți implinești visul. Dacă nu vei lua această decizie, aruncă-l! Am încredere în corectitudinea ta pe care ți-am cunoscut-o în anii de școală.

A ta profesoară bătrână de limba română, căreia voi îi spuneați atât de frumos... Doamna.

P.S. Așadar, dacă citești aceste rânduri, te-ai hotărât să mă asculți și să-ți coși la loc aripa. Mă bucur pentru tine și îți doresc succes. Acum, te rog să mă ierți! Te-am mințit. Povestea pe care ți-am spus-o nu e a mea. M-am jucat și eu un pic de-a literatura. Eu am trăit una cu mult mai banală. Am fost o fată nici bogată, dar nici săracă, am urmat drumul pe care mi l-au trasat alții și nu cred că mi-a părut niciodată nici bine, nici rău. Așa-i că te-am păcălit? Vezi cât de ușor ne putem lăsa influențați de literatură? Povestea am auzit-o (cu mai puține floricele stilistice, desigur) de la menajera noastră, într-o zi ploioasă de vară. Dar n-am aflat niciodată dacă era reală sau inventată. Ce concluzie putem trage, așadar, din lecția pe care am învățat-o astăzi? Că nu trebuie să confundăm viața cu literatura, chiar dacă ele se împletesc uneori până când nu mai pot fi separate de o graniță. Mădălina, viața nu e un roman, nici un film și, din păcate, e mult mai puțin interesantă decât ne-o prezintă acești mincinoși de artiști. Îți doresc să îți ajute Dumnezeu să poți trasa mereu granița, să faci distincția dintre literatură și viață și să nu uiți nicio clipă că, în timp ce prima trebuie citită (sau jucată pe scenă, în film), cea din urmă trebuie... trăită!

Florentina Loredana DALIAN
Slobozia, 29, 30 septembrie 2014

Notă: Textul de mai sus l-am scris la invitația lui Marius Stan care mi-a sugerat să mai „comitem" o siameză, de data aceasta o scrisoare: scrisoare către un elev (el)/ o elevă (eu) în care punctele comune să fie cele două citate din Nichita Stănescu și Marin Preda. M-a sedus și m-a abandonat, asta e, nu c-ar fi prima dată când mi se-ntâmplă. Cum n-am excelat niciodată la capitolul răbdare, mai ales când vine vorba să aștept după bărbați, mi-am trimis siameza să umble singură prin lume. Cu mențiunea că, deși eu nu mai stau după Marius, „Balerina" mea încă-și mai așteaptă siameza.

Titi DAMIAN

GHINION de... MUSCEL

Multora dintre prietenii mei, scriitorii participanți la marea lansare din 15 ianuarie 2014 de la Urziceni a trilogiei „MUSCELENII", adică de ziua POETULUI, li s-a părut cam îndrăzneț anunțul meu din final când am promis că ne vom întâlni la următoarea lansare, chiar la Muscelu-Cărămănești, locul celor mai multe întâmplări din roman. Gândul m-a plesnit spontan, m-a luat chiar pe mine prin surprindere, iar mintea mea, oarecum înfierbântată de euforia succesului, căuta argumente, să-mi justific decizia. Unul singur mi-a fost de-ajuns: muscelenii mei, eroii cărții, trebuiau să știe și ei că există într-o carte, că unul dintre ei a scris o carte despre ei, mai ales că unii, citind romanul, s-au și recunoscut între paginile trilogiei.

Perntru mine, promisiunea a rămas promisiune, mai ales că mi-o făcusem mie însumi înainte de toate, dar, de la intenție la realizare, este cale foarte lungă. Numai eu eram conștient de greutățile care vor apărea, având în vedere lipsa oricărei baze logistice, adică starea precară a drumurilor, starea deplorabilă a așa-zisului Cămin Cultural, apoi mai aveam doar câțiva cunoscuți în sat pe care mă puteam baza - și aceia oameni în vârstă - niciun fel de rudă, cu primarul comunei mă întâlnisem doar de câteva ori, era binevoitor, știam că primăria este săracă, satul la aproape 5 km depărtare de centrul comunei, sponsori - nici atât.

Muscelul era, altădată, înfloritor, cu populație școlară tânără. Când am funcționat ca învățător acolo, aveam numai eu 32 de copii în clasă, chiar dacă se învăța la simultan. Acum este un sat de munte cu doar vreo 50 de case, locuite rareori de câte o familie închegată, dar de cele mai multe ori, apare la poartă doar câte un bătrân sau o bătrână cu o cârjă în mână, să se uite cine mai trece pe drum. De zece ani nu s-a mai născut niciun copil, nu s-a mai făcut vreo nuntă. Ultimul copil, o fetiță blondă, acum elevă de liceu, a făcut naveta singură la școala de centru trei ani, pe soare, pe vânt, pe ploaie... Numai înmormântări. A obosit și preotul. În toamna trecută am văzut în curțile caselor fructe în pomi cu bruma pe ele. „De ce nu le adunați?" întreb eu pe țața Lionora, fie-i țărâna ușoară! „Nu mai poci, maică, n-am pe cine să pun să le scuture cu o prăjină, adun și eu ce cade din pom, restul pentru Dumnezeu și pentru urși și mistreți, ne-au învadat. Noaptea în tot satul se aud clopotele și vuvuzelele, facem cu schimbul." Mai există acolo două mici *Comperative* - țin loc și de cârciumi – unde se mai adună bărbații la câte o bere, dar aici banii sunt și mai scumpi. Mai există vechiul Cămin Cultural, cu scenă, dar fără bănci, cu ferestrele sparte, cârpite, unde se fac pomeni și se ține, după datină, hramul bisericii de Sf. Dumitru. Mândria satului este biserica, ridicată pe timpul lui Cuza și pictată pe lemn de tei de ucenicii lui Grigorescu – foarte bine întreținută - locaș pe care l-au păstrat cu sfințenie timp de peste 150 de ani. Chiar acum câțiva ani a fost vopsită, acoperită cu tablă, gardul refăcut, iar, împrejurul ei, cimitirul, cu mormintele și crucile, grupate pe familii, de când se știu. De câte ori am sosit în Muscel, în orice anotimp, am mers să pun câte o lumânare la mormintele părinților și ale tuturor cunoscuților dispăruți între timp, am găsit acolo o liniște de început de lume.. „Acolo unde nu adie vântul", mi-a răsărit în minte propoziția. În satul aparținător, de sub Vătraiul, Camboru, mai sunt doar câteva case, iar în Mățara, sat vechi de vreo 2500 de ani - după opinia lui Nicolae Densusianu - mai locuiesc doar vreo șase văduve și un bărbat. Nu au curent electric, cu gazul lampant se descurcă foarte greu, lumânările-s scumpe, se duc repede. Și ei, și lumânările...

Am cântărit bine situația. Mirosea a aventură, dar, ca muscelean călit acolo de mic, nu puteam da înapoi, așa că am luat legătura cu Primăria. Disponibilitate totală, și înfăptuită: „Vom vărui clădirea pe interior, vom duce bănci și mese, scaune, vom înlocui geamurile sparte, măcar pe cele dinafară." Vorbesc și cu preotul satului, să anunțe evenimentul la slujbă. M-am dus să aprind o lumânare și să dau o liturghie. Am numărat: erau vreo 15 credincioși. Pentru ei, preotul – pentru mine un adevărat erou - venise tocmai de la Pătârlagele, cale de vreo 15 km. Întâlnesc întâmplător un consătean, prieten din tinerețe, Neluș Anton. Bucurie mare, entuziasm, îmi promite că mă ajută cu mobilizarea muscelenilor, pe unde or fi ei răspândiți. Atunci am apreciat Internetul. Însă îmi dă o veste și mai bună. Pe 3 august, spontan, tineri dintr-o generație au organizat o întâlnire, sâmbătă seara. Puteam profita de ea, dar eu nu mă simțeam pregătit. Așa că, dau o fugă în sâmbăta cu pricina, stau de vorbă cu ei, să se mobilizeze, pun afișele, las invitații. Entuziaști. În cămin, lume, muzică, fripturi, masă bogată. Începe din senin o ploaie, „de Muscel." „Măi, fir-ar să fie, dacă plouă pe acum, nu înseamnă că va ploua și peste o săptămână." Gândul îmi dă fiori pe șira spinării. Mă încurajează Neluș: „Chiar dacă va ploua, noi tot venim. Răspund eu de mobilizarea celor plecați." Mă gândesc la data de 10 august, convenabilă, dar atunci, un om de bază, domnul profesor universitar Nicolae Ghinea, nu este în localitate. Așa că rămâne bătută în cuie data de 17 august. Vreme (posibil) bună, doar era luna august, timp berechet penru răspândirea invitaților și pentru pregătiri. Optimism. O primă veste neplăcută: „Dom' Titi, mă sună într-o seară prietenul meu Stelică Rotaru, eu sâmbătă am botezul singurului meu nepot, la Brașov, așa că nu cred că mă pot întoarce." Știam că acasă are o terasă grozavă, unde să-mi aduc invitații veniți de departe. Mă salvează domnul Ghinea, împătimit de Muscel, unde și-a construit o vilișoară superbă.: „Am loc pentru 20 de persoane!" Perfect, mi-am zis.

Parcă-i și vedeam pe prietenii mei, scriitorii, plimbându-se pe ulițele satului, într-o zi splendidă de vară, stând de vorbă cu cei rămași, admirând Vârful Vătraiului, Vârful Goților, Vârful Goșii, Vârful Ceciliei, Podul Goșii, plimbându-se prin ospitaliera și răcoroasa Pădure a Samarului, în pelerinaj la casa părintească, să admire ei Fagul cel Mare, ori să asculte clopotele, Cel Mic și Cel Mare, ale Bisericii de sub deal.

„Cu invitații mei, problema este ca și rezolvată, rămâne doar să-mi confirme participarea. Nu cred că vor refuza mulți. Cei care au citit romanul vor ajunge, sunt prea curioși. Muscelenii, și mai curioși. Tinerii nu mă cunoșteau, nici eu pe ei, doar după nume și neam. Rămâne doar protocolul, vin oameni de la distanțe mari. Localnicii să stea să se uite?", îmi făceam fel și fel de gânduri. Mă scoate din impas tot familia Ghinea. „Aducem invitații la noi, pe localnici îi servim în Cămin, sunt obișnuiți, doar să nu avem ghinionul să plouă!"

Le-a fost gura aurită. Joi seara, cercetez pe Internet cam cum va fi vremea în zona aceea din Munții Buzăului. Ploaie. Numai acolo se fixase un nor deasupra și nu voia să se mai miște! „Este ploaie de vară, trece repede, o să se usuce pământul într-o jumătate de zi.", nu-mi pierd eu firea. Dau telefon la Stelică să-mi confirme, poate n-o fi chiar așa. „Aici plouă mărunt, ca toamna, este noroi, ca pe timpuri." O veste și mai proastă îmi vine sâmbătă dinspre Dl. Ghinea: „Drumul de la Scăieni la Muscel, vreo trei km, este stricat complet. Cei de la ENEL instalează un cablu subteran chiar pe centrul drumului, la 80 de cm adâncime. Cu ploaia aceasta măruntă, nici cu „4 ori 4" nu răzbați. Culmea era că inginerul Dumitrescu răspundea de lucrare și era originar din Muscel. Voise să le facă un bine pentru iarnă, că tot li se rupeau stâlpii de lumină pe coaste, de vânt. Incerc să-l contactez, nu avea semnal. Se făcuse sâmbătă spre seară. Nicio veste bună dinspre Muscel. Trăiam drama opțiunii: Să anunț continuarea acțiunii, ori să o stopez? Cu scriitorii era mai simplu. Le telefonam, le explicam, amânam. Dar cu muscelenii anunțați? Îi știam: erau în stare să străbată și câțiva km pe jos! Iau pe loc decizia. Înroșesc telefonul: îi dirijez pe automobiliști pe partea cealaltă a versantului: Buzău, Pătârlagele, Colți, Muscel. Îi previn că drumul este foarte prost între Pătârlagele și Muscel. Toată lumea îmi confirmă prezența, chiar în asemenea condiții.

Duminică dimineața se pun în mișcare mașinile. De la Urziceni, într-o solidaritate exemplară, familia Ion și Dorina Ene, cu mașina. Suntem anunțați în ultimul moment că familia Buleandră nu mai poate veni din motive obiective. De la Buzău mă anunță și scriitorul Marin Ifrim că nu se simte prea bine și-mi urează succes. Îi cred. De la Slobozia se pune în mișcare, cu GPS-ul în funcțiune, Vasile Iordache, cu Loredana Dănilă și Gh. Dobre, redactorul șef al revistei HELIS, care a participat la absolut toate lansările mele. Se anunță și Florin Ciocea din Fetești, aflat cu prietenii pe Valea Buzăului, la Gura Teghii. În mașina mea apare și prietenul Gh. Ciutacu, sculat cu noaptea în cap tocmai din inima Bărăganului, de la Colilia. Dinspre Galați pornește dis-de dimineață prietenul din tinerețe, Costică Tănase, zis al Filofteii, originar din Cărăbuși. De la Buzău, Tudor Cicu, împreună cu familia și prietenii, apoi Theo Cabel cu soția și cu membrii cenaclului ANTE PORTAS, dar și marele prieten și admirator al FAGULUI, Aurel Anghel, care visa de mult timp să ajungă el la Fag, „să-i zgârii coaja puțin, cu unghiile, să mă conving că există." Ajungem la Primăria din Colți pe la 10. Antemergător este desemnat nepotul meu Ciprian Chiriac, casier comunal. Eu plec mai departe. El îi așteaptă pe ceilalți, să formeze coloana. Urcă și primarul, împreună cu profesorul Dumitru Nica, și preotul satului. Mă înviorez un pic, nu mai plouă, dar este vreme de toamnă, mohorâtă.

Ajung la Cămin. Țipenie, pe afară, parcă nimic nu s-ar petrece. Intru în sală, mă întâmpină, cu un frumos buchet de flori și cu o sticlă de șampanie personalizată, nepoata mea Geta Apostol de la Runcu, venită cu fiica și prietenul ei, pe partea cealaltă, pe la Bozioru. Aveau „4 ori 4." Apare și Dl Ghinea, de la Pănătău, dus să-și aducă soția și soacra, ca să pregătească livingul pentru musafiri. Sosește și coloana de mașini cu invitații. Doar un mic incident cu mașina lui Cicu, acum ud tot. Se schimbă de cămașă. Este 11 fără 10. Ne uităm unii la alții. Numai noi? Așa câți suntem, ne pregătim de lansare. Un sfert de sală ocupată. Doar vreo câțiva localnici, parcă nu îndrăzneau să intre. Unul mai îndrăzneț mă întreabă: „Ce-i aia lansare?" Intră, totuși...

Începem „lansarea." La prezidiu, eu, primarul Pavel Rădulescu și preotul Sebastian. Prietenul Ciutacu improvizase o masă unde expusese cărțile. „Îi dăm drumul și așa", oftez eu. În momentul acela greu, mi-am adus aminte că unul dintre personajele romanului avea o replică pe care eu chiar o recoltasem din realitate. Observase nea Neculai al Linii: „Dom' Titi, de câte ori vii matale pe aici, de atâtea ori plouă. Ar fi bine să vii mai des, pe seceta asta, îți plătim noi drumul!" Mai târziu, chiar m-am gândit la asta, și cam așa se și întâmpla. Ce să fac? Am înghițit în sec, gândindu-mă la ghinion. „Face parte din viață, numai că eu îl asociam ananghiei din care omul trebuie să iasă." Dintr-o dată, îmi străbătu gândurile cu viteza luminii, - data de 17 august -, care, potrivit observațiilor personale, chiar ținea de destinul meu, transformat acum tot în ghinion. În tinerețe eram foarte precaut în programarea unor activități importante în jurul acestei date din fiecare lună. Observasem că îmi merge prost. De data aceasta, uitasem cu desăvârșire de acele eșecuri programate. Nu mai era nimic de făcut în acel moment...

Mă mai uit încă o dată la ceas: 11 fix. Înghit în sec și ridic ochii spre intrarea din spate. Tăcuți, liniștiți, cu un aer vinovat de întârziere, se strecurau spre bănci, unul după altul, muscelenii, ocupând locurile libere, din față spre final: bătrâni sprijiniți în câte o cârjă, bătrâne ținând de mână câte un nepoțel, multe femei cu basmalele legate sub bărbie, Gicu lui Chiosac, Costel, prietenul meu de o viață, Nea Ion al lui Neculai al Linii, care avea să fie mai târziu vedetă – toți invitații mei citiseră, în roman, scena de sub Fag și voiau să facă o fotografie cu el. Între timp, apare și enigmaticul Florin Ciocea cu niște cizme imense de cauciuc în picioare. Se și apucă să filmeze. Îi zăresc întrând și pe Grigore Rotaru Delacamboru, Nina Paraschiv, Diana Gavrilă cu invitații săi, Dan Manole de la Urziceni, cumnate-său Costel Nica, învățătorul Iliuță Damian de la Nehoiu. Aveam să aflu de ce au întârziat muscelenii: crezuseră că nu va mai avea loc lansarea și, când au zărit oaspeții sosiți cu atâtea mașini, au dat alarma...

Nu am să mai povestesc aici cam ce-am spus eu și ce-au spus muscelenii care și-au dezlegat glasurile inimilor: Dumitru Nica, Nina Paraschiv, Nicolae Ghinea. A venit rândul invitaților Aurel Anghel, Ion Ene, Vasile Iorsdache, Tudor Cicu, Gheorghe Dobre, Loredana Dalian, Theo Cabel. Ultimii cinci și-au exprimat, ulterior, opiniile despre această lansare în diferite publicații din țară. Cuvinte mari, cuvinte frumoase, adânci, izvorâte din inimă. Unele au fost prea adânci, ca să nu le fi reținut. Gheorghe Dobre: „Un sat fără povestitori, este un sat mort. Muscelul este viu prin prozatorul Titi Damian." Tudor Cicu. „La Muscelul Cărămănești s-a născut un mare prozator: Titi Damian." Aurel Anghel: „Trăiesc un vis pe care-l port cu mine de când am citit FAGUL." Ion Ene: „Tot ceea ce povestește Titi Damian în roman sunt evenimente pe care le-am trăit și noi, în viață." Mândria mea pălise pe lângă mândria muscelenilor. Se admirau unii pe alții cu niște fețe radioase, ei circumspecții de acum o oră...

Ceea ce a urmat ține de poveste. Toți au uitat de vremea de afară. Sala s-a încălzit în momentul când profesorul Ene a scos vioara și împreună am intonat „Cântecul Fagului", compus de el, pe versuri adaptate după poetul patrufrățean Ștefan Tănase. Imediat s-a alăturat și Aurel Anghel cu vioara lui. Sala, năucită. Nu le venea să creadă muscelenilor când au ascultat „Balada" lui Ciptian Porumbescu, înterpretată impecabil de Ion Ene, „Menuetul" de Mozart. Apoi, sârbe, valsuri, muzică populară, creații originale ale aceluiași autor. Atmosfera a atins apogeul. Muscelenii s-au înghesuit să cumpere cărțile. N-am bănuit că o să am nevoie de atâtea exemplare. Eu dădeam autografe, iar ei îl acaparaseră pe Ene, trecând în cor la „Cât e Siriul de mare", „Crâșmăriță din Buzău",... Apoi. dă-i cu bere, dă-i cu vin, dă-i cu țuică de Muscel, să se stropească bunătățile aduse în portbagaj tocmai de la Urziceni...

Nu am putut să-i mai despart pe invitați de musceleni. Parcă se cunoșteau de când lumea. Planul meu și al dlui Ghinea de a-i duce pe invitați la vila de protocol căzuse. Am regretat mult faptul, pentru că două doamne, soția și soacra dumnealui, veniseră tocmai din Pănătău, și, în loc să participe la spectacol, rămăseseră acasă pentru a pune lucrurile la punct, în așteptarea oaspeților...

Iar eu am rămas fără cerneală în stilou pentru autografe, dar și fără cărți. Am avut prea puține...

Povestea este pe sfârșite. Cuvintele mele sunt umile în a descrie entuziasmul muscelenilor, dar mai ales solidaritatea prietenilor mei, scriitorii din spațiul geografic al Ialomiței și al Buzăului, cu autorul MUSCELENILOR care le mulțumește din suflet și pe această cale. Au uitat pentru vreo trei ore că mai au de făcut și drumuri lungi la întoarcere. Iar muscelenii își iau rămas bun, cu lacrimi în ochi, de la adevărații mei prieteni, scriitorii, amintindu-și replica unui personaj din FAGUL: „Greu este să urce omul un munte, dar mai greu este să-l coboare..."

Într-un târziu, m-am despărțit și de muscelenii mei, promițându-le că, de ÎNĂLȚARE, în 2015, voi reveni cu altă carte, dar și cu prietenii mei scriitorii, să ridic un monument, cu banii obținuți pe trilogia MUSCELENII, în memoria celor 20 de bărbați musceleni, mățărani și camboreni dispăruți în al Doilea Război Mondial. „Dacă matale n-o faci, atunci n-o mai face nimeni. Te-om ajuta și noi cu ce putem", îmi șoptește, la despărțire, strângându-mi mâna tremurândă, Costel, prietenul meu de-o viață, cel care a mers 15 km cu mine, șontâc-șontâc, să mă conducă la plecarea în armată. Eu m-am suit în tren, la Pătârlagele, iar el, împreună cu tatăl meu, mai aveau de făcut încă 15 km înapoi. Și era noapte, și era frig și ploua, pe 26 februarie 1966...

Trilogia MUSCELENII a scriitorului Titi DAMIAN, lansată la Urziceni pe data de 15 ianuarie și pe 17 august în satul natal, Muscelu-Cărămănești, a obținut, în 2014, următoarele premii:

-Premiul pentru PROZĂ la Festivalul Internațional „ANTARES", Galați;

-Nominalizare pentru Marele Premiu al Uniunii Scriitorilor la Festivalul Național de Literatură FESTLIT, Cluj-Napoca;

-MARELE PREMIU la Concursul Național de Literatură, „Vasile Voiculescu", Buzău;

cyan magenta yellow black

MOTTO:

Se poartă confesiunea.
Ședințele de terapie se fac la vedere
Cu lacrimi și batiste răsucite
Pe paturi imaginare și răsuflări sacadate.
Sunt îngenuncheate cuvintele banale,
Sunt răstignite gândurile dulci,
Sunt alungate la morți sentimentele drepte, coloanele foarte verticale.

Scriu...

Multe picioare, capete și mâini care scriu... Creste nervoase, fețe frământate, priviri albastre sau incolore prin care vezi toate emoțiile. O gură bea apă, niște mâini se țin de o bancă impersonală. Niște ochi aflați în josul unor onduleuri bătute de vânt într-o parte mă privesc. E liniște. Un oftat sugestiv sparge toate moleculele tăcerii. Unul își scarpină o bubă imaginară, altul caută șervețele. Nu a găsit. Probabil, nici nu are nevoie, dar trebuie să facă ceva. Scrisul e prea stresant și nici nu consumă excedentul de energie acumulată pentru aceste ore.

Se întind mușchi, se scriu notițe pe ciorne înjumătățite, precum răbdarea mea.

Un pix nu mai încape în mână și ajunge la gură. Gura nu-l primește, nu-i vrea iubirea asta dezmățată a la Cărtărescu. Pixul pare că și-a mărit dimensiunile în 40 de minute, cât pentru toți anii de liceu. E ultimul reprezentant al tuturor instrumentelor de scris care au făcut școala.

Merită să ajungă în muzeu toate obiectele cu care ne marcăm existența în acest moment, pe niște hârtii mai albe decât au fost vreodată. Merită să ajungă la muzeu secunda asta de gândire, în care toate mințile par preocupate, să se uite ca într-o vitrină la noi, imortalizați astfel, generațiile viitoare de purtători de creiere, emoții, telefoane și uniforme ale tinereții.

Scriem toți. Unde vor duce rândurile noastre nu e important. Groapa de gunoi a memoriei e destul de încăpătoare să cuprindă și aceste pete de albastru.

Ziua în care tuberozele s-au preschimbat în roze

Sunt puține clipele când tuberozele se preschimbă în trandafiri. Și atunci o mare de suflete te împresoară și fac zid ca tu să nu vezi minunea, să simți doar energia zâmbetelor născute din florile obosite de atâtea atingeri.

Sunt rare momentele când mirosul sincer al rozelor alungă dureri și cheamă madlene din care muști cu voluptate căci te întâlnești cu fericirea.

Sunt doar vreo câteva mii de secunde când ai tot ce-ți trebuie, căci pereții încăperii igrasioase au dispărut, perdeaua șleampătă a fost înălțată către cerurile unei ființe cititoare de dicționare, căldura istovitoare a plecat rapid când ai deschis aripile evantaiului și vorbele au țesut un leagăn și pentru fetele gânditoare la monologuri în limba franceză.

Sunt magice momentele când, privind ochi timizi și lacomi de surprize, afli că toate tuberozele din acest oraș prea mic au dispărut și că minunea s-a pogorât într-o grădină în care trandafiri de toate culorile așteptau drumul către niște mirositori de soi.

Nu vă mirați! Azi tuberozele s-au preschimbat în roze și lumea noastră a mirosit a trandafiri!

Ziua cu orbi

Ieri fusese ziua cu orbi, a orbilor cu ochi și a orbilor fără ochi. Mai fuseseră asemenea zile, dar asta fusese ”deosebită”. Era ”deosebit” să vezi cum orbește subit un om care a făcut parte din trecutul tău, cum surzește atunci când pui o întrebare, în fața unui cabinet medical. Era răvășitor că orbul adevărat fusese un om în deplinătatea puterilor, agil, activ. Acum își păstrase luciditatea, ba chiar și ascuțise înțelepciunea (se vedea asta din răspunsurile pe care i le dădea fiului său orb, cu ochi, din demnitatea cu care se plângea că suferă de inactivitate) așa cum se întâmplă cu cei care capătă ochiul interior, precum Oedip, Tiresias etc. Un alt Tiresias poposise pe banca din fața cabinetului medical unde venise să-și vindece nu ochii, ci inima prea chinuită. Tiresias nu mai putea să-i predea orbului cu ochi lecția respectului, dar el era pentru ceilalți o carte deschisă în care se putea citi demnitatea. Au fost multe tăceri stânjenitoare, multe procese de conștiință și s-a așternut peste toate eliberarea și resemnarea. Au fost aruncați uitării trei ani de frici cumplite și au fost rememorați mulți ani de întrebări și răspunsuri, de respirat același aer care acum era blamat, renegat, expirat din plămâni plini de ură.

“chip binevoitor”

În ficțiune, e fie un ”chip binevoitor”, fie o scorpie care îngrădește iubirea liberă și spontană a unui adolescent rebel. Nu are nicio aură de magistra, nu are sentimente, e ca o ”ființă de hârtie”. E mai ușor să faci ficțiune decât să locuiești în ea, să populezi un spațiu în care alții te-au distribuit. Roata se întoarce nu numai în viață, ci și în universul ficțional. Nu se știe când te transformi într-un mărunt personaj, într-un om care oferă o carte, timp de câteva cuvinte și apoi ai ieșit din scenă. E posibil ca omenirea să rețină despre tine doar că ai oferit o carte sau că l-ai enervat pe unul care avea chef să se plimbe cu iubita. Faptele se varsă din realitate și se pot plăti și în cărți.

De vineri până sâmbătă

Într-o zi de vineri, un om a intrat în greva scrisului. Nu era un eveniment important, nu se oprise lumea în loc pentru a afla detalii despre momentul luării deciziei. Nu se știa decât că omul, scârbit de atâția scriitori care făceau literatură și din mersul la baie și eliberarea feromonilor, sătul să vadă rânduri inepte despre arta tocăniței și ia țărănească, rebrenduită, se hotărâse, simplu, să renunțe la scris. Doi confrați care aveau habar despre intențiile grevistului îl sfătuiau să se răzgândească și îi ofereau cu autograf ultimele cărți scoase la editura orașului, despre călătoriile în locuri exotice și despre amintiri dintr-o viață veche.

Așa că nimănui nu-i păsa că grevistul rămânea fără operă, iar lumea literară provincială nu era scandalizată decât de criza lecturii și de tăierea copacilor din piața revoluției.

Într-o zi de sâmbătă, grevistul se bucura de viață, privea melcii coborând de pe un trunchi de copac, nedoborât încă, respira în ritmul în care ar fi scris despre asta și își imagina că rândurile se nasc singure, că nu e nevoie de intervenția micului creator pentru că mai marele a avut grijă de tot: a scris și toată literatura și a făcut astfel încât ce merită să vadă lumina zilei.

LOREDANA STAN

Ilie COMĂNIȚA

LUMINĂ DE ALBASTRU

Va ninge cu lumină de albastru
Din ochii tăi de cer nevinovat,
Sub zări năuce-aștept transfigurat
Să mă-nconjoare nimb de foc, măiastru!

În cercul magic voi fi îngropat,
Peste privirile-mi pierdute, de sihastru,
Va ninge cu lumină de albastru
Din ochii tăi de cer nevinovat!

Trăind între extaz și-ntre păcat,
În crucea nopții va-nflori un astru,
Se va porni cel mai dorit dezastru,
Ce nu va fi de nimeni decriptat!

Va ninge cu lumină de albastru
Din ochii tăi de cer nevinovat!

CÂNT DE PLOAIE

Să fim alături și să ne-mpresoare
Sacralitatea cântului de ploaie,
Sub tremurul de crengi ce se îndoaie,
Cu buzele-n sărut, fremătătoare!

Ne curgă mâinile pe trup, șuvoaie,
În mângâieri de vis, ametitoare,
Să fim alături și să ne-mpresoare
Sacralitatea cântului de ploaie.

Extaz de arcuri ce se înconvoaie
Și se destind sub foc de-mbrățișare,
În inimi vraja tămăduitoare
Invocă doar doritele puhoaie,
Să fim alături și să ne-mpresoare
Sacralitatea cântului de ploaie!

MÂNGÂIEREA

Să îmi reciți cu mâini de serafim
Poemul mângâierii-nfiorate
Și peste mări de dor învolburate
Un zbor planat de albatroși să fim!

Degeaba încercăm, nu se mai poate
Tumultul inimii să-l stăpânim!
Să îmi reciți cu mâini de serafim
Poemul mângâierii-nfiorate.

Lumina pletelor întunecate,
Și panteonul ochilor, sublim,
Buze avide-n stări de voluptate
Să le aduci și-n măiestrii de mim

Să îmi reciți cu mâini de serafim
Poemul mângâierii-nfiorate!

VÂRSTA

Se-așează iarna-n părul meu
Tot mai intens, tot mai statornic,
Aș implora acum un zeu
Să-ncremenească timpu’-n ornic!

Dar viscolul vine mereu
Și albul lui e tot mai spornic,
Se-așează iarna-n părul meu
Tot mai intens, tot mai statornic!

Accept postura tot mai greu,
De tinerețe-s încă dornic,
Doar tu mă-ntinerești și eu
Iubito, ți-s pe veci datornic!

Se-așează iarna-n părul meu
Tot mai intens, tot mai statornic!

COASA LUNII

Să adormim târziu în iarba-naltă
Și coasa lunii să ne pască,
Dorința să ni se ghicească,
Să evadăm în lume, laolaltă!

Nimic să nu ne stânjenească,
Să ne-nfrățim cu trestiile din baltă,
Să adormim târziu în iarba-naltă
Și coasa lunii să ne pască!

Magia sânului care tresaltă
Presimt c-o să mă-nnebunească,
Te trec de pe o mână pe cealaltă,
Lasa-vom roua să ne miruiască!

Să adormim târziu în iarba-naltă
Și coasa lunii să ne pască!

PLOI DE GHEAŢĂ

Cad ploi de gheață, totul se îmbracă
În zale de armură translucidă,
Intră natura-n stări de crisalidă,
Palate de cleștar apar în joacă!

Ne-ncearcă-o presimțire genocidă,
Pericol de-aritmie cardiacă!
Cad ploi de gheață, totul se îmbracă
În zale de armură translucidă!

Purtăm pe gene nimb de promoroacă,
La porți de ger suntem cariatidă,
Arterele în noi se dezghioacă,
Prin sânge urcă taur în coridă!

Cad ploi de gheață, totul se îmbracă
În zale de armură translucidă!

Desene de Iulian LALU - Laly

cyan magenta yellow black

S. J. A. N. Ialomița
Consilier superior ***Rodica Druncea***

SCRISOAREA UNUI TÂNĂR PLEDOARIE ÎN SPRIJINUL RESPECTĂRII LEGII PENTRU REGLEMENTAREA REPAUSULUI DUMINICAL ŞI A SĂRBĂTORILOR LEGALE DIN ANUL 1938

Arhivele ialomițene vă prezintă un document interesant, „scrisoarea anonimă a unui tânăr", prin care acesta apără și își apără dreptul la repausul duminical conferit de lege, dar care nu era respectat de toate intreprinderile comerciale și industriale din întreaga țară.

DOMNULE PREFECT

Marile schimbări spre bine, făcute în mândra noastră țară, de guvernul ales de Majestatea Sa Regele Carol II, face să tresalte de bucurie inima orișicărui bun Român. În toate ramurile sociale se introduce o nouă prosperitate, o nouă viață. O prosperitate îndemnătoare la muncă și credință față de țară și tron; o viață nouă, curată, fără curentele extrimiste cari erau pe cale de a otrăvi sufletele tineretului Român, cu programele lor deșuchiate. Acum pe fețele tuturora, dela hamal până la boer, radiază un zâmbet de mulțumire, un zâmbet de siguranță. Dece oare să nu fie mulțumiți, când în țara noastră domnește un Rege harnic, iubitor de neam și de dreptate... . Dece oare să nu fie mulțumiți, când Județul nostru a avut fericirea să aibă ca conducător pe un distins ofițer de talia Dstră.

.....

Toți bunii Români privesc cu aceleași priviri blânde marile purificări ce se fac. La orașe, fără nici-un zâmbet de nemulțumire, în simfonia sculelor mecanice, sau în tăcerea adâncă biruocratică, muncitor, mecanic, funcționar î-și îndeplinesc, cu multă tragere de inimă, îndatoririle lor, față de patron, față de superiori. La sate, sub razele arzătoare ale soarelui, în adierea zefirului"din zori și până-n seară î-și doboară cu elan holda sa mănoasă, săteanul

Iar, Duminica, în acestă sfântă zi lăsată de Dumnezeu pentru odihna oamenilor, în loc de a se mai duce la întrunirile Domnilor electori, merg în haine curate în haine de sărbătoare, să se închine cu smerenie în fața altarelor. După amiază, pe la colțuri unde se strâng câte 10-15 locuitori, locul sudălmilor sau injuriilor adresate cutărui sau cutărui Domn politic- la luat convorbirile interesante în chestiunile lor; la luat satisfacția pe cari și-o arată unul față de altul, față de ordinea ce o impune noile legi... . Dreptatea triumfează!.....

Doar câțiva privilegiați ai soartei, nu mai știu nici de sărbătoare nici de Dumnezeu. Aceștia suntem noi așa zișii "funcționari comerciali" sau băieții de prăvălie de prin magazinele din comunele rurale. De dimineața dela ora 4 – 4 ½ ți până seara la ora 9(nouă) stăm închiși în magazine, servind clienții sau aranjând mărfurile. Pentru noi nu există recreație nu există repaus duminical. Duminica când este ziua de odihnă a tuturor oamenilor, noi în atmosfera închisă și monotonă a magazinului, cu fețele ofilite, servim triști, cu resemnare, pe cei câțiva clienți cari se abat pe la ușa prăvăliei. În timpul politicianismului obloanele erau deschise ca și în zilele de lucru. Acum au cel puțin prudența de ale ține închise, servind de multe ori clienții la lumina lămpii. Așa se explică faptul că la inspecțiile făcute de șeful postului de jandarmi, ne-a găsit în regulă, și-n spre nenorocul nostru, aceste inspecții s-au făcut dimineață.

Sunt însă și patroni, cari ar avea bunăvoința să țină închis;...dar oare cum să tragă oblonul iar vecinul de alăturea să vândă mai mult ca-n zilele de lucrătoare? Aceasta-i cauza nerespectării repausului Duminical...

Deaceea, Domnule Prefect, eu, cari sufăr ca și ceilalți de branșa mea, am rupt lanțul timidității și mi-am luat curajul, de a vă scrie această anonimă, prin care vă arăt o parte din necazurile celor câteva zeci de fii de țărani, risipiți pela diferite magazine din comunele rurale, plecați delângă părinții lor, din cauza neavuției, pentru a-și menține existența. Fiind mai puțini numericește, față de ce-i dela oraș, nu avem pretenția, față de patronii noștrii, să țină socoteală și de orariul celorlalte zile, pentru că lucrul acesta este imposibil de aplicat la țară; nu avem pretenția, de a eși din magazin Sâmbătă seara la ora 7(șapte) și a intra Luni dimineața la aceiaș oră. Nu!... Am fi mulțumiți, ca cel puțin să-se respecte repauzul Duminical – nu în întregime – ci numai după amiază de la ora 5(cinci) sau 6(șase)... Să avem și noi timpul să inspirăm un aer mai curat; să admirăm un amurg de seară, cu liniștea sa melancolică, poetică, întreruptă din când în când de strigătul strident al păsărilor de noapte. Suntem și noi, Domnule Prefect, ființe cu suflete în noi, cu doruri de viață. ....

Vrem să aven și noi câteva clipe de reculegere sufletească, de meditație. ... Dar lucrul acesta nu se poate din cauza faptului arătat în corpul acestei scrisori. Și cine, mă rog, ar putea pune o ordine în chestia repauzului Duminical?... Cine ar putea fi oblăduitorul unor ființe de teapa noastră, dacă nu Dumneavoastră, conducătorul acestui județ, -Dumneavoastră, D-le Colonel cari întrun termen atât de scurt ați reușit să înfloriți acest județ? Deaceea m-am hotărât să-vă arăt- din deducție depe pornirile mele – doleanțele vânzătorilor, ucenicilor comerciali, și să vă rog a lua măsuri ca acest drept al nostru să-ni se respecte. Linia, Călărași – Fetești Fetești – Piua- Petri, cu comuni în cari au magazine mai mari, este o linie unde nu se respectă repauzul Duminical. Sunt convins Domnule Prefect că nu veți întârzia de a da ordine drastice pentru respectarea repauzului Duminical, făcând astfel un bine nouă tinerilor și bătrânilor vânzători, cât și patronilor noștri cari, parte din ei ar avea bunăvoința să țină închis, dacă nu ar fi alți cari să vândă toată ziua- asemănător cazului dela Cegani.

Primiți Domnule Prefect plângerea mea, care este și-n sufletele tuturora, dar nu au curajul să-și–l exprime, și cu sufletul plin de năzuințe că vom vedea în Dumneavoastră un protector, vă urez din toată inima SĂNĂTATE.

Un tânăr
Semnătură indescifrabilă

Numărul plângerilor adresate prefectului de Ialomița de la acea vreme este destul de mare și au fost luate măsuri în sensul respectării prevederilor legale, dar vechile obiceiuri nu au dispărut cu desăvârșire nici în zilele noastre.

[1] Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Ialomița, fond *Prefectura Județului Ialomița*, dosar nr. 42/1938, filele 1-18.

Anti-gelozie

(Cu zâmbet, helisiștilor)

- Parodie după poezia „Gelozie"
de George Topârceanu -

Dacă nu aș fi-ntâlnit
Helis-ul, din întâmplare,
Eu pe altul oarecare
Îl răsfoiam, negreșit.

Dacă nu-mi ieșea în drum,
Aș fi dat cu bucurie,
Altui ziar, sau la o mie,
Textele de-acum.

Aș fi-avut și vreun amant
Care, poate, ca netotul,
Mi-ar fi scos din cap cu totul
Scrisu-acesta enervant.

Dar așa, mare scofală
Că pe voi v-am întâlnit,
Cu-n *microb* m-am pricopsit
Și-am căzut în *boală*!

La multi ani!
Florentina Loredana DALIAN

Poezia parodiată

Gelozie

(***George Topîrceanu***)

Dacă nu te-aș fi-ntâlnit
Absolut din întâmplare,
Tu pe altul oarecare
Tot așa l-ai fi iubit.

Dacă nu-ți ieșeam în drum,
Ai fi dat cu bucurie,
Altuia străin, nu mie
Mângâierile de-acum.

Ai fi-avut și vreun copil
Care, poate, idiotul,
Ar fi semănat cu totul
Cu-acel tată imbecil.

Dar așa, ce lucru mare
Că noi doi ne-am întâlnit
Și că-s foarte fericit
Absolut din întâmplare.

Elena BOLÂNU

La colindat

Sărbătorile-au sosit
Mă bucur, sunt fericit!
Seara când ne liniștim,
Ne jucăm, ne povestim.
Le vorbesc de multe ori,
Ce-am să fac de sărbători.
Seara, eu voi fi plecat,
La urat, la colindat.
Cu sorcova, voi sorcovi
Și cu biciul voi pocni.
Cu steaua, voi colinda,
Și cu capra voi dansa.
Iar la urmă voi ura,
După ce voi colinda,
Bucurie, sănătate
Să aibă belșug în toate.

cyan magenta yellow black

NUNTA DE ARGINT A REGELUI CAROL I

Ca de fiecare dată, în ultimii 25 de ani, când viața politică a cunoscut momente de tensiune, și în aceste zile s-a discutat mult despre instituția monarhică și contribuția ei la modernizarea și dezvoltarea statului român. Evident, opiniile exprimate și-au avut izvorul în proasta funcționare a instituțiilor regimului politic instaurat după prăbușirea comunismului în țara noastră.

În zilele de 2 și 16 noiembrie, mi-am depus în urnă buletinul de vot. Am făcut-o cu speranța de mai bune, dar și cu un fel de teamă provocată de violența și lipsa de respect cu care clasa politică de azi intervine în intimitatea opțiunii cetățeanului. M-am întrebat și cu ce drept, de vreme ce singura ei datorie ar fi aceea de a veghea la respectarea Constituției, biblia ce ne proclamă pe toți egali în drepturi și îndatoriri? Și mi-am adus aminte vorbele unui parlamentar român din trecutul mai îndepărtat, care spunea cu adâncă înțelepciune că, mai ales într-o democrație, orice lege își demonstrează eficacitatea numai prin stricta ei aplicare.

Încerc să depășesc amărăciunea acestor zile refugiindu-mă în trecut, invitându-i și pe cititori să mă însoțească, amintindu-ne că exact acum 131 de ani, la 3 noiembrie 1894, bucureștenii și, împreună cu ei, întreaga țară, îmbrăcaseră straie de sărbătoare: perechea regală română își serba nunta de argint. Obicei vechi, nunta de argint, reprezintă pentru orice creștin, nu o cununie religioasă, ci un moment în care cei doi soți aduc prinos de recunoștință lui Dumnezeu pentru că le-a ocrotit căsnicia timp de un sfert de veac. În buna tradiție, în astfel de ocazii, bărbatul oferă cadouri soției și face o donație pentru nevoile comunității.

Contemporan al evenimentului, Iancu Cerkez ne-a lăsat interesante mărturii despre desfășurarea acestui eveniment din viața familiei noastre regale.

Marian Ștefan

1894. Joi, 3 noiembrie. Azi a sărbătorit perechea noastră regală nunta sa de argint printr-un Te deum, după obicei, la Mitropolie, și prin recepțiuni la Palat. Am fost și eu, ca judecător de curte.

Regina, părul alb, figura cam roșie, a pierdut acea frăgezime și albeață de mai înainte; numai dinții, tot de un alb frumos. Purta o rochie de atlas alb, cam fără talie, la spate în formă de mantie; pe cap – un lung văl, prins cu o egretă de preț; la gât, mai multe șiruri de mărgăritare prinse printr-un frumos briliant. Regele pare mai bine conservat, a început însă să ningă pe barba lui neagră. Purta obișnuita uniformă de general. În treacăt, pentru întâia dată, mi-a adresat și mie câteva cuvinte, întrebându-mă dacă sunt de mult la Curte.

Mitropolitul, în impozanta mantie, asistat de episcopi, a ținut o cuvântare. Asemenea dl. Mitiță Sturdza, în numele Academiei.

Regele, mi-au spus cei care au fost mai aproape, au zis câteva cuvinte prea frumoase către senatori și deputați.

Primirea s-a făcut în salonul cel mare de ceremonii, îmbrăcat în oglinzi și mobilat cu draperii și divanuri de atlas albastru deschis. În fund e sala mai mică a tronului, unde se păstrează într-o vitrină coroanele. Acea sală e îmbrăcată-n roșu închis, cu pervazuri de aur și draperii de grea stofă de catifea.

Dincolo de sala de primire e o altă sală, paralelă, mai mică, unde erau expuse darurile primite. Ce am putut admira în treacăt: un serviciu de aur, de ceai, pentru două persoane, dat de împăratul Germaniei, un altul de cafea, pentru o persoană, de argint oxidat, având ca ornament vulturul cu crucea, dat de tânărul prinț sau prințesa de Wied.

O casetă mare de lemn de preț, albă, cu tot felul de frumoase ferecături, dat de prințesa-mamă a regelui.

Un frumos birou de fildeș, cu ornamente artistice de aur, lucrat de casa Froment Maurice de la Paris și care costă mi se pare vreo 25 000 lei, dat de damele române.

Un paravan de stofă albă, pe care se află cusută în perfecție și cu fine și delicate , nuanțe istoria florilor animate.

O pereche vase albe cu montură aurită, date de Primărie.

Frații regelui și sora sa n-am văzut să fi oferit vreun dar. O tavă de argint, ornată cu blazoanele, probabil, ale ofițerilor, oferit de Regimentul (prusac) de dragoni în care a servit regele în tinerețe.

O coroană cât un taler de desert, compusă din ramuri de argint împreunate sub o coroană regală, asemenea de argint, cu smalț roșu, lucrată în țară și oferită de clubul ofițerilor de rezervă.

Un frumos album cu scoarțe, fundul alb, cu despărțituri prin linii largi de smalț albastru închis și ornat de jur-împrejur și în mijloc cu prea frumoase miniaturi pe smalț, reprezentând scene din viața reginei, precum cabinetul ei de lucru etc., oferit de d-na Luther, milionara proprietară a celei mai bune fabrici de bere de la noi.

O frumoasă statuie de marmoră albă, reprezentând ideea degajându-se de materie, lucrată de sculptorul parizian Boucher și oferită de damele reginei.

Un cadru frumos, cu trei compartimente, unul cu portretele regelui și reginei de acum 25 ani, când s-au însurat; altul de la mijloc, cu portretul lor actual, după 25 ani, și al treilea, gol, așteptând realizarea urării de a se umple peste alți 25 ani, la nunta de aur cu portretele de atunci.

Un frumos serviciu de Sévres, dacă nu mă înșel, fund albastru cu flori, oferit de un domn de la Iași, mi se pare, Weisengran.

Un timbru poștal rar, prima emisiune din Moldova, capul de zimbru cu o trompetă de poștași dedesubt, oferit de un original A.G. Cantacuzino, și altele mai multe.

Prințul și prințesa moștenitori (Maria și Ferdinand) mă mir că n-au avut gentilețea să ofere și ei un suvenir.

Sosirea s-a făcut de la Sinaia ieri, la 2 noiembrie, pe o zi de toamnă splendidă. și primirea a fost foarte călduroasă. Mi-a spus Jean Duca, colegul meu, că pe la Episcopie mare entuziasm și adevărate urale spontane și sincere, toți aruncau reginei flori. Trăsura inundată, regele și regina mișcați de așa probe de simpatie la care nu se așteptau, mulțumesc în dreapta și în stânga. Regina, în toaletă albă, făcea mereu semne de gratitudine cu batista și uneori se ridica în picioare. Frate-meu Lică, care era în escorta jandarmilor, înainta decât la pas, din cauza marii îmbulzeli, a strigătelor și a inundației de flori.

Strada, de la Calea Griviței până la Palat, era frumos ornamentată cu stâlpi cu flamuri și drapele, îmbrăcați în verdeață de brad, înlănțuiți în lung și în curmezișul străzii, cu ghirlande de verdeață a căror legătură de stâlpi era ornată cu câte un coș din care se revărsa o grădină de flori artificiale de un efect nou și vesel.

Exilul de trei ani al reginei[1] a adus aminte tuturor simpaticile ei calități, lipsa de mândrie, apropierera drăgăstoasă către toți, cultura și gustul ei artistic. Să dea Dumnezeu, pentru binele țării, să poată amândoi domni în pace alși 25 ani.

9 noiembrie. Am citit azi în *Monitorul* de marți 7 noiembrie o frumoasă adresă a regelui către prezidentul Consiliului (de Miniștri) prin care, mulțumind într-o limbă prea aleasă de căldura manifestărilor cu ocazia nunții de argint, dăruiește o sumă de două sute de mii lei, în rentă, ca un exemplu și un început spre a se fonda un așezământ destinat să adune ajutoare din partea a generoși donatori, cu venitul cărora să se ajute sătenii în anii când ar fi bântuiți de lipsă sau de secetă.

Aceasta este a doua sau a treia mare donație a regelui, fără a pune nenumărate alte ajutoare sau pensii. Cu toate acestea, în ochii unora tot trece de zgârcit...

[1] Elisabeta-Paulina-Otilia-Luisa, născută la 17/29 decembrie 1843, la Neuwied, în castelul Monrepos, era fiica prințului Hermann de Wied și a Mariei de Nassau-Weilburg. A primit o educație atentă, însușindu-și limbile franceză, engleză și italiană, iar mai târziu suedeza, rusa și… româna. Luase lecții de pian cu celebrii A. Rubinstein și Clara Schumann, era pasionată de pictură și vădea talent literar. În 1869, la 26 de ani, s-a căsătorit cu Carol I, domnitorul României. Chiar înainte de căsătoria sa, cunoscuse câțiva români, unul dintre ei mai ales, Vasile Alecsandri, devenindu-i prieten fidel până la sfârșitul vieții.

Din simpatie și prețuire pentru talentata sa domnișoară de onoare Elena Văcărescu, regina plănuise căsătoria acesteia cu prințul moștenitor Ferdinand, stârnind un mare scandal politic. Regele a intervenit, dând satisfacție dorinței exprimate ferm de principalii săi sfetnici de a nu se permite o astfel de căsătorie, care ar fi încălcat statutul Casei regale. Afectată, regina plecase pentru mai multă vreme în străinătate, într-un fel de exil voluntar, prelungit pe durata a aproape trei ani. La rândul său, Elena Văcărescu fusesev obligată să părăsească țara, stabilindu-se definitive în Franța.

În 1894, când și-a sărbătorit nunta de argint, Elisabeta era regina României, cunoscută în capitalele europene, dar și peste ocean, ca poetă și prozatoare, semnându-și creațiile cu pseudonimul Carmen Sylva. La București sau Sinaia, salonul său era gazda unor ilustre personalități ale artei și culturii române.Titu Maiorescu, George Enescu, pianista Elena Bibescu, pictorul George Mirea, fiind doar câțiva dintre ei.

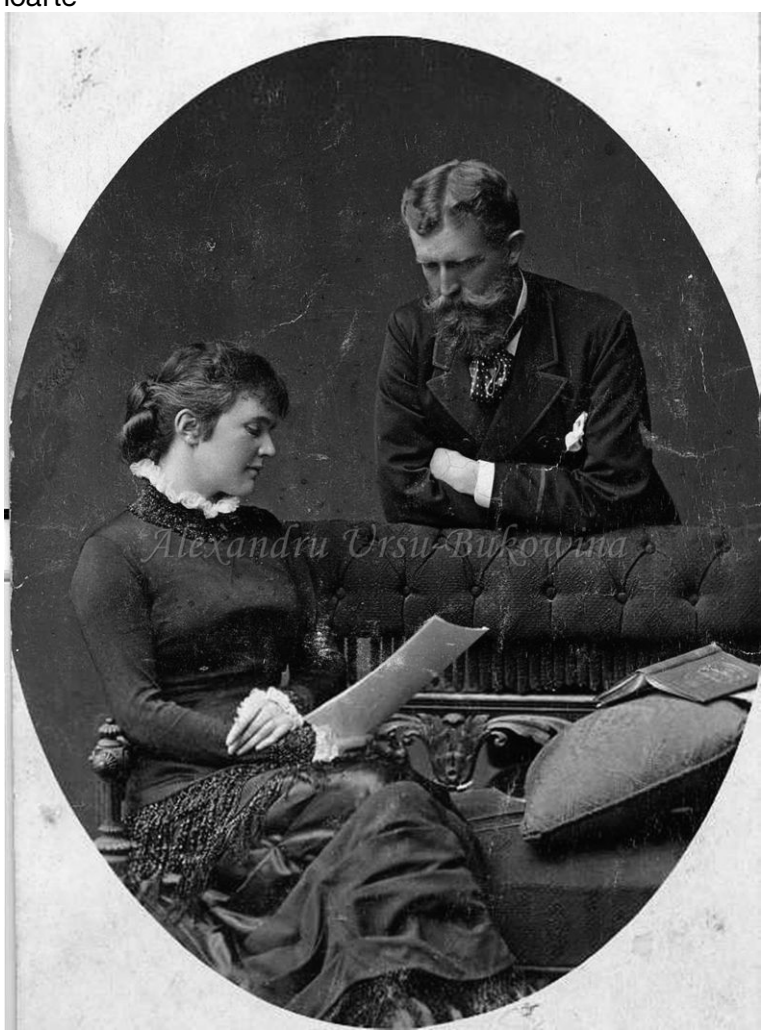

cyan magenta yellow black

George APOSTOIU

EUROPA. PREZENTUL CONTINUU (III)

ROMÂNII, VICTOR HUGO ŞI STATELE UNITE ALE EUROPEI

Se întâmplă ca unii dintre politicienii noştri să pledeze, Dumnezeu ştie de ce, în favoarea creării Statelor Unite ale Europei. Obiectivul ar trebui atins rapid, în doi-trei ani, a afirmat preşedintele de azi al României, prin sacrificări în sfera suveranităţii. „Conceptul" a fost lansat într-un discurs ţinut la Sulina. Vară, căldură mare! Apoi a fost reluat după câteva întoarceri de la reuniunile de la Bruxelles. Reiau formularea de la Sulina, mostră de ambiguitate, construită pe tehnica vorbelor de tacla: „Numai prin cedare masivă de suveranitate Europa mai poate rămâne o putere economică şi militară". Cum adică, cui trebuie să cedeze Europa masiv din suveranitate? Dar de ce fel de suveranitate dispune Europa în care se găsesc Germania, Rusia, Franţa, Ucraina, Marea Britanie, Belarusul, Monaco, Malta, Andora? În timp ce unele state ale Uniunii Europene, îngenuncheate de criză şi de dictatul Parisului şi Berlinului, caută căi să se replieze, noi suntem dispuşi să dăm şi din puţinul care ne-a mai rămas? De unde vine pofta românului pentru concepte politice controversate şi, oricum, nelimpezite de secole? Glasul nostru nu se aude la Bruxelles în chestiuni mai pământene, care ne frig la degete: modernizare, dezvoltare, fonduri. Ne-a cerut cineva să ne pronunţăm într-o problemă atât de complicată?

Organizarea politică a Europei fusese suficient de disputată în timpul pregătirii Constituţiei europene. Cum formularea lansată de şeful statului român de azi este nu numai ambiguă, ci şi greşită, îmi permit să observ că atacarea unor concepte majore merită să se bucure de mai multă rigoare. Ele nu se lansează în blugi la Sulina, nici dacă uitata localitate ar fi devenit peste noapte un Porto Franco pentru ideile politice. Gafele – în ultimul timp au fost destule – nu se dreg cu supuşenie mimată. Şi, la urma-urmei, la ce ar folosi să avem noi iniţiative în direcţia asta? Când aveau ocazia, posibilitatea şi dreptul să se pronunţe în privinţa Constituţiei Europei, românii s-au remarcat prin tăcere. Unele state, venite chiar de pe banca pe care o ocupaseră cu noi până în 1989, au făcut greu concesii la adoptarea Tratatului de la Lisabona. Ele au înţeles până la urmă (sau au fost constrânse să înţeleagă) că imperativul consolidării Uniunii Europene le poate fi de folos şi lor. Ulterior, aceste concesii nu s-au dovedit piedici în discuţiile care priveau interesele particulare. Azi, în plină criză care zguduie Uniunea Europeană, unii caută căi de salvare prin valorificarea avantajelor pe care le mai oferă suveranitatea, atâta câtă le-a mai rămas. Cine ştie, cine poate exploatează inteligent şi transferul de suveranitate la care a consimţit prin aderare. Aşa au făcut întotdeauna conducătorii nemţilor, francezilor, britanicilor conştienţi că popoarele lor duc povara materială a solidarităţii comunitare. Chiar şi cei ai unor ţări mici ca Austria, Olanda, Suedia, Republica Cehă, Slovacia. Despre Polonia să nu mai vorbim.

Românii trebuie să reflecteze serios la conceptele pe care le îmbrăţişează. Să cedezi din suveranitate este uşor. Să o câştigi şi să o menţii este greu. Celor care ne conduc le pretindem un efort pentru a înţelege ideile mari de guvernare - mai nou i se mai spune guvernanţă - a Europei. Problema revizuirii atitudinii faţă de suveranitate există. Dar trebuie să se ştie că uneori numai apropierea de subiectul acesta poate răscoli lumea. Transferul de suveranitate a ridicat întotdeauna suspiciuni. Aici nu au loc improvizaţiile sau opiniile personale. Statele Unite ale Europei, dacă ar fi posibil să fie create, necesită clarificarea mai întâi a formulei de construcţie politică. Vom fi o uniune de naţiuni sau una de popoare? Diferenţa o dau în final, chiar dacă multora nu le convine, părerile Parisului şi Berlinului şi nu cred că cineva îşi imaginează că Europa comunitară poate fi construită în afara voinţei şi intereselor Germaniei şi Franţei. Ne-am aşteptat ca Tratatul de la Lisabona să mărească energia şi capacitatea concurenţială a Uniunii Europene. La prima criză mai serioasă am descoperit că Uniunea este vulnerabilă. Instituţiile europene de integrare nu au fost pregătite pentru şocuri, mai ales pentru o criză majoră ca cea declanşată, de trei ani încoace, pe plan financiar, economic, social şi chiar politic. Birocraţii de la Bruxelles nu au găsit soluţii viabile nici pentru limitarea dezastrului, nici pentru consolidarea structurilor comunitare. Ei recurg la planuri de austeritate, soluţie cu efect de bumerang. Uniunea Europeană se zbate acum între planuri de austeritate, cu efecte sociale grave, şi recesiune, cu efecte economice devastatoare. Este destul să înţelegem de aici că nu este timpul (în ce ne priveşte, nu este cazul) să avem noi iniţiative în privinţa cedării, masive sau nu, de suveranitate. Treaba o rezolvă, de altfel, cu de la sine putere Berlinul şi Parisul. Când va fi cazul. Cum ieşim din criză? Cine poate să ştie. Deocamdată vina este aruncată fie pe grăbirea procesului de extindere a Uniunii Europene, cum pretinde Finlanda, de exemplu, fie pe lentoarea procesului de integrare, cum se insinuează în marile capitale. Ar mai fi pericolul reîntoarcerii la păcatul intereselor naţionale evocat de funcţionarii (interesaţi de evidenţierea acestuia) de la Bruxelles. Comisarul şef al Comisiei Europene, José Manuel Barroso, în raportul asupra „stării Uniunii" prezentat la sfârşitul lui septembrie 2011, socotea tendinţele de repliere ale unor guverne pe interesele naţionale o frână a integrării şi un ferment al fragmentării. Adică un pericol pentru dezmembrarea Uniunii Europene. Poate ştie el ceva.

O mică incursiune în chestiunea Statelor Unite ale Europei reţinută aici pentru interesul amatorilor de concepte şi iniţiative europene.

Proiectul este vechi. Între mulţi, foarte mulţi alţii, despre uniunea sau unirea politică a continentului au vorbit renascentistul Dante Alighieri, romanticul Victor Hugo, raţionalistul Immanuel Kant. Napoleon tot o Europă unită, supusă însă prin război, urmărea. Winston Churchill a avut viziunea lui despre viitorul Europei, viziune legată strâns de prăbuşirea imperiului britanic. Îi plăcea să spună „Trebuie făcută Europa (unită), dar începeţi fără noi". Hitler a avut halucinaţiile lui care au condus direct la război. Noroc că l-a „corectat" istoria, iar unitatea europeană a rămas în grija puterilor Alianţei care şi-a propus mai întâi reconcilierea şi pacificarea continentului. Primele nuclee ale viitoarei Uniuni Europene (nu a Statelor Unite ale Europei!) datează din anii de după război, anii 50, şi se datorează iniţiativelor ministrului francez de externe Robert Schumann şi cancelarului german Adenauer. A urmat o extindere succesivă pe structura unei „pieţe comune". O altă etapă, mai viguroasă, cu ţinte politice adăugate, a fost posibilă după căderea regimurilor comuniste din Europa de Est şi reunificarea Germaniei. Până astăzi, proiectele, utopice sau realiste, care porneau de la concepte sau viziuni pacifiste nu presupuneau sacrificarea, în forme „masive", a esenţei statului: suveranitatea. Frământările şi pofta au venit mâncând. Preocupările, teoretice pentru o formă federativă sau confederativă a Europei, au apărut în Germania, după 2000. Ceva mai sus am prezentat opiniile fostului ministru german de Externe, J. Fischer, cândva, prin anii 60 ai secolului trecut, extremist turbulent de stânga, acum înalt demnitar în Parlamentul European. Şi el a avansat ideea metamorfozării Uniunii Europene în Statele Unite ale Europei, pornind chiar de la modelul experienţei federalismului Germaniei. Parisul nu a lăsat nici o speranţă unui astfel de curs şi nici nu cred că va lăsa vreodată. Concepţia generalului Charles de Gaulle privind „Europa statelor-naţiune" a rămas far de orientare în politica oricărui guvern de la Paris. Conceptul gaullist ţine seama de istorie, chiar dacă nu pare explicitat, şi nu se identifică deloc cu „Europa popoarelor federale" a lui Fischer.

Pentru că prezintă interes în contextul campaniei preşedintelui de azi al României în favoarea Statelor Unite ale Europei, voi întârzia puţin asupra poziţiei Franţei peste care, ca putere învingătoare în războiul împotriva Germaniei, nu se poate trece. Deocamdată. Ce vrea Parisul? Vrea să nu se ajungă la o comandă dintr-un centru unic care, nu există îndoieli, ar fi Berlinul. Aceasta ar însemna ca Franţa să fie îndepărtată de la pârghiile de decizie la conducerea Uniunii Europene. Fostul preşedinte Jacques Chirac a expus în Parlamentul german, în 2000, poziţia Franţei în privinţa direcţiilor politice în care, prin compromis, se poate ajunge la concilierea conceptului german cu cel francez. Franţa nu va accepta nici o măsură restrictivă în privinţa identităţii naţionale, nu va accepta realizarea unui stat supranaţional european, acceptă *uniune* de state, *nu federaţie* de state, agreează o nouă repartizare a competenţelor Uniunii, realizarea unei specificităţi a instituţiilor europene şi participarea parlamentelor naţionale la activitatea comună. Acestea marchează întreg corpus-ul Tratatului de la Lisabona. Restul poate fi discutat, eventual convenit, dacă măsurile punctuale nu contravin acestor orientări.

Europa unită rămâne un obiectiv politic major al statelor membre, mai ales al marilor puteri, Germania, Franţa, Marea Britanie. Criza financiară şi ameninţarea unei noi recesiuni mondiale fac ca aceste state cu putere, vocaţie şi ambiţie de decizie să caute formule convenabile de integrare care să convină şi să respecte lecţiile istoriei, intereselor actuale şi perspectivelor continentului. Dacă le va reuşi, asta este o altă problemă. Deocamdată Uniunea Europeană, aşa cum a fost construită până acum, dă semne de oboseală. Există încă diferenţe de abordări. Este suficient să revedem negocierea Constituţiei Europei ca să ne dăm seama că acestea sunt departe de a fi apropiate. A demonstrat-o respingerea, prin referendum, de către francezi şi olandezi, a primului proiect al Constituţiei, din 2005. Tratatul de la Lisabona a reprezentat maximum ce se putea obţine în privinţa suveranităţii politice. Derivatele financiare, economice etc. pot fi discutate. Dacă li se vor găsi alte soluţii, Uniunea Europeană va fi cu totul altceva decât şi-a propus. Cine ar accepta acum, în condiţiile întunecate de evoluţia crizei, să mai cedeze ceva? Mai ales să cedeze masiv suveranitate.

Din nou, pentru amatorii de concepte europene, să ne oprim şi la grandiosul vis european al lui Victor Hugo. Un vis în care Dumnezeu ar fi trebuit să pacifice lumea. În 1849, la un Congres al păcii ţinut la Paris, în plină glorie, marele scriitor a vorbit în faţa a peste 800 de participanţi despre Statele Unite ale Europei. „Va veni o zi când armele vă vor cădea şi vouă din mâini! Va veni o zi când războiul va părea şi el absurd şi va fi de neconceput între Paris şi Londra, între Petersburg şi Berlin, între Viena şi Torino, că va fi imposibil şi va părea absurd astăzi între Rouen şi Amiens, între Boston şi Philadelphia. Va veni o zi când Franţa, Rusia voastră, Italia voastră, Anglia voastră, Germania voastră, voi toţi, naţiuni ale continentului, fără a vă pierde calităţile voastre distincte şi glorioasa voastră individualitate, vă veţi aduna strâns într-o unitate superioară şi veţi constitui fraternitatea europeană, aşa cum Normandia, Bretania, Lorena, Alsacia, toate provinciile noastre s-au topit în Franţa". Bun orator, ca orice mare francez, Victor Hugo îşi proiecta convingerile înflăcărat, cum îi stătea bine unui romantic. „Va veni o zi când cele două grupuri imense, Statele Unite ale Americii şi Statele Unite ale Europei, aflate faţă în faţă, îşi vor întinde mâna pe sub mări...", afirma el în ropotele de aplauze ale participanţilor la congres. Ce trebuie să facă europenii pentru a atinge acest obiectiv, se întreba el: „Legea lumii nu este şi nu poate fi despărţită de legea lui Dumnezeu. Or, legea lui Dumnezeu nu este războiul, este pacea... francezi, englezi, belgieni, ruşi, slavi, europeni, americani ce avem noi de făcut pentru a ajunge cât mai repede posibil la această zi?". Răspunsul lui Hugo: „Să ne iubim!".

Cu toată marea putere a lui Dumnezeu, după 21 de ani de la discursul înflăcărat al lui Hugo, francezii şi germanii se ucideau în Alsacia, în războiul din 1870. Ei continuau legea lumii pe care o ştiau de secole. Dumnezeu nu a putut să împiedice nici măcelul pentru Alsacia, cum nu a putut să le împiedice nici pe cele din primul şi al doilea război mondial. Politica şi puterea au alte legi decât cele ale iubirii. Discursul lui Hugo este, însă, o mare lecţie de pacifism. El visa la Statele Unite ale Europei. Ca romantic, visa frumos.

Românii să deschidă ochii când visează. Timpul romantismului a trecut.

(Continuare în numărul viitor)

Aurel ANGHEL

FRAGMENT DIN ROMANUL

PÂRNOD

Radu se întoase brusc și zări în ceața amintirilor locul viran, acoperit cu bozii, dintre Pișătoru și Stoian, fratele Cotoarcii.

Citise undeva că datorită bucuriei, frumusețea lumii ne pătrunde în suflet. Datorită durerii aceasta ne intră în corp...

*

"Am fost al treilea dintre frați, eram cel mai mic, mai eram și tare slab și negricios. Am avut de mic copil un permanent neastâmpăr fizic pe care îl mai păstrez și acum. Odată, la o clacă, țața Leanca lui Turlă, ca să mă liniștească, mi-a dat una cu cheia de la poartă, era destul de mare fierătania, m-a nimerit în locul unde dădusem gaură la căciulă și mi-a spart capul.

- Lasă maică, ce te smiorcăi, până te însori îți trece.Mi-a trecut de-a doua zi. Am uitat de spărtură și am luat la măsurat cele două hectare pe care le aveam în capătul pogoanelor, cu via, pepenii și grădina de zarzavat. Nu știam de nimic. Aleragam desculț peste miriștea care mă înțepa până dădea de os.Tălpile se bătuceau așa de tare, încât pe la mijlocul verii călcam în colții babii fără teamă, rareori mai simțeam câte o înțepătură pe care o trata aceeași Leanca, meștera la scos ghimpi. După operatie, a doua zi alergam și mai tare. Prindeam din urmă calul, îi treceam pe dinainte, îl apucam de coamă și mă suiam pe greabăn din mers.

Cea mai frumoasă meserie, pe la vreo 10 ani, a fost aceea de bostangiu. Păzeam pepenii, îi prășeam, îi pliveam, strângeam iarba moale și o puneam la pălit pe colibă, apoi o duceam și o așezam pe priciuri, marginile laterale ale colibei, îmi făceam astfel cel mai blând și mai mirositor pat …

Coliba mea…intram spre seară când soarele trecea de vârful slacâmilor de la casa lui Trampaliu. Era momentul când se așeza o nefirească liniște peste vii și porumburi, peste bostănăriile din jur. Luam fluierul, ieșeam afară și încercam să cânt o doină pe care o cânta Moș Tache, un străbunic care a trăit 106 ani. Un greier ascuns sub iarba patului meu dădea semnalul că începe spectacolul serii din câmpie. Țârâitul lui prelung era al dirijorului care da măsura, unu, doi, trei, după care urma atacul primei uverturi. Auzeam duete, cvartete, unele se întrerupeau, altele începeau. Spectacolul acesta m-a vrăjit și mi-a pregătit întreaga ființă pentru ascultarea muzicii, pentru cântatul la vioară, pentru scrierea primelor poezii. Mă luam la întrecere cu câte un greier, noaptea puteam să cutreier tot cerul în sus și în jos. Doamne cât era de frumos ! Ajungeam curând pe Calea Lactee (Drumul robilor,îmi șoptea bunica), apăreau pe cer Rarița și Steaua polară, înhămam pe Piciu și pe Șoimu la Carul Mare al Cerului, aici unde orizontul se închide rotund, cuprinzând spre nord Padina, spre vest Colilia, spre sud Căzăneștii și Muntenii Buzăului, iar spre est Reviga și Rovine. Acesta era orizontul meu de atunci, satele în care mergeam de atâtea ori cu tata și cu bunica și cu frații mei după diferite treburi. La Reviga mergeam la gârlă să ducem cânepa la topit, la Căzănești ne duceam la siloz, să ducem cotele către stat, la Colilia mergeam la moară și la Nea Marin Fieraru(Arventistu) să reparăm căruța când i se slăbea câte o obadă sau când îi sărea șina, la Padina(Macovei) ne duceam la neamuri, la Nenicu Costandin Mocanu, fratele mamei, să ne facă sandale, să ne jucăm cu verii și verișoarele noastre, cei 7 copii pe care-i adusese Dumnezeu în curtea lui.

Când se înnopta de-a binelea auzeam pașii hotărâți ai tatălui meu, Pârnod.Venea de fiecare dată vesel, bucuros că o parte a gospodăriei lui mergea ca pe roate.

Odată cu sosirea lui, coliba se făcea mai mare, sub patul din pământ, într-o ascunzătoare știută doar de mine, alegeam câte un pepene mare și vărgat. De multe ori vorbeam cu pepenele acesta, pe care îl știam de mic, îl vedeam cum crește din ziua în care, pe la jumătatea vrejului, călător prin mohor și prin iarba grasă, se ivea o floare galbenă de mărimea stelelor pe care le vedeam în fiecare seară pe cer. Lăsam câteva fire de mohor în jurul florii, s-o apere de soarele puternic, a doua zi floarea lega, apărea pepenele cât buricul degetului, apoi văzând cu ochii, către seară se făcea cât o corcodușă, dimineața următoare cât o zarzară, apoi cât un măr și de aici încolo nu-i mai puteam număra și compara creșterea, era sigur salvat, nu-l lepădase vrejul și va fi un pepene pe cinste. Mai era însă un prag de trecut, trebuia să-l păzesc, să mă scol cu noaptea în cap, să iau clopotul mare al vacii și acioaia de la Plugușor, să alerg până urca soarele deasupra satului ca să alung ciorile, dușmanul de moarte al pepenilor în prima lor copilărie. Le-am văzut cum se așezau lângă pepene și, cu o lovitură bine țintită, dădeau o gaură perfectă chiar în mijlocul sferei dungate.De câte ori nu am plâns, de câte ori nu am hotărât să ajung mare și să inventez ceva care să le omoare sămânța, de câte ori nu mi-am jupuit genunchii urcând ca o pisică până în vârfurile salcâmilor să le arunc ouăle și să le stric cuibarele. Găseam uneori câțiva pui cu fire de puf galben, cu ciocurile cât jumătate din ei, mi se făcea milă, cuiburile astea nu le mai stricam și-i spuneam tatei că nu am ajuns până acolo.

- De ciori și de țigani să nu-ți fie milă, zicea tata, că aproape toți țiganii sunt cu ochii pe furat ca și ciorile pe stricat. Asta o zicea așa, ca la o lecție de morală. Era prieten cu ei, vorbea cu țiganii, îi primea în curte, le punea demâncare, glumea cu ei și pe seama lor.

- Măi țigane, de ce înjurați voi tot timpul de morți?

- Păi, zicem și noi dă morți, că dă ăia vii ne e frică.

Dialogurile se petreceau totdeauna cu martori. Pârnod își greșise cariera, trebuia să fie actor sau regizor sau poate scriitor, cred că am auzit cele mai năstrușnice glume și bancuri scormonite de el. Povestea odată cum un țigan a căzut într-o capcană, un puț părăsit la un loc cu un lup.Țiganul s-a tras mai deoparte, și-a scos șapca din cap și a început să vorbească cu lupul.

- Să trăiți,domnule lup.

Lupul rânjea la țigan, țiganul dădea mai departe cu vorba.

- Știi ce cred eu, domnule lup…c' amândoi am dat de dracu, n-ar fi bine să ne facem frați, dă necaz? Lupul se apropia de țigan. Știi ce, mai bine ți-o dau pă nevastă-mea, domnu lup, că tot voiam eu să scap de ea.

Lupul începe să vorbească, țiganul leșină de frică și aude ca prin vis.

- Cu tine încep măi țigane, și dacă ies de aici mă ocup eu și de nevstă-ta.Țiganul se trezește și vede lupul deasupra lui.

- Știi ce, domnule lup, dacă vrei, înainte de a o mânaca te las să o…

Râdeau toți cu gura până la urechi.

- Pe asta de unde o mai știi măi Pârnoade? -întreba unul.

- Pe-asta mi-a spus-o unu Gică Lupu de la Ciocile când am fost în pețit cu ăla mai micu a lui Gâscă.

M-am bucurat să-l vad la coliba mea și să-l simt bun și apropiat, separat de ceilalți frați, să-l simt numai al meu, cum știa el să se scuture de orice asprime, de orice răutate ...

- Bună seara, gospodarule.

- Bună măi nea Ionică. Căutam să intru în jocul lui.

- la să vedem noi ce mai e pe la bostana dumneavoastră. Începea acel dialog în joacă, cred că de cele mai multe ori chiar se juca de-a binelea cu noi, dar și cu alți copii.În zilele de sărbătoare jucam cu el mingea la perete, guia, poarca și alte jocuri. Era nelipsit dintre noi. Era singurul bărbat din colțul nostru de sat care se juca cu noi. Mulți îi ziceau că dă în mintea copiilor și chiar o dădea. Cred că ceva rămăsese neîmplinit din anii copilăriei. Când avea cam 3 ani, s-a sunat mobilizarea pentru Primul Război Mondial, copilul a rămas cu doi frați mai mari, în grija unei vecine, mama lor murise la câteva luni după ce s-a născut el. Într-o zi l-a găsit Moș Penciu, un văr de-l mamei, îl tăvălea o scroafă cu purcei mici ca pe un dovleac în mijlocul oborului. Bătrânului i s-a facut milă de el și l-a dus la Bița lui Ghiță Tache, în cealaltă margine a satului. Era o familie fără copii și l-au înfiat fără acte. Aici a stat până la 18 ani, când a fugit cu Ioana Mică, punând temei unei noi familii, a lui Pârnod, cunoscută mai ales după poreclă și mai puțin după „secretate", cum ziceau bătrânii.

.....

Veneau aici și copii. Veneau să ne jucăm. Dar de ce din atâtea jocuri care nu se uită, tocmai acum și tocmai aici mi-am amintit, în ziua cea mai lungă din câte am trăit, mi-am amintit o întâmplare care poate, m-a trecut într-o altă etapă a vițiii. Eram proaspătul aspirant la școla vieții care ne dă înâmplări, care ne asigură trecerea din nevinovata copilărie, în complicatul mecanism al cunoașterii femeii, despre care, la vârsta mea, nimeni nu scotea nicio vorbă.

-Pe unde fată vulpea mamaie?- o întreb absolut întâmplător pe Baba Leanca.

-Știu eu, pe gură maică, n-ai văzut și pisica și cățeaua ducând puii în gură ca să-i pitească de voi…

- Dar când îi fată pe gură nu-i zgârie cu dinții?

- Nu-i zgârie, nu știu, ce mă întrebi tu așa ceva.

- Vreau să știu și eu…

- Mă, cine te-a pus să întrebi așa ceva, ori Vasile a lui Tutu, acolo la voi la pepeni ?

- Nu mamare , nu m-a pus el , am vrut eu să știu.

- Auzi, dacă te spun mă-tii îți arată ea ce trebuie să știi. Nu vezi că nici mucii nu ți i-ai șters și întrebi prostii de-astea.

- Da, ce Bunică, vulpea când fată face prostii, sau iapa, sau oaia?

- Bunica s-a întors și mi-a zis scurt :

- O vezi? Îți croiesc una , să nu te mai gândești la prostii.Ținea în mână o furcă, din fuiorul de cânepă gălbui trăgea un fir subțire mi-am amintit cum cântau fetele la clacă, „și mai gros și mai subțire, de izmene lui Vasile".

Știu din experiență proprie ce însemna să faci "PROSTII", cea mai cumplită amenințare era.*te spun că ai făcut prostii*. Dacă nu stai să dai caii toată ziua, îmi zicea fratele mai mare, te spun că ai făcut prostii cu Chirița. Te spun ce făceai la colibă, prostii cu Lenuța lu' Ciuciulete.

"Lenuța venea la colibă, venea singură. Și eu eram singur și chiar o așteptam. Ulița de pe care venea dădea în capul locului unde aveam noi via și bostana cu pepenii. Îi plăcea să vină la noi la colibă. Am venit să…Bine că ai venit, te-am așteptat. Dar să știi că n-am venit să…Știu, nu vreau să facem prostii. Nu facem prostii, dar te rog să…Să nu mă rogi, să…Bine, nu te rog, dar vrei să-mi arăți?Nu-ți arăt, că mă spui…Nu te spun, dar arată-mi..Se uita în jur să nu fie cineva, mai făcea un pas înăuntrul colibei.Stai jos."

Stătea pe partea cealaltă, aveam două priciuri, paturi din pământ pe care puneam iarbă grasă, mohor, izmă sălbatică, să miroasă bine.

- Îmi arăți?

- Nu-ți arăt, că ne prinde.

- Stau eu afară să nu ne prindă.

Scoteam capul afară, cercetam.

- Nu vine nimeni, îmi arăți?

- Nu, că mă spui.

- Nu te spun, hai că nu te spun.

- Dar să nu-mi faci prostii.

- Nu-ți fac.

Ce urma este de necrezut și de neuitat. Se ridica ușor, lua poalele rochiei și le ridica până în brâu. Apoi se așeza jos pe prici, desfăcea picioarele și îmi arăta.

Mă lua amețeala. Câteva fire, colo –colo, două părți ale unei boabe uriașe de fasole se desfăceau în fața mea.

- Gata. Ți-am arătat, ai văzut. Plec!

Se ridica brusc și pleca.

- Stai, te rog…Stai să-ți arăt și eu.

- N-am nevoie, ce să-mi arăți?

- Pe a mea…

- Nu-mi arăta, că știu. L-am văzut pe nenea când făcea ceva lângă corcoduș.

- Ce făcea?

- Parcă tu nu știi, o f...a cu mâna, nici nu m-a văzut, că mai închidea și ochii …

A rupt-o la fugă. A fost ultima dată când a mai trecut pe la coliba mea.

Ne-am făcut mari. Era tare frumoasă, dar s-a îndrăgostit de unul al lui Molea .

A plecat la școli, cum ziceam noi, ne vedeam în vacanță, ne arătam unul celuilalt, nici o emoție. S-a căsătorit la oraș. N-am mai văzut-o de peste 45 de ani. Nu știu nici dacă doar mie mi-a arătat-o, dacă o făcuse pentru prima oară, sau era un joc al ei cu cei de care era sigură că n-o vor spune.spun eu acum din cauza textului în care am intrat ca într-un păcat din care sper să și ies. O să vă spun tot eu când.

Copilăria, un domeniu încă necunoscut, un câmp nesfârșit pentru cercetarea psiho-pedagogică. Cine s-o facă?

Cei care doresc să afle că ne naștem din păcat, trăim în păcat, în păcat vom muri, dar vrem să știm, să aflăm și să ne bucurăm, nu să ne prefacem. Să folosim toate darurile cu care suntem născuți pe lume."

cyan magenta yellow black

Adrian Bucurescu

Iernile miraculoase ale Daciei

A fost odată ca niciodată, că, de n-ar fi, nu s-ar povesti. A fost odată un neam getic, NAPAi, care hălăduia în lunca râului NAPARIS, zis și KOGAION, pe ale cărui valuri plutise, cu multe veacuri înainte, capul tăiat al divinului ORPHEOS. În această luncă își aveau cândva sălașul și doi bătrâni, ECHEM și ANA, ce nu fuseseră binecuvântați cu copii; din această pricină erau tare necăjiți. Iată că într-o zi, trecând prin crângul de pe malul stâng al Naparisului, ECHEM a auzit plânset de copil prin apropiere. Cercetând, a aflat o pruncă înfășată în scutece împodobite cu fire de aur. Luând-O cu cea mai mare grijă în brațe, a dus-O acasă, spre marea bucurie a nevestei sale, care a spus că fetița este cu siguranță un dar de la Zei. Au numit-O LETO și au făgăduit-O templului din apropiere, gândind că așa e drept. Crescând fata, a fost primită ca vestală, urmând să-Și petreacă viața în curățenie și în ceremonii divine. Se spune că era de o frumusețe fără seamăn, foarte vrednică și isteață. Iată că, într-o zi de primăvară, chilia Ei s-a luminat intens și îndată s-a ivit Arhanghelul CAEPROEZUS, cu flori în mâini, anunțând-O că va naște Doi Prunci de la TATO NIPAL, Domnul Cerurilor. Apoi, Arhanghelul s-a făcut nevăzut. Înfricoșată, Leto S-a mărturisit superioarei templului, care a certat-O, povățuind-O să-Și vadă de rostul Ei și să nu mai dea crezare nălucirilor. Iată însă că, în scurt timp, Fecioara S-a simțit însărcinată. A izbutit să-Și ascundă sarcina, dar, când s-a apropiat sorocul să nască, n-a mai avut încotro și a trebuit să Se mărturisească încă o dată superioarei. Furioasă, aceasta a luat-o pe sărmana vestală de păr și a târât-o în fața suratelor ei, acoperind-O cu ocări și izgonind-O din templu. Era noapte de iarnă, viforul sufla turbat în lunca Naparisului, spulberând nămeții. Nu lumina Luna, nu străluceau stelele. Nu se mai zărea niciun drum, iar Fecioara, poticnindu-Se, a mers la întâmplare prin zăpadă. Rătăcind așa, a ajuns pe malul de Apus al lacului SARATOKOS și, zărind un ulm strălucind în lumină, S-a îndreptat spre el, ajungând în curând la gardul unei gospodării. Cu ultimele puteri, a bătut în poartă, țipând după ajutor. Îndată s-a ivit gospodarul, și a condus-O în casa călduroasă. A sărit și gospodina și, văzând-O pe vestală însărcinată, a pregătit iute tot ce trebuia la o astfel de faptă, iar spre zori Leto a născut un băiat și o fată. De atunci, locul unde S-a petrecut Miraculosul Eveniment s-a numit NETIN-DAVA, „*Cetatea Nașterii”,* situată de marele geograf al Antichității, Ptolemaios, pe malul stâng al râului Naparis, în dreptul cetății HELIS, de pe malul drept. Iată ce spune un „*Colind de Gemeni*”, cules din Rași, sat ce s-a aflat până la sfârșitul Primului Război Mondial, pe malul drept al Ialomiței:

Sus la stână, la colină,
Nu-i nici noapte, nici lumină,
Velărui-Doruia-Doamne.
Doar pe coperiș se lasă
Lin mai lin o stea pletoasă;
Da la revărsat de zori,
S-a născut Doi Frățiori.
Da cum, Doamne, Îi chema?
Da (Traian) și (Sofia).
Îngerii din cer privea
Și la Ei se închina.
Iară Domnul Cerului
Da poruncă gerului
Chiciura să mi-o topească,
Frigul să mi-l potolească,
Soarele să strălucească,
Pământul să-l încălzească.
Gerul o a ascultat,
Peste haturi a plecat.
Soarele a răsărit,
Pământul mi l-a-ncălzit,
Iarba toată mi-a-nverzit,
Florile mi-a înflorit.
Iară Pruncii gângurea,
Până pe seară creștea;
A doua zi Se trezea,
Ochișorii Și-i spăla,
La icoane Se-nchina,
Hrană-n trăiști că punea,
La câini, măre, fluiera;
Mai striga ce mai striga,
Oile că le-aduna
Și cu ele că pleca
Unde-i iarba cea mai deasă
Și pășunea cea mai grasă -
Mulțumirea la ciobani.
La anul și la mulți ani!

Un colind din Sărățeni, sat aflat pe locul Netin-Davei, povestește astfel Minunata Întâmplare:

Leroloi,
Născut-au, crescut-au
Doi meri în Dealu Neii.
Leroloi,
La stupșor doi meri.

Cercetătorii folclorului nostru s-au întrebat de ce, în puterea iernii, mai toate colindele înfățișează pomi înfloriți și iarbă verde, ca primăvara și vara. Răspunsul poate fi aflat în colindul de la Rași, unde, spre a-Și bucura Fiii, Domnul Ceresc a adus primăvara în luna Undrea. „*Povești!”,* parcă îi aud pe sceptici exclamând, mai ales că unele întâmplări din jurul Minunatei Nașteri seamănă uimitor cu cele creștine. Dar asemănările sunt mult mai multe. Asta e! Iată, de pildă, o inscripție dacică, în versuri, descoperită în Macedonia, aproape de Struga:

MAKON TE EYSOY
EPIK A DOS NEYKOI
MA CHATAS
GEN TH-IOY KAS
PHILIP POS MOYNTAN
NOYANE THEKAN
S-TRA TE GONI I KIAN

Traducerea*: Magii, dacă au auzit vestea despre Cei Doi Născuți pe țărmul de Apus al Lacului Alb, pe ascuns s-au pornit îndată de la Marea Neagră, câteștrei în goana cailor.*

Pe un bloc de calcar, de la Hinog, jud. Constanța, scrie: VONE LA VUK A LAN DEV LIE AE VAEI IKRI Y SAS. Traducerea: *La Apus de Apa Lină, Doi Frumoși în taină a născut Cea Curată.*

În fine, pe un bloc de marmură, descoperit la Tuzla, jud. Constanța, se află această inscripție în versuri:

EPI FLI SERVAN
DOY TOYPE RIVAN
KOM KAIAR HONTAN
E GEN E TOE
KSA GIN LIKE

Traducerea*: De pe Colina Înflorită, Doi Feți Frumoși vin să bată dușmanii. Îi veghează o femeie-lupoaică de la Apa Curată.*

Istoria sacră a Daciei, întărită de textele de pe tăbliețele de plumb de la Sinaia, spune că un vârtej grozav a ridicat-O pe Sfânta Fecioară la Ceruri, iar Gemenii Ei au rămas în grija lui SABADIOS/SABATHIOS și LUPO/LYKO, soții care I-au oferit adăpost și căldură. Metaforic, ei compuneau celebrul steag dacic, cu cap de Lup(oaică) și trup de Șarpe.

Geto-Dacii cinsteau Nașterea Gemenilor Divini la Solstițiul de Iarnă, ca și astăzi. Chiar românescul *Crăciun* vine din tracicul CHER-SONES „*Copiii Cerului”,* moștenit de satul Crăsani, din jud. Ialomița, aflat peste râu de satul Sărățeni. Albanezii, de asemenea neam trac, numesc și ei Crăciunul *Kershendalle*, tot de la Cher-Sones.

În amintirea focului pe care I-au aprins Sabadios și Lupo, ca să se încălzească Musafira Sacră, Românii aprind și ei, în noaptea de Crăciun, un buștean sau lemne cât mai uscate, ca să iște cât mai multe scântei. Că sărbătorile de iarnă ale strămoșilor noștri țineau până la Bobotează o dovedește și o denumire a unei plante dacice de leac, ANIAR-SEXE „*Șase Ianuarie”!* Chiar denumirea sărbătorii provine din limba dacă, anume din APĂ POITAS „Apă Întremătoare”, atestată în onomastică.

Pe malul de Apus al lacului Sărățuica, Locul Nașterii Gemenilor Cerești, a fost descoperită, într-al IX-lea deceniu al secolului trecut, o statuetă ecvestră de bronz aurit, înfățișându-L pe Apollon-Zalmoxis, în ipostază de luptător și de crainic al Legii Noi, a cărui imagine o dăruiesc cititorilor revistei cu titlul dacic de HELIS, ce se tălmăcește prin „*Solara; Strălucitoarea*”, alături de tradiționala urare românească,

La Mulți Ani!

cyan magenta yellow black

Alexandru Bulandra

Isus şi Proiectul *Asaltul Cerului*

O lectură profană a *Evangheliei după Matei* din *Noul Testament*

Eseu

Moto: „*...că nimic nu este acoperit care să nu iasă la iveală și nimic ascuns care să nu ajungă cunoscut.*"
(Isus, „Evanghelia după Matei" 10,26)

(continuare din numărul trecut)

V. Proiectul *Asaltul cerului*

4. Sarcini de rol în Proiect

Proiectul lui Isus răspunde unei așteptări a poporului evreu, căruia, prin glasul profeților, Dumnezeu le-a vorbit de multe ori despre Hristos.

Deci rolul lui Isus are un singur adresant-țintă omenesc: poporul lui Israel. Pe el trebuia să-l convingă că așteptarea lui a luat, iată, sfârșit: cel așteptat a sosit; Hristos este Isus.

O presupoziție fundamentală a credinței lui Isus este aceea conform căreia *Dumnezeu tace, dar aude și vede tot ! Prin urmare, să-i împlinim degrabă vestirile privitoare la venirea Sa mântuitoare !* Una din căile strategice pe care va păși Isus pentru realizarea acestui obiectiv va fi aceea de a-i transmite lui Dumnezeu mesaje într-un limbaj ale cărui semne le va înțelege cu certitudine: *Iar dacă-i voi pune în scenă proorocirile, nu se poate ca el să nu se bucure și să înceapă să ne transmită vești ca altădată.*

Observăm cum, în această conexiune logică, Dumnezeu este imaginat ca fiind Spectatorul Suprem al derulării Proiectului. Aflat în loja cerească, el citește textul biblic - vorbele sale aruncate pe pământ prin gurile strigătoare ale profeților -, înscris într-un colț al monitorului minții sale universale, și binecuvântează fiecare scenă reușită din acest spectacol nemaivăzut pentru ochiul său atoatecuprinzător. *Ce vor, totuși, acești copii ai mei ?! De ce se joacă ei cu vorbele mele ? Îmi cer ceva ce eu le-aș putea da ? Hei, tu, Fiul Omului !*

Proiectul se va desfășura, prin urmare, sub privirile *Dumnezeului Tată* ; El este primul receptor dorit de inițiatori; Domnul va fi martorul prezent în fiecare moment al aplicării lui și singurul din univers care va avea o viziune globală asupra acestui Proiect inedit de a cărui grandoare numai un astfel de privitor putea să mărturisească. Deși este evocat la tot pasul în desfășurarea Proiectului – pe care, de acum înainte, o vom denumi și *experiment* -, totuși Dumnezeu este exterior acestuia - influențarea lui pentru a recunoaște și accepta identitatea asumată de Isus fiind țelul său strategic ascuns.

Protagoniștii Proiectului: Isus și Ioan. Ei aveau, se pare, aceeași formație de oameni și gânditori religioși, slujind, fiecare în felul său, aceeași nouă paradigmă: ideea de *împlinire* a *Vechiului Testament,* mai exact spus: a vestirilor profetice. Cu alte cuvinte: de a ieși din litera scrisă a *Sfintei Scripturi* în lumea oamenilor și apoi a face saltul în cerul unde se află împărăția lui Dumnezeu. Aceasta era deosebirea fundamentală a concepției lor în raport cu învățăturile veterotestamentare.

La un moment dat, Ioan și Isus se coordonează chiar într-o relație ierarhică.

Cine să fi hotărât această ierarhie ?

Ei înșiși sau o a treia autoritate – de fapt prima în raporturile cu ei.

Tipul de organizare pare să fie același: lider plus ucenici. Ioan vine mai întâi pe scenă cu un comportament atipic, apoi Isus.

Ioan este deschizătorul de Proiect. Pregătește venirea lui Isus. Se creează rețeau de susținere. Ioan ține legătura cu Isus. Moartea lui oarecum accidentală este prima lovitură primită de Proiect – cel mai important pilon al său dispare. Dar el își îndeplinise rolul esențial ! Isus resimte dispariția lui Ioan ca pierderea unui sprijin fundamental și, nu mai puțin acut, pericolul permanent al morții. Ioan are un comportament atât de independent încât nu-l putem concepe ca simplu pion în Proiect ci ca un factor generator al său.

Isus își intră în rol la apa Iordanului, ca și, mai devreme, Ioan. El pare un individ uman crescut în condiții speciale pentru a putea îndeplini un scop neobișnuit. Minimizează formele comunității umane – rudenia, familia –, chiar preocuparea pentru satisfacerea nevoilor traiului cotidian, atunci când le pune în fața comportamentului cerut de credința lui absolută. Pentru el, singurul lucru important este viața veșnică după mântuire, iar pe pământ trebuie să te pregătești permanent pentru ziua Domnului. Să veghezi !

Isus are, uneori, verbul disprețuitor- distrugător al lui Iehova, mereu nemulțumit de poporul său. Vezi cu cetățile, cu apostrofările ucenicilor și ale lui Petru. Chiar și atitudinea lui față de Ioan Botezătorul este rece, ca a unui partener într-o cercetare de mare complexitate. Isus are conștiința superiorității sale, lucru confirmat și de Ioan. Se pare că și distribuția rolurilor între ei s-a făcut după anumite criterii de performanță. Simulările care au pregătit, departe de ochii și știrea lumii, asaltul cerului, au decis până la urmă locul fiecăruia în Proiect. Când Isus vorbește despre lumea oamenilor și împărăția cerurilor, ideea unei ierarhi este foarte clar exprimată. El îl prezintă pe Ioan ca pe un om de valoare excepțională care a întrupat în această lume un personaj din vestirile venite de la Dumnezeu, îndeplinindu-și cu succes sarcina primită.

Aceste aprecieri par extrase dintr-un raport de evaluare a activității unui colaborator din grupul de cercetători. Isus și Ioan nu puteau sta unul lângă celălalt. Erau personalități distincte care aveau nevoie de întreaga scenă pentru a se putea etala.

Isus cu deosebire domina prim-planul întâlnirilor. El începe să se afirme când Ioan este arestat. Deși propovăduiește folosind același slogan ca Ioan Botezătorul, totuși oferta lui Isus este mai diversă și mai apropiată de grijile oamenilor decât a partenerului. Respingerea din preajma sa a membrilor familiei înseamnă îndepărtarea și stingerea oricăror relații sau tipuri de autoritate străine Proiectului în desfășurare. Iar relațiile familiale sunt considerate ca fiind cele mai periculoase pentru acuratețea elementelor experimentului. La fel, complexul de relații din satul natal produce turbulențe în microclimatul trebuincios tămăduirilor.

Ioan fusese închis deoarece se implicase într-o chestiune oarecum în afara Proiectului lor. Iar moartea lui a survenit la fel de întâmplător. Se pare că Ioan își risipea energia rămasă fără catalizator după vestirea lui Hristos.

La Isus se poate vorbi de o dedublare? Adică: Isus ca Hristos este integrat în Proiect, iar ca fiind cel din afara Proiectului, se susține pe sine cel din Proiect și autoevaluează Proiectul?

Pentru a răspunde, vezi întrebările pe care și le pune Isus sau pe care le adresează ucenicilor: care-l privesc pe Isus în Proiect, pe de o parte, care-l privesc pe Isus din afara Proiectului, de cealaltă parte. Exemple: *Cine crede lumea că sunt ?*; întrebări puse lui Dumnezeu în preajma morții; întrebări nespuse dar presupuse de nemulțumirea lui față de lume și ucenici: *De ce nu au ajuns încă la credința scontată în Proiect? Ce se întâmplă ? Ce lipsește din aluat ?*

În afară de Ioan Botezătorul, mai erau și alți oameni care-l cunoșteau și credeau în Isus înainte de ieșire ?

Da, *coautorii și susținătorii Proiectului,* cei care i-au stat aproape în timpul pregătirii lui pentru ieșirea ce va să fie. Pe unii i-a tămăduit, iar pe alții i-a învățat formula infailibilă a credinței sale absolute. Ei au ajuns să creadă în el ca în cel mai de seamă frate al lor – adevăratul urmaș al *Învățătorului dreptății* eseniene. Iar când Isus se apropia, împins de nevoie, de crucea răstignirii și a morții, credința din ei a luat foc, izbucnind din sufletele lor îndurerate și înconjurându-l ca o jerbă de lumină și căldură învietoare. Ei sunt atenți la toate detaliile derulării Proiectului, asigurând necesarul fiecărei etape conform programului; intervin în situații neprevăzute sau la solicitarea protagoniștilor – Isus și Ioan; asigură comunicarea dintre ei.

Odată cu ieșirea lui Isus în lume apar și ucenicii care încep să creadă în el. *Ucenicii* reprezintă, în același timp, obiect de modelat de către protagoniștii Proiectului și, odată formați, devin agenți ai lui. Spre deosebire de *coautorii și susținătorii Proiectului*, ei sunt agenți de gradul doi – având răspunderi exclusiv în interiorul lui, fără să știe că participă la un experiment. Ei sunt conduși de inițiatori și execută ordinele lor. Prin ei, protagonistul Isus își exercită funcția asupra unor mase din ce în ce mai mari de oameni. Ei pot depune mărturie despre ceea ce spune și face Isus în interiorul Proiectului.

Proiectul trebuia să se desfășoare la vedere, pentru a fi dus la bun sfârșit cu oameni simpli, încrezători. Susținerea Proiectului, însă, de către matca lui genetică, trebuia să fie discretă, fără știința nici măcar a apostolilor. Cu ei Isus nu discută Proiectul ca atare, adică nu le cere niciodată acordul asupra desfășurării lui, astfel că, fiind doar executanți, dacă ei vor fi mărturisitorii *Evangheliei*, multe lucruri nu le-ar fi putut spune întrucât nu le știau.

Dacă ar fi putut vorbi, ce ar fi spus, de exemplu, Iosif din Arimateea ?

În sectorul „bucătăriei" Proiectului, diferența dintre ceea ce se știe și cât trebuie să se știe este aceeași ca dintre explicitarea unei parabole și simpla expunere a unor fapte exterioare în poveste. Apostolii erau atât de naivi încât nici măcar nu înțelegeau de ce era nevoie de poveștile cu tâlc.

Isus și-a ales oameni simpli ca ucenici poate și pentru că a avut în minte ca receptori-țintă ai mesajului său tocmai astfel de indivizi umani: *purtătorii mesajului să fie compatibili cu primitorii lui.* Avea nevoie, prin urmare, de oameni de bună-credință, care să-i absoarbă fără urmă de îndoială mesajul. Numai astfel ceea ce primeau rămânea curat, nemodificat. Mai este un aspect pe care-l avem în vedere: diferența de înălțime spirituală dintre Isus și grupul de ucenici trebuia să fie foarte clară, copleșitoare, ca dintre un mare învățător și un școlar începător de prima clasă. Isus nu avea nevoie în grupul de ucenici de mintea întrebătoare, scormonitoare, întortochiată a nici măcar unui intelectual: ar fi fost ca într-o sală unde un magician nu poate să hipnotizeze masa spectatorilor din cauza prezenței unuia care-i disipează undele magnetice. Apostolii și ucenicii lui Isus nu se angajează în dezbateri și confruntări de idei religioase. Ele sunt apanajul exclusiv al Învățătorului: *"23, 10 Nici învățători să vă numiți, căci Învățătorul vostru unul este, Hristos."* Asupra lor, Isus aplică regulile pe care și le-a impus sieși când s-a pregătit pentru experiment. Ei trebuie să le respecte întocmai, fără ca nici măcar unul să nu fie piatră de poticnire în calea lui și a Proiectului. Abia când Isus va trebui să iasă din Proiect, el va aduce în grupul de apostoli pe cineva cu o înaltă pregătire, care, într-un fel, să-l suplinească în calitate de Învățător; este vorba de Saul, viitorul apostol Pavel.

Ucenicii au fost pescuiți în această aventură a vieții lor direct din cursul ei social și familial firesc. Isus avea experiența unei vieți retrase de tip monahal și devoțiunea absolută pentru un Proiect spiritual, pe când *bieții oameni* care-l însoțeau, aleși după criterii necunoscute, nu aveau astfel de deprinderi. Isus îi ia părtași la asaltul cerului, dar mai avea mult de lucrat cu ei: cum el a mers pe apă și Petru, mânat de credința lui, a făcut câțiva pași imponderabili – insuficienți însă pentru parametri unei încercări valide care dau și măsura nivelului de exigență a lui Isus: „14,31 *Puțin-credinciosule, de ce te-ai îndoit ?"*

Petru este un om simplu, temperamental, cu reacții rapide, spontane, uneori violente. Un om de bună-credință care însă nu poate ajunge la credința de care Isus are nevoie în Proiectul său. Isus îl copleșește prin mintea strălucită și energia debordantă, ca și prin exigența lui care îl depășesc. Învățătorul ține la el și tocmai de aceea ratările repetate ale lui Petru în atingerea standardului necesar de credință îl nemulțumește. Isus își dă seama, ca după un caz exemplar, că situația se prezintă la fel cu toți ceilalți apostoli.

Participanții la manifestările desfășurate în cadrul Proiectului: mulțimile, indivizi izolați interesați de ceea ce se întâmplă: cuvântări, tămăduiri. Ei constituie, în fond, obiectul asupra căruia agenții experimentului vor să-și exercite influența. Mulțimea – care pare o masă omogenă de oameni ce primesc cu inima deschisă prestația lui Isus -, este, dimpotrivă, eterogenă și precaută. Cei ce-l recunosc pe apostolul Petru și-i adresează întrebări cu ton amenințător în curtea marelui preot sunt dintre oamenii care au făcut parte din mulțimile adunate de prezența Învățătorului. La fel, cei care-l acuză în fața lui Pilat sau cei care-l batjocoresc când deja era răstignit. În aceste condiții este greu de cuantificat cât din mulțime a înțeles mesajul faptelor și vorbelor lui Isus și, dintre aceștia, câți l-au acceptat, aderând la el. Știrea că Isus se crede Fiul lui Dumnezeu, aruncată de susținătorii lui Isus ca o sămânță în ogorul format din sufletele participanților, a încolțit și s-a extins printre ei cu fulgerul celei mai vii dezbateri și învrăjbiri. S-a discutat în sinagogi, s-au analizat toate consecințele.

Nici masa de oameni formată din bolnavi și însoțitorii lor nu era animată de alte interese decât cele legate de supraviețuire. Ei înțelegeau că omul acesta avea o putere care le făcea binele aproape pierdut din plasa speranței.

(urmare în numărul viitor)

Destinul cărţilor tipărite şi conceptul de evoluţie

Primim întrebări care mai de care mai interesante și pline de mister și petrecem lungi perioade de timp, gândindu-ne la ele. Încercăm să le găsim răspunsuri, să aflăm rezultatul final care rămâne mereu sub un infernal semn al întrebării, un rezultat care ridică la rându-i multe alte întrebări. La aceste întrebări se încumetă foarte puțini oameni să răspundă pentru că noi, membri ai acestei societăți minunate, ne-am obișnuit să lăsăm ce nu știm a argumenta în obscur, în locurile acelea întunecate din viața noastră, unde nu pătrunde lumina cunoașterii, adevărate “area 51” situate în creierul nostru care ne împiedică ori din frică ori din prostie să pășim spre rezolvarea întrebărilor de zi cu zi.

Astăzi am primit și eu, la rândul meu, o întrebare aparent nevinovată. Am primit-o cu căldură, mai în glumă... mai în serios, ea sunând cam aˆa: “Care este destinul cărților tipărite într-o societate digitalizată?”

Primul meu impuls ca om gânditor al anului 2014, în “era lui Hristos” a fost să spun “ Ha! Ce întrebare! Cărțile se vor publica…Sau, cel puțin, cred că se vor publica...Sau… ia stai puțin… Se vor mai publica oare ?”. Mi-am păstrat frământările interioare doar pentru mine și i-am lăsat pe ceilalți să își spună punctul de vedere. Ce credeți că am găsit în afirmațiile lor? Toți cei care vorbeau pledau pentru continuitatea cărții tipărite, aducând fel de fel de argumente total nepotrivite, din punctul meu de vedere: anumite sentimente trezite de cărțile tipărite, de coperte frumoase și de plăcerea de a citi o carte normală, în detrimentul uneia electronice și .. cam atât, s-au învârtit în jurul acestor idei, construind o teorie care spunea următorul lucru: va exista mereu cartea tipărită pentru a fi cumpărată după copertă, a-i fi savurate paginile în fața focului, bineînțeles, cu o cană de ciocolată caldă și pentru a-i da peste nas cărții electronice. Pe lângă aceștia care vorbeau și își susțineau ideea, erau și alții care tăceau, ascultând punctul de vedere al apărătorilor cărților tipărite, printre care mă număram și eu. În sinea mea, mă gândeam cine va mai cumpăra o carte peste vreo 200 de ani? și astfel mi se construia în cap o adevărată pânză de idei pe care le-am pus într-o oarecare ordine și le-am trântit pe tavă celor care susțineau sus și tare că nu va dispărea niciodată cartea tipărită.

De la începutul argumentației mele, aș vrea să precizez că nu sunt adept al dispariției cărților, nu ador lucrul acesta și nu idolatrizez tehnologia.

Mă uitam în jur la cei care nu erau de acord cu ”nemurirea” cărților, dar care nu aveau curaj să se ridice și să spună ceva (tipic, nu?), așa că am preluat inițiativa și am vorbit, aducând argumente împotriva afirmațiilor adepților volumelor scrise. M-am luptat cu 20 de oameni, dar la sfârșitul argumentației am avut satisfacția ca aceștia să-mi dea dreptate. Mi-am susținut punctele de vedere, având ca argument suprem tehnologia.

Astfel, am adus în prim-plan dezvoltarea alertă a tehnologiei din zilele noastre, cu o idee foarte simplă: ”Faceți un exercițiu de imaginație și gândiți-vă cât s-a dezvoltat tehnologia în ultimii 50 de ani! Nu știți? Ei bine, mai mult decât de la Hristos încoace, plus ce era și înainte de anul 0. Gândiți-vă, oameni buni , un smartphone, în zilele noastre, și nu neapărat unul “de fițe” , are puterea mai mare decât a întregului sistem operațional cu care NASA a ajuns pe Lună! Cu alte cuvinte, dacă voi ați fi trăit în anii ’60 cu un iphone și ați fi avut și pe cineva care să știe să îi folosească capacitatea, primul om pe Lună nu mai era Neil Armstrong!” Am realizat și o comparație între școala de acum 50 de ani și cea de azi: ”bunica mea scria la școală pe tăblițe cu cărbuni... Noi, în clasa I, suntem pe cale să introducem tablete, în timp ce în alte țări occidentale, moda asta deja e veche. Tot ce vedem astăzi în filme, în viitor vor fi reale și realitatea chiar va bate ficțiunea. Holograme, teleportări din X loc în Y loc (poate și Z dimensiune), inteligență artificială, poate prea mult dezvoltată etc.”

Dacă în 50 de ani s-a întâmplat asta, peste alți 250 vom mai citi noi cărți tipărite, altundeva decât la muzee? Cine va mai citi o carte tipărită atunci când va avea o pereche de ochelari de la Google care îi permit să vizualizeze, printr-o mișcare a mâinii, 500 de volume, în timp real ?

Trebuie să fim conștienți că societatea trece printr-un colosal upgrade și că noi trebuie să ținem pasul cu tendințele în “moda tehnologiei” care avansează prea repede.

Omul a desenat pe piatră, apoi a scris pe papirusuri, apoi a scris cărți, apoi a făcut saltul în mediul digital. Credeți că nu a existat în trecut vreun nostalgic al scrierii pe papirus, supărat de evoluție și de dispariția acestuia în detrimentul cărții tipărite? Piatra a apus ca material de scriere, papirusul la fel, iar cartea tipărită își va cunoaște sfârșitul odată cu avansul prea rapid al tehnologiei.

IONUȚ DRAGOȘ ALEXANDRU, clasa a XII-a G,
Colegiul Național” Mihai Viteazul” Slobozia

PRIVIND ÎNAPOI CU IUBIRE

Scrisoare către fierbinţeni

În numărul trecut, Dan Elias a publicat câteva pagini despre minunata „gâlceavă“ a cuvintelor zămislite într-o carte de un alt fierbințean, Marin Constantin. Un poem de iubire și prețuire pentru autorul cărții, din care desprind cu sfială acest pasaj ce-mi provoacă un fel de bucurie îngândurată: „Nu pot să trec – zice dânsul – fără să amintesc de boala incurabilă ce-l macină pe Marin Constantin, dragostea pentru Fierbinți și fierbinteni. El este în această iubire aproape mai irațional decât Marian Ștefan. La Marian Ștefan, Fierbinți-ul este centrul unui univers al iubirii, cu oameni și case, cu ulițe și cai, cu «Nucul de la vie» și cu primul învățător, cu meșteșugari și vecini. La Marin Constantin este pasiune într-atât, încât nu m-ar mira ca atunci când nu-l vede nimeni să mângâie ulucile gardurilor, să sărute corcodușii de pe marginea drumului ... “ Și încheie, aproape gâfâind de bucurie: „Vă iubesc de parc-așI fi eu!“

Și unul și celălalt sunt Poeți, cititori în stele (ce sfântă neodihnă!). Cărțile lor m-au purtat prin lumea cosmicelor minuni plămădite pe cerul Fierbinților și de fiecare dată m-am întors la ei întărit în credința că nu există cer fără pământ și mai ales fără oameni! Vă mulțumesc, vouă Poeților, pentru fermecata „scară de mătase“ ce-mi scurtează mereu drumul iubirii dintre vatra părintească și spuza de stele de pe cerul Fierbinților. Cum dulce-ar spune o danie domnească, „mulțămita mea“ e zămislită din lectura sutelor de zapise, hrisoave, cronici și inscripții din care tot încerc să recompun istoria Fierbinților și a fierbinților, pentru ca să știe și ei, cum ar spune cronicarul, „din ce fântână au izodit și cură“.

O astfel de istorie nu poate schimba peste noapte chipul de azi al Fierbinților și al oamenilor săi. Nu le poate vindeca rănile unui prezent atât de buimac. Le poate da însă o clipă de răgaz și liniștea necesare regăsirii de sine. Istoria pe care încerc s-o descifrez aduce în amintirea celor de azi experiențe din viața străbunilor, a bunicilor și părinților noștri. Ei sunt responsabili pentru trecut, viitorul stă însă în mâinile noastre, a celor de azi. Nu uitați! Să-l croim cu responsabilitate, cu iubirea de noi și de neam, numai astfel nu vom uita cum ne cheamă! Atât cât mi-au ajutat puterile, m-am străduit să recompun istoria Fierbinților cu iubirea și mândria netrufașă că și noi, fierbinții, suntem o lacrimă din bucuria sau durerea neamului românesc.

Citind aceste rânduri, vă cer doar un dram de iertare dacă cumva n-am reușit să alung dintre noi toate umbrele îndoielii și uitării…

Marian Ștefan

Gesturi simbol

(maestrul și tricolorul)

De obicei, oamenii sunt receptivi mai întâi la imagini, la gesturi, la simboluri, pentru ca ulterior să mai caute înțelesul acestora, esența lor, dacă vor să afle mai mult decât li se oferă.

Relativ recent, un fost parlamentar de-al nostru, ajuns apoi europarlamentar, un maestru al scenei, ieșind din sediul unei instanțe judecătorești, în timp ce cobora scările, avea în urma sa un bărbat cu statură de plăieș, purtând în mâini steagul nostru național. Imaginea aceasta a fost transmisă de mai multe televiziuni și aveam să aflăm după scurt timp, că maestrul cu tricolorul după el obținuse de la instanța judecătorească o hotărâre favorabilă care i-a permis să ajungă și să rămână europarlamentar. Nu știm dacă această imagine cu maestrul și tricolorul a fost ori nu regizată, chiar nici nu este necesar să știm. Esențial este mesajul pe care îl transmite imaginea, ce poate ea simboliza, pentru ca alți oameni, conaționali și nu numai, să simtă și să înțeleagă că steagul nostru românesc, tricolorul nostru, este semnul nostru de recunoaștere în lume și de îmbărbătare în situații dificile ori de marcare a victoriilor repurtate pe marile scene și stadioane ale lumii. Cât de înălțătoare este clipa când te afli pe podium, se anunță numele învingătorului, se intonează imnul național și se ridică pe catarg la cel mai înalt nivel, steagul tău național.

Au fost și vor mai fi astfel de clipe încărcate de emoție și bucurie, dar nu numai de bucurie, ci și de recunoștință și comemorări.

Printre gesturile de acest fel să ne amintim de steagul românesc găurit purtat în decembrie 1989, de cel mai mare tricolor românesc înscris în cartea recordurilor, dar și de drapelul românesc găurit, cu care a fost acoperit sicriul eroului de la revoluția din 1989, Laurențiu Ghenoiu, drapel pe care mama acestuia l-a depus în redacția unei televiziuni, unde să fie păstrat ca un neprețuit simbol. Și nu trebuie uitate nici momentele de felul celor al întoarcerii unor militari români, căzuți pe câmpurile de luptă din afara țării, în sicrie înfășurate în tricolorul românesc.

De aceea, să nu neglijăm a ne iubi țara și drapelul ei.

g.alex

Carmen Tănase

şi rămân cu mâinile goale

până la tine
tălpile își lipesc suflarea pe gresia de culoarea untului
în timp ce gândurile zumzăie ca un roi de albine
gata să-nțepe fiecare negație ajunsă atât de aproape de inimă
dintr-o dată
ca și cum cineva ar apăsa brusc un întrerupător
în mintea mea s-a făcut întuneric
un maldăr de amintiri foșnesc precum frunzele uscate mă-nghite
tălpile mele îngroașă spaima-
un melc îndreptându-se spre niciunde
chipul lui poartă trăsăturile tale având conștiința încărcată
toate întrebările
au încetat definitiv să mai bată în cuvintele mele
cu umerii înconvoiați de melancolie
aceștia-mi sunt cei patru pereți ai memoriei
pe care liniștea desenează singurătăți
ce complotează cu întunericul din ce în ce mai vâscos dimineața
se naște realitatea ce stârnește interesul cu degetele ei lungi
lungi ca zilele pe care le trăiesc
nefiresc de simplu

dintr-o altă realitate

de ce să-ți spun eu
tu știi că acolo unde încetează să mai fie un mâine
găsim doar moartea (dar despre asta am să scriu altă dată)
iartă-mă
melancoliile mele au devenit sărate
atât de sărate încât mi-au albit străzile săpate în memorie
of, dacă aș putea să-mi amputez o bucată din ea
de când s-au cangrenat regretele
gândurile abia își mai târâie pașii
dragostea mea
să-ți descarci sufletul nu e ca și cum
ai răsturna un sac
prinde-mă de mână pentru că
nu mă pot învârti printre certitudini
de ce să-ți spun eu
tu nu simți că cel mai greu de înfruntat nu e moartea !
ci viața
care ne-a adus nota de plată a destinului
și nouă nu ne rămâne decât
să ne-o asumăm

din radiografia zilei

privesc pe fereastra îngustă a camerei
orașul pare ireal după ploaia care a ciuruit lumina
timpul se scurge din secunde minute ore
ca firele de nisip grăbite din clepsidră

în momentele de sincopă ale zgomotului de afară
te aud spui ceva în doi peri
vorbești în cioburi
un gest făcut împotriva dorinței
și în mine se înșurubează tot mai adânc
lucrurile ce au luat o așa întorsătură când
aveam alte previziuni
încerc să pun ordine în noianul de gânduri
ca o armată de furnici care aleargă încolo și încoace

părăsesc această imagine
mă retrag și din celelalte ce încearcă
să se recompună grăbite- prezența mea le tulbură
apa oglinzilor în schimbare.

nightmare

mergem pe un drum alunecos
vine noaptea ne toarnă întuneric în ochi și
dintr-o dată ni se diluează pașii
nu mai e mult- vom ajunge, zici
doar ca să mă încurajezi până la marginea lucrurilor

devenim vulnerabili, suspectăm sfârșitul că
se va sprijini pe umerii noștri sleiți de oboseală
mă-mbrățișează gata să mă sărute
nu mă lăsa singur aici, te-aud
în timp ce zgârii aerul cu unghiile
din care țâșnește spaima mea împroșcându-ți fața
dar nu-ți pasă- cauți să-mi mângâi umbra
(vrei să te convingi dacă mai este verticală)

tăcerea ne plesnește peste urechi
și noi scriem(braille)pe claritatea haosului toate vorbele ei
numai instinctul de supraviețuire
ne-a trimis o formă de stabilitate în care
stăm ascunși să pândim clipa morții coșmarului.

Andreea-Lorena ȚUICAN

Joaca de-a timpul sau mozaic despre vârste

Te-ai intrebat vreodată ce e timpul?

Singurul meu regret e că nu pot înțelege timpul. Timpul se joacă cu senzațiile noastre. Ne mângâie pielea din cap până-n călcâi, ne trage de degete, ne gâdilă urechea, cheamă lacrimile, iar mai apoi? Ne otrăvește. Suntem ca într-o cursă de șoareci. Doar că, de data asta, cașcavalul rămâne amintirilor. E mucegăit - cineva se bucură de el, chiar și așa. Treptat, devine din ce în ce mai dușmănos și se aseamănă cu o iubire, o iubire inițiatică - nu e fidelă.

De exemplu, ne putem juca "ai ce vârstă vrei să ai!". Aș putea spune că definiția din DEX e parțial corectă: vârsta nu e doar un timp scurs, rătăcit. Credeți că am înnebunit? Să vedem - câte greșeli ai pus pe spatele vârstei? De cate ori ți-ai adresat o întrebare, iar raspunsul a fost "vârsta"? De câte ori ți-ai amintit ceva, ai râs în hohote, apoi ai pronunțat: "Aveam o vârstă...îmi permiteam…".

Fii tu sincer doar ție-ți! Ești între patru pereți. Da, prietene, uite ce povară grea încearcă acest cuvânt!

Ținându-ți morală, am uitat ce priveam. Mi-am reamintit - priveam tigaia de pe foc. Focul e stins. Mi s-a aplecat de la cuvinte. Poate de la vârstă. Mă îmbrac și cobor. Număr scările să îmi testez hardul. Mă opresc la "optisprezece". Cum zicea nepoata-mea că se scrie? "Optsprezece". Nu aș vrea să o dezamăgesc.

Nu știu să mă plimb, însă știu ca în fuga mea să observ. Caractere. Mă întreb dacă mai există.

Dacă nu pot contabiliza ceva.. e memoria. Să nu ai cincizeci de bani în buzunar e ușor de înțeles. Dar reacțiile cum le înțelegi? Să lăsăm memoria afectivă să vibreze..

Castanii spun multe. Copilul, la fel - hainele-i sunt jerpelite, umăru-i plânge, purtând pe el un sac greu, ucigaș. Căciula anunță iarna din 2000, vechimea îi era sugerată de găuri și îi atârnă pe ochiul stâng. Probabil din această cauză vedea doar ce voia. De la depărtare, el și cu ai lui, păreau că vin din Africa, auzind că e rost de mâncare. Ce prostii spun? Au descoperit și ei castanele. Ochiosul luă o castană, apoi, își luă avânt, iar în amalganul de sunete, hohote, încurajări, pocnește trunchiul unui copac:

- Păi, bine, mă, tu lovești mâna care te hrănește? Ai învățat tu, copil, cum copacul animează suflete? Știi de ce te-a făcut, mă, maică-ta? Știi că unul dintre scopurile existenței noastre e să avem grijă de-un copil și de-un copac? Știi, mă, neobrăzatule, că aerul pe care îl respiri și așa…poluat...se datorează copacului?

Copilul coboară privirea în pământ și ridică din umeri. Ceilalți se înghioldeau, crezând că mi-a dispărut vederea, un adevărat infern!

Nu îmi puteam scoate din minți hohotele de râs ale celor mici, era un râs inexplorabil. În ce s-a transformat lumea asta? Oare și-a schimbat turnul lui Babel scopul? Căci unde ajungem…

Calmându-mă, pe canapeaua din sufragerie, am realizat că obraznicia asta nu a fost decât un exercițiu de echilibru, de putere.

Pe vremea când oamenii apucau doar drumul bisericii sau cel al cârciumii, eu îmi manifestam puterea, pășind pe drumul muzicii -și uite așa m-au purtat valurile, în Constanța, la un veritabil festival de muzică și dansuri populare. Oameni între oameni, în fața cărora nu făceai altceva decât să le cânți viața - căci asta trebuia! Dar ce se întamplă când oamenii vor să își cunoască viața? Întrebați-o pe Zurfi, o turcoaică venită să își repare mecanismul sufletului, ascultând șlagăre:

- Aș vrea să știi că ești o apariție și că aș vrea să te cunosc mai bine, dacă se poate… Locuiesc într-o casă, cu vedere la mare. Ai putea să mă vizitezi, baclavalele te așteaptă!

Am plecat de la Zurfi, iar ea a continuat să îmi scrie. Aveam acasă un întreg -vârsta nu va reprezenta niciodată, pentru mine, o scuză! Vârsta este un martor al amintirilor.

Zurfi îmi mai scrie, iar eu.. nu îi mai răspund!

HELIS

REDACTOR ȘEF - Gheorghe DOBRE

Tiparul executat la S.C. ARTPRINT" S.R.L.
Slobozia – Ialomița; Cod. 8400, str. Ianache, Lot 2
Tel: 0243 234480; 0744 356 593,
E-MAIL: artprintsrl@yahoo.com

Revista poate fi procurată de la sediul redacției și de la Biblioteca Municipală Urziceni

ADMINISTRAȚIA

E-mail: gigizap2002@yahoo.com
SLOBOZIA,
Str. Matei Basarab, Nr.26
Centrul Cultural „Ionel Perlea"
Et.1
CONT:
RO88CECEIL0143RON0091587
Suc. CEC Slobozia

Parteneri: *Muzeul Județean Ialomița, Biblioteca Județeană Ialomița „Ștefan Bănulescu", Muzeul Național al Agriculturii, Centrul Cultural UNESCO „Ionel Perlea", Centrul Creației Populare Ialomița, Consiliul Județean Ialomița*

Revista poate fi citită pe internet la adresa: **www.revistahelis.ro**

Sponsori: TRANSMIM Slobozia, CONMET Slobozia, CONCIVIC Slobozia, PUCHI ELECTRO Slobozia, ANONIM Urziceni,

REDACȚIA

Redactor şef adjunct - Titi DAMIAN
PROZĂ - Ion NEȘU
POEZIE - Costel BUNOAICA
TEATRU - Șerban CODRIN
FILOZOFIE - Alexandru BULANDRA, dr. Grigore SPERMEZAN
ISTORIE, ARHEOLOGIE - Marian ȘTEFAN, dr. Florin VLAD, Vitalie BUZU
ARTĂ - Ana-Amelia DINCĂ
MUZICĂ - Nicolae ROTARU
ETNOGRAFIE, TRADIȚII POPULARE - Răzvan CIUCĂ, dr. Cristi OBREJAN
EVENIMENT CULTURAL - Nicolae TACHE, Doina ROȘCA, Mihaela RACOVIȚEANU
INTERVIU, REPORTAJ, ESEU - Ion ALECU, Vasile IORDACHE
TEHNOREDACTARE - Veronica PANȚURU